

การพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวัน ของสังคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ในภาคตะวันออก

ธนิต โตอดีแพทย์

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
การพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ธนิต โตอดีแพทย์

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

ธันวาคม 2560

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การพนันในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พฤติกรรมการพนันของกลุ่มแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม และปัจจัย ผลกระทบที่ส่งผลและตามมาจากการเข้าสู่แวดวงการเล่นพนัน วิธีการดำเนินการวิจัยด้วยการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจเพื่ออธิบายสถานการณ์ และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายพฤติกรรมในเชิงลึก โดยอาศัยจากข้อมูลการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในบางกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูลเพื่อพรรณนาและบอกเล่าข้อมูลที่ได้จากมุมมองของแรงงาน

ผลการศึกษา สถานการณ์การเล่นการพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้เล่นการพนันส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีอายุต่ำกว่า 40 ปี ผู้ที่อยู่ในสถานภาพโสดจะมีแนวโน้มการเล่นพนันค่อนข้างมาก มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท จำนวนมากมีภูมิลำเนาอยู่นอกพื้นที่และต่างจังหวัดระยะเวลาในการเข้ามาอยู่ไม่เกิน 10 ปี แต่หารายแบกรับภาระค่าใช้จ่ายประจำ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายส่วนของค่าเช่าที่อยู่อาศัย การเลี้ยงดูครอบครัวหรือการส่งเงินกลับบ้านเพื่อหล่อเลี้ยงบุคคลในครัวเรือน ทักษะที่มีต่อการพนัน ผู้เล่นเห็นว่าการพนันบางชนิดไม่เป็นการพนันในสายตาของแรงงาน พฤติกรรมการเล่นพนันทางการเงิน ผู้เล่นพนันส่วนใหญ่จะใช้เงินในการเล่นการพนันต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน และเล่นไม่เกิน 1,000 บาทต่อครั้ง เล่นสูงสุดไม่เกิน 5,000 บาท การเล่นพนันได้มากที่สุดจะไม่เกิน 5,000 บาท ปริมาณเงินที่เสียมากที่สุดต่ำกว่า 5,000 บาท

พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม การเปลี่ยนโครงสร้างของการเล่นพนันฟุตบอลจากเดิมที่เป็นระบบแบบง่าย ๆ จะปรากฏเจ้ามือ โຕ้ะบอล คนกลางแบบชัดเจนสู่การพนันฟุตบอลแบบใหม่ที่ถูกสร้างเป็นเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ เล่นผ่านช่องทางในระบบดิจิทัลที่สามารถเล่นได้ตลอดเวลา ไม่ปรากฏตัวเจ้ามือ คนกลางที่ชัดเจน เป็นการตัดตอนโຕ้ะบอลหรือคนกลาง ทำให้กลุ่มเจ้ามือใหญ่สามารถกอบโกยผลประโยชน์ได้อย่างที่ แต่ละผู้ให้บริการจะมีศูนย์บริการให้ข้อมูล (call center) ทำหน้าที่โอนเงินให้กับลูกค้าในกำกับ บริษัทเปิดรับแทงพนันจะมีการแข่งขันกันสูงในระบบการพนันแบบใหม่ มีการทำโปรโมชั่นแข่งขันเพื่อดึงดูดลูกค้าและสร้างนักพนันหน้าใหม่

การกำเนิดของฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีกทำให้เกิดพื้นที่ชุมชนแบบใหม่ได้แก่ กลุ่มแฟนบอลพลัดถิ่น หมายถึงกลุ่มแฟนบอลที่ย้ายจากภูมิลำเนาเดิมมาทำงานในพื้นที่ต่างถิ่นแล้วมีการรวมตัวเพื่อ

เชียร์สโมสรบ้านเกิดของตนเอง กลุ่มแฟนบอลทางไกล หมายถึงกลุ่มผู้คนที่เชียร์ผ่านเครือข่ายของระบบสื่อสารมวลชน มีโอกาสการเข้าร่วมเชียร์ในสนามค่อนข้างน้อย บางรายจะนิยมเล่นพนันฟุตบอลควบคู่กัน และกลุ่มแฟนบอลเฉพาะกิจ หมายถึง แฟนบอลที่ให้ความสำคัญกับผลการแข่งขันมากกว่าความรักและความชื่นชอบทีมฟุตบอล เน้นผลแพ้ชนะและผลต่างประตู เน้นการสร้างรายได้จากการพนัน เป้าหมายหลักคือเงินตราและชัยชนะ

บทบาทของอุตสาหกรรมได้เข้ามาสร้างพื้นที่ทางสาธารณะรูปแบบใหม่ผ่านการจัดทำโครงการกิจกรรมทางสังคม กิจกรรมสันตนาการ การออกกำลังกายในสนามฟุตบอลเอกชน และเป็นพื้นที่การเติมพินชั้นต่อจากการแข่งขันฟุตบอลของแรงงานด้วยกัน และพื้นที่สาธารณะอีกแห่งหนึ่งคือ วงเหล้า เบียร์และการพนัน เป็นพื้นที่ทางสังคมหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรม ที่ผู้คนต่างต้องการแสวงหาทางออกจากปัญหา เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้เพื่อนที่คุ้นเคยและสมาชิกหน้าใหม่สามารถเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยน พูดคุย การรับฟังร่วมกันในทุกเรื่องตั้งแต่ ปัญหาครอบครัว ปัญหาความขัดแย้งภายในโรงงาน ฯลฯ เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่สั้นไม่ยาวนานเนื่องจากการหมุนเวียนของผู้ดื่มและนักพนันเข้ามาสับเปลี่ยนกันตลอดเวลา

พฤติกรรมการเล่นพนันของแรงงานคือ ความต้องการและการจัดการทางการเงินเฉพาะหน้า ผู้เล่นส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ (ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน) มีต้นทุนการใช้ชีวิตการทำงานที่สูง และการแบกรับภาระของครอบครัวตนเอง รายได้ที่มาจากการพนันจะถูกนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเล็กๆ น้อย ๆ และการเล่นการพนันคือความพยายามในการจัดการความสัมพันธ์ทางสังคมแนวใหม่ การต่อรองชั้นเชิงทางด้านความสามารถ การคาดคะเน และการประเมินความเป็นไปได้ผ่านศักยภาพต่างๆ ของผู้เล่น การต่อสู้ทางฝีมือระหว่างบรรดาลูกมือกับเจ้ามือ และการตัดสินใจการใช้เหตุผลทางการเงิน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นการพนันประกอบไปด้วย 5 ปัจจัยได้แก่ 1. การพัฒนาของระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร การขยายตัวของระบบอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ อัจฉริยะ (Smart Phone) ที่ทำให้ข้อมูลข่าวสาร และการพนันไปสู่ตัวผู้รับสารได้อย่างรวดเร็ว 2. กฎหมายเพื่อควบคุมการพนันไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการพนันและมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ 3. แนวทางการพัฒนาเชิงนโยบายระดับท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับพื้นที่อุตสาหกรรม 4. โครงสร้างรายได้ที่ต่ำ และระเบียบการทำงานที่เคร่งครัด 5. การใช้เหตุผลกับการเล่นการพนัน ผลกระทบที่เกิดจากการเล่นพนันสามารถแสดงออกมา 2 ด้านใหญ่ คือ หนึ่งการขยายตัวของการเล่นฟุตบอลและการพนันชนิดอื่น

ที่มาจากระบบการพนันออนไลน์ซึ่งทำให้ ผู้เล่นมีช่องทางในการเล่นการพนันที่หลากหลาย และ
เปิดเผยตัวตนมากขึ้น ความล้าหลังของกฎหมายการพนันในประเทศไทย จึงเป็นช่องโหว่ขนาดใหญ่
และเปิดโอกาสให้กับเทคโนโลยีทางการพนันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และ สองผลกระทบทางด้าน
เศรษฐกิจ สังคมในระดับครัวเรือน คือ ระบบการเงินในครอบครัวขาดสภาพคล่อง การแตกสลายของ
สังคมครอบครัว ได้แก่ การสร้างภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นจนบุคคลในครอบครัวไม่สามารถยอมรับได้สู่การ
หย่าร้าง ความแตกแยกภายในครอบครัว และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานและการประกอบอาชีพ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	6
วิธีการเก็บข้อมูล.....	6
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	8
2 แนวคิดทฤษฎีและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการพนัน.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน.....	11
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
กรอบความคิดในการศึกษา.....	19
3 บริบทพื้นฐานและสถานการณ์การเล่นพนันในนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ในภาคตะวันออก.....	21
ลักษณะทางกายภาพและบริบทพื้นฐาน.....	21
สถานการณ์การเล่นการพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม.....	26
4 พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม	42
โครงสร้างของการพนันแบบใหม่.....	42
พฤติกรรมการพนันฟุตบอลของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม.....	52
5 ปัจจัยและผลกระทบที่เกิดจากการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ..	75
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนันฟุตบอลของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม.....	75
ผลกระทบที่เกิดจากการเล่นการพนันของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม.....	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	87
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผลการวิจัย	90
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก	98

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพนัน (Gambling) คือกิจกรรมหนึ่งในทางสังคมที่แฝงฝังและตกทอดมาพร้อมกับมนุษย์ ตั้งแต่อดีต เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแสวงโชคบนความเสี่ยงและความไม่แน่นอน ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การตัดสินใจออกไปซื้อสินค้าโดยที่ไม่ทราบได้ว่าร้านเหล่านั้นจะเปิดขายหรือปิดหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามการนิยามความหมายของการพนันแนวกว้างที่หมายถึง อะไรก็ได้ที่มีลักษณะเป็นธุรกรรมทางการเงิน (Financial Transaction) ที่เกี่ยวข้อง กับผลของความไม่แน่นอน เมื่อพิจารณาตามนิยามความหมายดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าการพนันที่เล่น เพื่อการพักผ่อนและความบันเทิงนั้นไม่ถือว่าเป็นการพนัน (สังคีต พิริยะรังสรรค์, 2557, หน้า 1-2)

การพนันได้ขยายและเติบโตขึ้นมาในรูปแบบที่หลากหลายพร้อมกับสังคมทุนนิยม ซึ่งเป็นการ เปิดโอกาสให้ผู้คน (ผู้เล่น) และหน่วยงานที่แสวงหากำไรจากการประกอบการพนัน ในทางตรงกันข้าม การพนันเป็นสิ่งที่สังคมและการเมืองไม่สามารถยอมรับได้ด้วยเหตุผลเชิงศีลธรรม จึงนำไปสู่การ ตัดสินใจการวางนโยบายการออกระเบียบเพื่อควบคุมกิจกรรมการพนัน หรือการเปิดโอกาสให้มี กิจกรรมการพนันเพื่อแสวงหารายได้ของรัฐอีกทางหนึ่งเพื่อการพัฒนาสังคม เช่น การออกล็อตเตอรี่ Jan McMillen (1996) ได้ชี้ให้เห็นว่า เงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมสังคม และอุดมการณ์การ ควบคุมของรัฐมีความสัมพันธ์ต่อความเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวของ “การพนัน” ซึ่งหมายความว่า การพนันจึงพลวัตที่สามารถเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้สอดคล้องไปกับบริบททางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมวัฒนธรรม

การเล่นฟุตบอลในประเทศไทยเริ่มขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 โดยบรรดาชาวยุโรป และกลุ่มชน ชัยนำไทยที่มีโอกาสได้เดินทางไปศึกษาอยู่ที่ประเทศอังกฤษจึงได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเล่นฟุตบอล ตามกติกา มีน้ำใจนักกีฬา และความสามัคคี การเริ่มเล่นกีฬาฟุตบอลอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2444 สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่ รัชกาลที่ 5 การสนับสนุนของรัฐ โดยกรมศึกษาธิการได้ จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออกเพื่อชิงชัยกันระหว่างโรงเรียนภายในเขตกรุงเทพฯ และธนบุรี ค่านิยม ในการเล่นกีฬาเหล่านี้จึงเริ่มเปลี่ยนด้วยบทบาทของรัฐที่เข้ามามีบทบาทในการควบคุมและการ นำเสนอคุณค่าของการเล่นกีฬา คือ เล่นเพื่อเกียรตินิยม สอดคล้องกับการรับเอารูปแบบการเล่นตาม

โลกทัศน์ของตะวันตก ภายใต้กฎกติกา รูปแบบการเล่นอย่างสามัคคี สู่การเล่นกีฬาที่มีความศิวิไลซ์ ในนิยามของรัฐในสมัยนั้น หรือการอธิบายถึงความเป็นนักเลงแบบสุภาพชน (ชาลส์ พนาร์ตัน ใน วรรณคดี ปัญญาแก้ว (บรรณาธิการ), 2557, หน้า 27-35)

ความเปลี่ยนแปลงเข้าสู่โลกสมัยใหม่คือการขยายตัวของระบบทุนที่เข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรมทางการสื่อสารโดยเฉพาะการเข้ามาสนับสนุนผ่านการซื้อโฆษณาเพื่อผลักดันยอดขายให้กับบริษัทของตน ส่งผลให้บรรดาสโมสร นักกีฬาเริ่มมีความสัมพันธ์กับผู้ชมผ่านสื่อโทรทัศน์ วิหุที่ขยายมากไปกว่าผู้ชมในระดับท้องถิ่น วิธีชีวิตของนักกีฬาถูกเชื่อมโยงอยู่ภายนอกสนามมากขึ้น เช่น การเป็นต้นแบบ ความมีชื่อเสียง เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นการผลักดันให้กีฬาสู่การเป็นสินค้าอุตสาหกรรมกีฬา ในปี พ.ศ. 2552 สมาพันธ์ฟุตบอลเอเชีย ออกระเบียบว่าด้วยความ เป็นสโมสรฟุตบอลอาชีพ สู่การจัดตั้งบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด ขึ้นมา เพื่อจัดการแข่งขันฟุตบอล ลีกภายในประเทศอย่างเป็นทางการ ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวกระแสของการแข่งขันฟุตบอลวัฒนธรรม การเชียร์การดูบอลภายในประเทศมากขึ้น การเติบโตส่งผลต่อการขยายตัวของการเล่นฟุตบอลได้ มากขึ้นสืบมาจากการขยายตัวของสื่อและช่องทางข่าวสารในแวดวงฟุตบอลของบรรดาผู้ที่สนใจ ขณะที่เจ้ามือสามารถออกราคาต่อรองที่มีรายละเอียดและมีความสลับซับซ้อนได้มากขึ้น (เปี บางประ กง, 2557, หน้า 10-13)

จากอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลที่ก่อตัวขึ้นที่มากและแพร่หลายอยู่ในสังคมไทย ได้แก่ไทยพรีเมียร์ลีก (Thai Premiere League) หรือการติดตามดูฟุตบอลในต่างประเทศ (English Premiere League) ส่งผลให้ฟุตบอลกลายเป็นกีฬาและสินค้ายอดนิยมของผู้คนจำนวนมาก และเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการบริโภคข่าวสาร การดำเนินธุรกิจ และในสังคมทุนนิยมสมัยใหม่ได้ก่อรูปของการรวมตัว การดำเนินกิจกรรมของกองเชียร์ ผู้ชม นักพนันที่เข้ามาร่วมเล่นทายผลการแข่งขันหรือ “พนันบอล” ข้อมูลจากผลการสำรวจพฤติกรรมมารับชมและการเล่นการพนันฟุตบอลโลกในช่วงปี 2014 ได้ชี้ให้เห็นว่าประเด็นสำคัญว่าผู้คนจำนวนหนึ่งที่ติดตามชมถ่ายทอดสดการแข่งขัน จะเล่นการพนันฟุตบอลควบคู่กันไป โดยมีลักษณะแบบที่เล่นกันเองและเล่นกับเจ้ามือรับแทงการพนัน และฟุตบอลโลกเป็นรายการแข่งขันที่กระตุ้นให้เกิดนักพนันหน้าใหม่เพิ่มปริมาณมากขึ้น ขณะที่ยอดเงินเดิมพันการพนันฟุตบอลสูงถึง 33,261 ล้านบาท ส่งผลให้เกิดผลกระทบอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาทางการเงินทางด้านสังคม และการเข้าสู่ระบบเงินกู้ (ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน, 2557, หน้า 4-7)

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้เข้าสู่ความเป็นสมัยใหม่ ภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบเงินตรา และระบบการผลิตแบบใหม่ ที่มีความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วค่อนข้างสูง (High Mobility)¹ ผู้คนที่อาจกล่าวได้ว่าอยู่ในสังคมสมัยใหม่หรือสังคมเมืองแทบทั้งสิ้น ต้องเผชิญอยู่กับความไม่แน่นอนและเสี่ยง (High Tension) หลายระดับที่ตนเองเข้าไปมีความสัมพันธ์ ได้แก่โครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ ทางการเมืองและสังคม เช่น การประกาศปิดกิจการของบริษัทอย่างรวดเร็วทำให้แรงงานหลายรายต้องตกงานและขาดรายได้ ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงในระดับของโครงสร้างอารมณ์ (High Emotion) เช่น กลายเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ผู้คนที่อยู่ท่ามกลางความเสี่ยงเหล่านี้ต่างแสวงหาโอกาสที่สามารถเป็นเครื่องมือรองรับความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่งถึงแม้โอกาสเหล่านั้นจะมีน้อยก็ตาม การแสวงโชคจาก การพนันโดยเฉพาะ เช่น การพนันฟุตบอลรายวัน สลากกินแบ่งรัฐบาลหรือหวยใต้ดิน ได้กลายเป็นความหวังหรือแสงสว่างเพียงเล็กน้อยที่จะทำให้การดำเนินชีวิตประจำวันสามารถเดินต่อไปได้อย่างมีความหวังเพื่อที่จะขยับเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตนเอง (อรรถจักร สัตยานุรักษ์, 2558)

ภาพจินตนาการหนึ่งของความเป็นเมืองคือสังคมอุตสาหกรรม ที่อธิบายถึงระบบการผลิตทางการค้าและอุตสาหกรรม การผันตัวเองออกจากระบบเกษตรกรรมสู่ระบบการจ้างแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบอุตสาหกรรม หรือการทำเกษตรที่ยืดหยุ่น เช่น การเป็นแรงงานทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร หรือการส่งเงินกลับบ้านเพื่อเป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการเพาะปลูกในฤดูกาลต่อไปของครอบครัว การศึกษาของบุญเชิด หนูอ้อมและคณะ (2558) ได้อธิบายสังคมภายในพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ที่ประกอบไปด้วย กลุ่มคนชนชั้นกลางที่ประกอบอาชีพเป็นพ่อค้าแม่ค้ารายย่อยในชุมชน เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีการโยกย้ายมาจากพื้นที่อื่นหลากหลายภูมิภาคเข้ามาใช้ชีวิตเป็นแรงงานภายในโรงงานอุตสาหกรรม มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับองค์กรได้ในระดับหนึ่ง วิถีชีวิตของแรงงานจะรายได้อยู่ในระดับที่ไม่สูงมาก เช่น รายได้รายวัน หรือเดือนละ 15,000 บาท (ไม่รวมค่าล่วงเวลา) และจะมีพฤติกรรมนิยมเล่นการพนันในสัดส่วนที่สูงได้มีการศึกษาในพื้นที่อุตสาหกรรมและเขตเมืองได้สะท้อนให้เห็นว่า สัดส่วนของผู้นิยมเล่นการพนันมากกว่าร้อยละ 70 จะ

¹ การเคลื่อนย้ายสูง (High Mobility), ความเสี่ยงและความตึงเครียดสูง (High Tension), ความแปรปรวนของอารมณ์สูง (High Emotion) ผู้วิจัยปรับการอธิบายมาจาก ศ.ดร.อรรถจักร สัตยานุรักษ์ ในการวิจัยเรื่อง ความเปลี่ยนแปลง "ชนบท" ในสังคมไทย: บนความเคลื่อนไหวสู่ ประชาธิปไตย

มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท เนื่องจากมองว่าการพนันคือการลงทุนมิใช่การบริโภค และเห็นช่องทางถึงการปลดปล่อยตนเองออกสู่ความยากจน (บุศรา สุกใส, 2547; จิตมิน สื่อเสาวลักษณ์, 2556; พรเพ็ญ วรสีทา, 2553)

ด้านหนึ่งของปรากฏการณ์ทางสังคมเมืองอุตสาหกรรมคือภาพของความเจริญรุ่งเรืองการขยายตัวของภาคเศรษฐกิจ การเกิดขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรม โครงการหมู่บ้านจัดสรร ภาคบริการที่สืบเนื่อง อาจกล่าวได้ว่าก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตราภายในพื้นที่อัตราที่สูง ขณะที่อีกด้านหนึ่งภาพที่ถูกเก็บซ่อนภายใต้ร่มเงาของกระบวนการพัฒนา คือ การขยายตัวของนิคมและโรงงานอุตสาหกรรมได้ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของผู้คนจำนวนมากที่เต็มไปด้วยความหวัง การแสวงหารายได้และการมีวิถีชีวิตที่ดีกว่าเดิมจากบ้านเดิมของตนเองเข้าสู่การเป็นลูกจ้าง แรงงานภายในโรงงาน พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมเกิดการขยายตัวของความเป็นเมือง การมีรายได้และเงินเดือนที่ไม่เพียงพอหล่อเลี้ยงชีวิตทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางสังคมแบบอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเป็นปัจเจกและความโดดเดี่ยว การเข้าถึงกิจกรรมหรือสวัสดิการของรัฐได้ยากในพื้นที่ต่างถิ่น กลายเป็นการก่อรูปและการผลักดันให้แรงงานย้ายถิ่นต่างแสวงหาช่องทางรายได้เพิ่มขึ้น การเกิดขึ้นร้านอาหารยามค่ำคืนที่เปิดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นานาชาติควบคู่ไปกับการเปิดรับแทงการพนันฟุตบอลอย่างอิสระ สนามฟุตบอลให้เช่า หรือการเกิดขึ้นของคนเดินโพลฟุตบอล² ที่มีเป็นจำนวนมาก กลับกลายเป็นพื้นที่ทางสังคมใหม่ชนิดหนึ่งที่ทำให้มีเรื่องพูดคุยปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรื่องราวในชีวิตประจำวัน พื้นที่แห่งความหวังทางเศรษฐกิจที่อยู่ภายนอกระบบ เนื่องจากมีการแข่งขันฟุตบอลแทบทุกวันจึงมีโอกาสนเล่นการพนันและการแก้ตัวได้มากกว่าการเล่นการพนันชนิดอื่น (เต็ม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 27 พฤศจิกายน 2559)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการพนันฟุตบอลในปฏิบัติการชีวิตประจำวันของผู้คนในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ว่ามีลักษณะอย่างไร มีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการพนัน ฐานคิดการวิจัยจะมีมุมมองการพนันที่มาจากกลุ่มแรงงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม และก้าวข้ามการอธิบายแบบเดิมด้วยปัจจัยเกี่ยวกับผลตอบแทนสูง การมีส่วนลด การให้เครดิต หรือซักจูง โดยผู้วิจัยจะพิจารณาถึงว่าโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคมหรือการเมืองที่

² นายหน้ารับแทงฟุตบอลเพื่อส่งต่อให้กับเจ้ามือใหญ่อีกทอดหนึ่งมีรายได้จากสัดส่วนปริมาณยอดเงินของการเล่นในแต่ละคืน จากการสัมภาษณ์เบื้องต้นคนเดินโพลแต่ละคนมียอดรับการแทงการพนันแต่ละคืนถึง 70,000 ถึง 150,000 บาท

แตกต่างกัน ความไม่เท่าเทียมมีความสัมพันธ์ต่อการสร้างหรือจัดตั้งให้ผู้คนเข้าสู่วงการพนัน ซึ่งเป็นพื้นที่ของความผันและความหวังหนึ่งที่อาจจะปลดปล่อยพวกตนออกจากโครงสร้างสู่ความเสมอหน้ากันทางสังคม

2. วัตถุประสงค์

2.1 สถานการณ์การเล่นพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

2.2 พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลและผลกระทบที่เกิดจากการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตทางด้านประชากร ผู้วิจัยจะใช้กลุ่มประชากรในพื้นที่ที่อยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานภายในโรงงานอุตสาหกรรม และกลุ่มชาวบ้านที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องโดยรอบของพื้นที่ (ผู้ประกอบการรายย่อย) เช่น พ่อค้าแม่ค้าขายอาหาร ร้านซักรีด วินมอเตอร์ไซด์ เจ้าของสนามบอลหญ้าเทียมให้เช่า เป็นต้น

3.2 ขอบเขตทางด้านเวลา ศึกษาตั้งแต่ช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2535 ที่ได้เริ่มมีการขยายตัวของพื้นที่อุตสาหกรรมก่อให้เกิดการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม การเคลื่อนย้ายของผู้คนในแทบทุกภูมิภาคเข้ามาเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จนก่อรูปของความเป็นเมืองในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก จนกระทั่งปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เป็นจุดที่ข้อมูลมีความนิ่งอยู่ระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นสังคมประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ผู้คนแสวงหาเส้นทางเดินชีวิตของตนเอง และการแพร่ขยายของระบบสื่อใหม่เข้าแทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้คนอย่างเข้มข้น

3.3 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา ผู้วิจัยจะใช้เนื้อหาในมิติทางด้านการเศรษฐศาสตร์และรายได้ มิติทางด้านโครงสร้างทางสังคม และมิติทางด้านการเมืองในชีวิตประจำวันเข้าร่วมการอธิบาย

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 องค์ความรู้ใหม่ที่มีมิติและมุมมองการพนันที่มาจากกลุ่มแรงงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ที่ประกอบไปด้วยโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวิถีชีวิตแบบเมือง

4.2 องค์ความรู้จะนำไปสู่แนวทางการจัดการสวัสดิการของเอกชนและสวัสดิการของรัฐเพื่อลดปริมาณการเล่นการพนันในพื้นที่อุตสาหกรรม

4.3 องค์ความรู้จากการวิจัยจะนำไปสู่แนวทางการสร้างมาตรการทางสุขุมคุ้มกันทางสังคม โดยเฉพาะสถานการณ์ของสังคมในพื้นที่อุตสาหกรรม หรือพื้นที่คล้ายคลึงกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและสังคม

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลงานการศึกษาในเชิงคุณภาพ และอาจเพิ่มเติมข้อมูลการเก็บแบบสอบถามในเชิงของการสำรวจเพื่อนำมาอธิบายข้อมูลสถานการณ์การเล่นการพนันในพื้นที่ร่วมกับผลการศึกษาในบางประเด็นที่สำคัญ

5.1. พื้นที่ ประชากร การเลือกตัวอย่าง

- พื้นที่การศึกษา ได้แก่ พื้นที่ของเขตอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก คือพื้นที่อุตสาหกรรมที่มีความสำคัญของประเทศ

- ด้านประชากร ได้แก่ กลุ่มแรงงานที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้าง ในพื้นที่อุตสาหกรรม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงานมีฝีมือ และกลุ่มผู้ใช้แรงงานไร้ฝีมือ และกลุ่มชาวบ้านที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องโดยรอบของพื้นที่ (ผู้ประกอบการรายย่อย)

การเลือกตัวอย่างผู้วิจัยจะเลือกผู้เล่นการพนันโดยจะพิจารณาตามระยะเวลาการเล่น เช่น ระยะสั้น (ต่ำกว่า 1 ปี) ระยะยาว (มากกว่า 1 ปี) ความถี่ในการเล่น กลุ่มคนเดินโพย ร้านอาหาร เครื่องดื่มที่เปิดรับแทงการพนัน เป็นต้น

6. วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยนี้จะทำการศึกษาเชิงคุณภาพเป็นหลักและเสริมด้วยการศึกษาในเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยจะออกแบบสำรวจเชิงปริมาณเพื่อเก็บข้อมูลเชิงสถิติเสริม การอธิบายถึงสถานการณ์และพฤติกรรมการเล่นการพนันในพื้นที่อุตสาหกรรม สามารถแสดงการคำนวณของประชากรดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือประชากรในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก³ จังหวัดชลบุรี จำนวน 200 คน โดยจะทำการรวบรวมด้วยแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ และจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

การเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพเป็นหลัก มีแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย 2 วิธีการ คือ การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การศึกษาเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ เอกสารขั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นข้อมูลดิบ ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสารที่สำคัญ เช่น เอกสารเชิงสถิติทางราชการ เอกสารรายงานของท้องถิ่น เอกสารเผยแพร่โดยเจ้าของผลงานเป็นผู้บันทึกโดยตรง เป็นต้นและเอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้ผ่านการวิเคราะห์แล้วระดับหนึ่งและเพื่อช่วยให้วิเคราะห์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เอกสารชั้นรองเหล่านี้ที่สำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์ ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ระบบอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การสัมภาษณ์จะใช้แบบเจาะลึก (In-dept Interview) ในการสัมภาษณ์จะใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured or Guided Interview) ทั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหลาย ๆ คนพร้อมกับการเก็บรวบรวมสาระการรับรู้โลกและประสบการณ์ของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างนั้น จะมุ่งรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาอ้างอิงและอธิบายในประเด็นต่าง ๆ ของงานวิจัยโดยผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปหาข้อมูลในพื้นที่ (Field Research) และสัมภาษณ์จากผู้ที่สามารถให้ข้อมูลหลัก (Key-Informants) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่รัฐในระดับปฏิบัติงานตามกฎหมายและการควบคุม ผู้บริหารและปฏิบัติภายในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ผู้บริหารระดับสูงและระดับปฏิบัติงาน ฝ่ายบุคคล กลุ่มผู้ใช้แรงงานในอุตสาหกรรม ประชาชนในพื้นที่ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวเนื่อง กับผู้ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การตรวจสอบข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยจะใช้หลักการสามเส้า (Triangulation) โดยใช้วิธีการดังนี้

³ ข้อมูลสถิติของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครแห่งนี้มีประชากรทั้งสิ้น 81,813 คน และประชากรแฝงอีกประมาณ 60,000 คน

การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบของข้อมูลนั้น จะต้องตรวจสอบแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่และบุคคล

การตรวจสอบแหล่งเวลา หมายถึง การตรวจสอบข้อมูลในช่วงเวลาที่ต่างกัน เพื่อให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้รับในช่วงเวลาต่าง ๆ นั้นเหมือนกันหรือไม่

การตรวจสอบสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กัน จะเหมือนกันหรือไม่ เช่น การสัมภาษณ์ครั้งแรกภายนอกพื้นที่ของชุมชนและคณะผู้วิจัยจะเปลี่ยนสถานที่สัมภาษณ์เป็นภายในเขตพื้นที่ของชุมชนหรือหน่วยงานภาคเอกชน

การตรวจสอบบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีจุดยืนแตกต่างกัน เช่น ผู้บริหารภาคเอกชน เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง หรือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งผู้ที่เห็นด้วย ผู้ที่ไม่เห็นด้วย และผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล คือการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยมาจัดทำให้เป็นระบบและหาความหมาย แยกแยะองค์ประกอบ รวมทั้งเชื่อมโยงและหาความสัมพันธ์ของข้อมูล สามารถนำไปสู่ความเข้าใจต่อการดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีความหมาย 2 ประการด้วยกันคือ ประการแรกหมายถึงการจำแนกและจัดระบบข้อมูล เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ และประการที่สอง เป็นการหาความสัมพันธ์ของข้อมูล แยกแยะปัจจัยเพื่ออธิบายสาเหตุความสัมพันธ์ รวมทั้งการอธิบายการเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา (ชยันต์ วรรณะภุติ, 2541, หน้า 93)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัย จะจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ เป็นการจำแนกแยกแยะพิจารณา ถึงองค์ประกอบในส่วนต่าง ๆ ของข้อมูล ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยจะคำนึงถึงการวิเคราะห์โดยมองมิติทางด้านกระบวนการเล่นการพนัน การนินยนาการพนัน ปฏิสัมพันธ์ภายในของกลุ่มผู้คน มองผ่านโครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม และการพิจารณาไตร่ตรองดูความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยและอธิบายความสัมพันธ์ให้ออกมาเป็นรูปธรรมแบบองค์รวม ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ดังนี้ (ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์, 2553, หน้า 404-405)

ประการแรก การจำแนกและจัดระบบข้อมูล เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ คณะผู้วิจัยจะทำการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล หาแบบแผนความหมายและความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ภายใต้กระบวนการเสี่ยงโชค การเล่นเกมพนันฟุตบอล และแบบแผนการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนผ่านบริบททางสังคมเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม เพื่อทำความเข้าใจกับความหลากหลายและความแตกต่างของข้อมูลที่รวบรวมมา

ประการที่สอง เป็นการหาความสัมพันธ์ของข้อมูล ซึ่งเป็นการอธิบายปรากฏการณ์ที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนอย่างไร เช่น โครงสร้างทางสังคมอุตสาหกรรม รายได้มีผลต่อการนิยามมุมมอง หรือการปฏิบัติการในชีวิตประจำวันอย่างไร เป็นต้น

การวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) คือ การใช้วิธีการเปรียบเทียบโดยการนำข้อมูลต่างๆ ทั้งข้อมูลเชิงสถิติ ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำข้อมูลเหล่านี้มาเปรียบเทียบเป็นปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยต้องการอธิบาย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบความคิดเพื่อการวิเคราะห์การพนันฟุตบอลในพื้นที่อุตสาหกรรม โดยจะทำการทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวกับการพนัน แนวคิดปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน และการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้ให้เห็นถึงสถานภาพขององค์ความรู้การพนันและการพนันฟุตบอล ผสมผสานกับวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพนัน

การพนันในมุมมองทางด้านสังคมวิทยา โดย E.C. Devereux (1949) อธิบายว่าพฤติกรรม การพนันเป็นเรื่องของการทำหน้าที่ในลักษณะที่เป็นกิจกรรมที่สามารถสนองความต้องการ บางอย่างให้แก่สังคมได้ คือการปลดปล่อยตนเองออกจากความเครียดและการบรรเทาความน่าเบื่อ จากการดำเนินชีวิตประจำวัน ภายใต้กฎระเบียบกฎเกณฑ์จากสถาบันต่าง ๆ ที่ปิดโอกาสให้ปัจเจกบุคคลแสวงหาความตื่นเต้นท้าทายในชีวิต และเห็นว่าการพนันเป็นแนวทางหนึ่งที่เปิดโอกาสในการ แสวงหาความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

การศึกษา Anomie ได้อธิบายถึงลักษณะทางสังคมสมัยใหม่ที่มีความสลับซับซ้อน และ บรรทัดฐานต่างๆ ขัดแย้งกันก่อให้เกิดสภาวะที่ปราศจากบรรทัดฐาน (Normlessness) ซึ่งหมายความว่าบรรทัดฐานมีหลายชุด แต่ไม่สามารถผูกมัดหรือมีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคมและจะนำไปสู่ความ เบี่ยงเบนทางพฤติกรรม และผลจากการที่ปัจเจกบุคคลไม่สามารถปฏิบัติตามบรรทัดฐานต่าง ๆ ของ สังคมถึงแม้ว่าตนเองจะยอมรับบรรทัดฐานนั้น เนื่องมาจากปัจจัยของความไม่สอดคล้องกันเชิง เป้าหมาย เช่น ตำแหน่งทางเศรษฐกิจและสังคม ที่สัมพันธ์อยู่กับวิถีทางที่จะบรรลุเป้าหมาย Robert K. Merton ได้ขยายต่อไปว่า ขณะที่สังคมสร้างแรงจูงใจให้คนแสวงหาความมั่งคั่งและสถานะทาง เศรษฐกิจที่ดี ขณะที่วิถีที่จะเดินไปสู่เป้าหมายมีอยู่อย่างจำกัดและมีคนเพียงจำนวนน้อยรายที่จะเดิน ไปสู่เป้าหมายนั้น ดังนั้นผู้คนในสังคมที่ถูกปลูกฝังให้แสวงหาความสำเร็จ แต่โอกาสที่ไม่เท่าเทียมกัน กันในทางสังคมที่ต้องการ ผู้คนจำเป็นต้องแสวงหาทางอื่นซึ่งเป็นทางที่ไม่ได้ยอมรับทางสังคม พื้นที่ ของการพนันจึงเป็นช่องทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้คนได้เข้ามาแสวงหาความสำเร็จในชีวิต ซึ่งอาจกล่าว ได้ว่าเป็นหนทางเลือกหนึ่งของกลุ่มคนที่มีโอกาสน้อยที่จะสร้างตัวเองขึ้นมาจากเศรษฐกิจ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน

แนวการศึกษาปฏิบัติการในชีวิตประจำวันที่ได้ให้ความสนใจในเรื่องของการยอมรับ/ปฏิเสธ รวมถึงคำถามท้าทายให้เกิดการตั้งคำถามต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของคนในสมัยใหม่ เพื่อทำความเข้าใจผ่านความสัมพันธ์จริงที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลในสังคม ชีวิตทางสังคมที่จะผลิต/สร้างแรงขับเคลื่อนตลอดจนความปรารถนา โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่บนฐานของความแตกต่างหลากหลาย (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2555, หน้า 75-76)

แนวคิดที่ว่าด้วยปฏิบัติการในชีวิตประจำวันที่ถูกเสนอให้มองปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนดังในการศึกษาการเมืองในชีวิตประจำวันของ Benedict J. Triakervliet ได้ศึกษาสังคมชานาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะในฟิลิปปินส์และเวียดนาม (1990, 2005) เสนอให้มองปรากฏการณ์การเมืองสามัญที่เกิดขึ้นได้ในทุกวันของสังคมชนบท แทนที่จะมุ่งจำกัดความสนใจอยู่แต่เพียงเรื่องของการเมืองที่เป็นทางการหรือเชิงสถาบัน (official politics) และการเมืองของการต่อสู้รณรงค์แบบรวมกลุ่ม (advocacy politics) แต่เพียงอย่างเดียว

แนวการศึกษาอีกชั้นหนึ่งที่สำคัญในงานของ Henri Lefebvre นักสังคมวิทยาได้เสนอว่าชีวิตประจำวันในสังคมทุนนิยมตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นผลให้การขยายตัวของทุนนิยมสมัยใหม่หรือเศรษฐศาสตร์แนวเสรีนิยมอย่างรวดเร็ว มนุษย์รู้สึกเหินห่างและแปลกแยกซึ่งเป็นผลพวงมาจากกระบวนการ 3 ขั้นตอนคือ หนึ่งกิจกรรมของมนุษย์เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตามลำดับอย่างเป็นธรรมชาติทั่วไปและมีความเป็นอิสระจากรัฐ ในความเป็นธรรมชาติหรือความเป็นอิสระนั้นเกี่ยวข้องกับ สองคือรูปแบบของทุนนิยมถูกทำให้มีโครงสร้างของความเป็นเหตุเป็นผล และสุดท้ายคือกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การทำงานของผู้คนอยู่ภายใต้ระบบที่ก่อให้เกิดความกดดันด้วยเหตุผลของกำไรและขาดทุน ก่อให้เกิดความเครียด Lefebvre ตระหนักถึงพื้นที่ (Space) นามธรรมไม่ได้มองเป็นวัตถุที่มีขอบเขตและชัดเจน แต่เป็นพื้นที่ที่มีความเปลี่ยนแปลง ความเลื่อนไหล ยืดหยุ่น เลื่อนไหลไปตามกิจกรรมและความสัมพันธ์ทางสังคมในชีวิตประจำวัน พื้นที่ของเมืองคือพื้นที่แห่งการช่วงชิง การต่อรอง การเข้าครอบครองและแสดงสัญลักษณ์ของอำนาจ (Auslander, 2008; วสันต์ ปัญญาแก้ว, 2557)

หลักคิดในการสร้างพื้นที่ของ Lefebvre จำแนกออกเป็นสามด้านโดยมิได้แยกขาดออกจากกัน ได้แก่ หนึ่งพื้นที่ปฏิบัติการ ได้แก่ พื้นที่ทางกายภาพและกิจกรรม ปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน สอง

พื้นที่ทางความคิด เป็นพื้นที่นามธรรมเป็นความคิดที่มีต่อพื้นที่ผ่านการรับรู้ และตีความ จากจินตนาการผ่านการประกอบสร้างวาทกรรม เกี่ยวกับพื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละคนอาจมีความทรงจำและชุดความรู้ของพื้นที่ที่เหมือนหรือแตกต่างกัน พื้นที่ทางความคิดจึงเป็นภาพตัวแทนพื้นที่ที่ผู้คนเข้าไปเกี่ยวข้องผ่านความคิด และสามพื้นที่จากประสบการณ์หรือ Lived Space เป็นการผสมผสานทั้งพื้นที่ปฏิบัติการและพื้นที่ทางความคิดเข้าด้วยกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เป็นการรวมทั้งความเป็นจริงทางกายภาพ ปฏิบัติการ จินตนาการ วัตถุสิ่งของ และความคิด ในความหมายที่เท่ากันหรือความหมายใดความหมายหนึ่งอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกความหมายหนึ่ง เป็นการสร้างพื้นที่ในการต่อต้านการครอบงำ สามารถเกิดขึ้นได้มาจากกลุ่มคนที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ คนชายขอบ เป็นต้น Lived Space จึงเป็นพื้นที่ของการตระหนักรู้ของตัวตน และยังเป็นพื้นที่ที่มีอิสระ การกดขี่ การกีดกัน แบ่งแยกได้ (ศุภมณฑา สุภานันท์, 2554, หน้า 189-190)

ในขณะที่เดียวกันพื้นที่ยังสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลง ต่อรองผ่านปฏิบัติการสร้างพื้นที่ทางเลือกของปัจเจก หรือกลุ่มทางสังคม เป็นลักษณะของการต่อต้านที่มีพลวัต การต่อรองกับความคิดของการครอบงำ ดังนั้นการศึกษาเชิงพื้นที่จำเป็นต้องทำความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างมีพลวัต อำนาจและการปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคมที่สอดคล้องกับบริบท

การศึกษาแนวคิดที่ว่าด้วยปฏิบัติการทางสังคมในชีวิตประจำวัน ของชญาน์ทัต ศุภชลาศัย (2556) ในเรื่องความใกล้ชิดของความหมายแห่งชีวิต สังคมวิทยาชีวิตประจำวัน ที่ได้รวบรวมแนวคิดทางจิตวิทยา จิตวิเคราะห์ ปรากฏการณ์วิทยา รวมไปถึงแนวคิดของกลุ่มหลังโครงสร้างนิยมมาใช้ศึกษาและตีความถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้คน เป็นการศึกษาอย่างเป็นองค์รวมเพื่ออธิบายตัวตนของมนุษย์ในสภาพของสังคมที่มีความสลับซับซ้อน ดังจะเห็นได้ในการใช้ชีวิตของมนุษย์เช่น อารมณ์ความรู้สึก การช้อปปิ้ง ที่อยู่อาศัย รับประทานอาหารและเครื่องดื่ม เวลา

แนวทางการศึกษาปฏิบัติการในชีวิตประจำวันของผู้วิจัยได้สรุปออกมาได้ 3 มิติด้วยกันคือ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม จะถูกนำมาใช้อธิบายผ่าน ปฏิบัติการของผู้คนที่มีวิถีชีวิตในสังคมอุตสาหกรรมที่สะท้อนการมีตัวตนของแต่ละบุคคลผ่านการแสดงออกในชีวิตประจำวัน การเล่นหวยใต้ดิน/สลากกินแบ่งรัฐบาล ผ่านโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในชีวิตประจำวัน เช่น รายได้ การจัดการและควบคุมภายในโรงงานอุตสาหกรรม การปฏิสัมพันธ์ผ่านวิถีชีวิต จากปฏิบัติการผ่านชีวิตประจำวันจึงเป็นการเปิดโอกาสของความคิด ความฝัน การขับเคลื่อนของความ

ปรารถนา สู่การแสดงออกของตัวตนและอัตลักษณ์ ดังนั้นการอธิบายด้วยแนวคิดปฏิบัติการในชีวิตประจำวันอย่างรอบด้านจะทำให้เกิดความเข้าใจถึงพฤติกรรมความคิด เหตุผล และการปฏิสัมพันธ์เชิงโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในชีวิตประจำวัน

2.3 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนันแล้วทำการสังเคราะห์การศึกษาออกมาเป็น 4 แนวทางได้แก่ การศึกษาแนวการอธิบายเชิงประจักษ์ การศึกษาแนวเศรษฐศาสตร์ การเมือง การศึกษาแนววัฒนธรรมศึกษา และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม

2.3.1 การศึกษาแนวการอธิบายเชิงประจักษ์

การศึกษาตามแนวทางนี้มักจะทำให้ความสำคัญและการอธิบายปรากฏการณ์ ถึงพฤติกรรมหรือโครงสร้างของการเล่นการพนัน ที่มองว่าการพนันเป็นสิ่งที่สัมพันธ์อยู่กับศีลธรรม และมีผลอย่างมากต่อการศึกษาดังในการวิจัยของสไตล สร่างโครกและคณะ (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบ่อนคาสิโน ช่องส่งงา-ช่องจรีอกเจียม อ.อัลลองเวง จ.อุดรมีชัย ประเทศกัมพูชา กับวิถีการพนันของชาวบ้านชายแดน โดยอธิบายถึงผลกระทบจากการเกิดขึ้นของบ่อนการพนัน เช่น ปัญหาเงินตรา ครอบครัวย่ำแย่ ขณะที่ด้านบวกคือการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ราคาของที่ดินเพิ่มสูงขึ้น การเกิดขึ้นของธุรกิจแบบใหม่ในพื้นที่ และมีข้อเสนอได้แก่การออกกฎหมายควบคุม การศึกษาการอธิบายเชิงโครงสร้างทางด้านสังคมการพนันดังในงานของ วัชระ ศิลป์เสวตร์ (2557) ได้อธิบายการเปิดบ่อนงานศพ โครงสร้างของบ่อนงานศพที่ประกอบไปด้วยเครือข่ายธุรกิจบ่อนงานศพ เจ้าภาพงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เป็นต้น มีรูปแบบการจัดสรรผลประโยชน์ เช่น ค่าดำเนินงาน และเงินส่งให้นายกเล่นประกอบไปด้วยกลุ่มที่หลากหลายตั้งแต่เด็กนักเรียนจนกระทั่งนักการเมืองในระดับท้องถิ่น และการศึกษาของบุศรา สุกใส (2547) เรื่องพฤติกรรมการซื้อขายใต้ดิน: ศึกษากรณีประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เมือง มีวิธีการแสวงหาข้อมูลและการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือประเภทแบบสอบถามแล้วนำมาอธิบายในเชิงสถิติ เช่น รายได้ ค่าใช้จ่ายในการเล่นแต่ละครั้ง หรือผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว

นอกจากนี้การศึกษาตามแนวทางเชิงประจักษ์ยังให้ความสำคัญในมิติทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยเฉพาะการใช้เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Rationality) โดยแยกการวิเคราะห์ทางการเมืองและเศรษฐกิจออกจากกันอย่างเด็ดขาด ความคิดด้านวัฒนธรรมมิใช่ความสลับซับซ้อน

หากแต่เป็นเพียงภาพสะท้อนทางเศรษฐกิจ ดังในการศึกษาของพรเพ็ญ วรสิทธิ์ (2557) เรื่องความเป็นไปได้ในการแปลงเงินหยยเป็นเงินออม: กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจพฤติกรรมการเงิน การซื้อหยยและการลงทุนทางการเงิน แล้วนำผลที่ได้จากผลสำรวจมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้วยการทดแทนหยยด้วยสลากออมทรัพย์ และทำการประเมินจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้จากเงินหยยเป็นเงินออมระยะยาว ผลงานวิจัยได้อธิบายว่ากลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 69 มีความพร้อมลงทุนทางการเงินระยะยาวหากมีตราสารทางการเงินที่จูงใจ การแปลงหยยเป็นเงินออมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 10 ปี โดยไม่มีการถอนออกจะทำให้มีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะลดภาระทางด้านคลังและดูแลประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ หลังการเกษียณอายุได้ การศึกษาของสมชาย หาญหิรัญและจิตรลดา ใหม่ศาสตร์ (2551) เรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมความเสี่ยงของการพนันฟุตบอล โดยอธิบายว่าพฤติกรรมของผู้ที่เล่นการพนันฟุตบอลโดยอาศัยกรอบของความเสี่ยงเป็นต้นแบบคือ Risk Averse, Risk love หรือ Risk neutral ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 70 เป็นแบบ Risk Averse ทั้งที่ผู้เล่นในเกมที่มีฝีมือใกล้เคียงและผู้เล่นในเกมที่มีฝีมือแตกต่างกัน ผู้เล่นส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีรายได้ประมาณ 5,001-15,000 บาท การตัดสินใจเล่นการพนันฟุตบอลด้วยเงินจำนวนมากหรือน้อยจะพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้เป็นสำคัญ ซึ่งอัตราผลตอบแทนจะถูกกำหนดมาจากการต่อรองและความเป็นไปได้ของการแพ้ชนะในแต่ละคู่ที่มีการแข่งขัน

การศึกษาเชิงพฤติกรรมที่มีวิธีการศึกษาเชิงปริมาณโดยส่วนใหญ่อาศัยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามดังในการศึกษาของ กิตติธัช อินทเกสร (2553) เรื่องพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล: กรณีศึกษานักศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก โดยแสดงให้เห็นว่าผู้เล่นการพนันส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และเมื่อประสบปัญหาทางการเงินจะนิยมใช้เงินเก็บของตนเองมาแก้ปัญหาในสถานการณ์เฉพาะหน้า การศึกษาของฐิติมน สื่อเสาวลักษณ์ (2556) เรื่องพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้มีข้อสรุปประเด็นหนึ่งว่า ความสะดวกในการซื้อการให้บริการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเล่นการพนันอยู่ในลำดับต้น ๆ และการศึกษาของ เขงศักดิ์ พลเยี่ยม (2546) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการ (ซื้อ) เล่นหยยใต้ดินของประชาชน: กรณีศึกษา อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แสดงให้เห็นว่าการเล่นการพนัน (หยย) ถูกมองเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตประจำวันที่ไม่ได้ขัดต่อกฎระเบียบทางสังคม วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน การศึกษาของปรีชา สาธุพากษ์ (2557) เรื่องพฤติกรรม สาเหตุ และผลกระทบจากการเล่นพนันหยยใต้ดินของประชาชน

ในเขตแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ แสดงให้เห็นถึงการเข้าสู่การเล่น การพนันจากการเห็นตัวอย่างของบุคคลใกล้ชิด โดยผู้เล่นการพนันมีแทบทุกวัยตั้งแต่วัยเรียน วัยทำงาน ขณะที่ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีเพียงเล็กน้อยเนื่องจากการพนัน (หวย) ถูกมองว่าเป็นเรื่องของการ ดำเนินชีวิตประจำวัน

การศึกษาตามแนวทางเชิงประจักษ์และการอธิบายโดยใช้ข้อมูลทางสถิติ ที่มีประสบการณ์ ปัญหาการอธิบายที่ยังคงยึดติดอยู่กับกรอบทฤษฎีหรือคำอธิบายที่เกี่ยวกับการพนันเพียงไม่กี่ด้าน ทำให้การศึกษาปราศจากพลวัตของโครงสร้าง

2.3.2 การศึกษาแนวเศรษฐศาสตร์การเมือง

การศึกษาตามของสำนักเศรษฐศาสตร์การเมืองที่มองว่าเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์อยู่กับการเมืองอย่างแนบสนิทไม่สามารถแยกขาดออกจากกันได้ และมองว่ายังมีความจริงอยู่อีกระดับหนึ่ง ภายใต้ภาพสะท้อนทางด้านสังคมซึ่งจะต้องทำการขุดคุ้ย วิพากษ์เพื่อให้เข้าถึงความจริงที่อยู่ในระดับ ลึก ดังในการศึกษาของ สังคิต พิริยะรังสรรค์ (2547) เรื่องหวยใต้ดิน : โครงสร้างและการเปลี่ยนแปลง ที่ได้ศึกษาในมิติทางด้านประวัติศาสตร์การเล่นหวยในสังคมไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 สู่ การเกิดขึ้นของล็อตเตอรี่ และอธิบายถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ในมิติของทางธุรกรรมที่ประกอบไปด้วย เครือข่ายของหวยใต้ดิน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ คนขายและเจ้ามือ ที่ปรากฏในหลายระดับได้แก่ เจ้ามือระดับอำเภอ เจ้ามือระดับจังหวัด ประกอบขึ้นเป็นเครือข่าย และความสัมพันธ์ระหว่างเจ้ามือ และตำรวจที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น การให้ความร่วมมือการกวาดล้างการพนัน การช่วยเหลือกิจกรรมของตำรวจ การให้ความร่วมมือแบบมีเงื่อนไข หรือการขอซื้อหวยตัวที่ถูกรางวัล ขณะที่ขนาดและลักษณะทางธุรกรรมของหวยใต้ดินมีมูลค่าทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงในระดับต้น ๆ ซึ่งสูงกว่ายอดขายของสลากกินแบ่งรัฐบาลถึง 9 เท่า การศึกษาของชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ในกรณีจรรยา สุขรุ่ง และคณะ (บรรณาธิการ). (2557) เรื่องเครือข่ายชนชั้นนำทาง เศรษฐกิจการเมือง กระบวนการและผลกระทบของบ่อนคาสีโนตามชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขต จังหวัดภาคตะวันออก โดยอธิบายว่ามีการก่อรูปภายใต้เครือข่ายที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยชนชั้นนำที่อยู่ในเครือข่ายการลงทุนจะประกอบด้วย 2 กลุ่มหลักคือ ชนชั้นนำทางเศรษฐกิจ ได้แก่ นักธุรกิจท้องถิ่น นักธุรกิจจากกรุงเทพ และนักธุรกิจข้ามชาติ และชนชั้นนำทางการเมือง ได้แก่ นักการเมืองท้องถิ่นภายในจังหวัดจันทบุรีและตราด และนักการเมืองของประเทศกัมพูชาตั้งแต่ระดับ

ผู้นำประเทศจนถึงผู้ว่าราชการจังหวัด การได้มาซึ่งผลประโยชน์คือผู้ลงทุนบ่อนคาสีโนจะได้ผลประโยชน์จากค่าเช่า สถานที่ ส่วนเจ้าของโต๊ะหรือเจ้ามือมีแนวโน้มที่จะได้ประโยชน์จากเก็บค่าตั้ง และการพนันในรูปแบบที่เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า ด้านผลกระทบจะปรากฏผลในเชิงลบมากกว่าเชิงบวกคือผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ และการนำไปสู่ปัญหาการติดการพนัน การศึกษาของฟินิต วงษ์ยี่กุล ในสังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ (บรรณาธิการ). (2547) เรื่องการพนันฟุตบอล ได้อธิบายถึงอุปทาน (Supply) ของการพนันฟุตบอลที่ประกอบไปด้วยจำนวนรอบการแข่งขันที่มีจำนวนมาก วิธีการเล่นพนันโครงสร้างของผู้ให้บริการและผลตอบแทน ปัจจัยที่ทำให้การพนันฟุตบอลขยายตัว และอุปสงค์ (Demand) ที่ประกอบไปด้วยผู้เล่นพนันทั้งในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑลและภูมิภาค โดยสัดส่วนการพนันจะกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่เขตเมืองโดยส่วนใหญ่ มูลค่าของการเล่นพนันฟุตบอลสูงถึง 89,760 ล้านบาทเฉพาะในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล

2.3.3 การศึกษาแนววัฒนธรรมศึกษา

แนวการศึกษาการพนันในมุมมองการทางด้านวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญและเน้นที่ปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน ก่อรูปขึ้นเป็นความสัมพันธ์ในโครงข่ายของวิถีชีวิต ซึ่งเป็นมิติที่มองมาจากด้านล่าง หรือให้ความสนใจในกลุ่มคนชนชั้นระดับล่าง ดังการศึกษาของ วสันต์ ปัญญาแก้ว (2557) เรื่องพนันบอล อำนาจ และความเป็นชาย ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของกลุ่มนักพนันบอลกับวิถีการดำเนินชีวิต สู่การประกอบสร้างอัตลักษณ์ “ความเป็นชาย” และการพนันบอลภายใต้บริบทของอุตสาหกรรมสื่อ การกีฬาฟุตบอล ในฐานะที่เป็น “พื้นที่ทางสังคม” ที่สะท้อนถึงเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชีวิตประจำวัน ได้อธิบายว่าการพนันบอลเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ก่อตัวขึ้นพร้อมกับการเติบโตของอุตสาหกรรมฟุตบอลในสังคมไทย และเป็นการสร้าง “พื้นที่ทางสังคม” เป็นประชาสังคมใหม่ของเพศชาย เพื่อสร้างความหมายและสร้างตัวตนขึ้นมา การพนันบอลจึงถือเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นปฏิบัติการในชีวิตประจำวันของผู้ชาย เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบสร้างความเป็นชายที่เอื้อให้ผลิตซ้ำทางอำนาจ ความสามารถในการกำหนดชะตาชีวิตในสังคมที่มีความเสี่ยงและการพนันบอลเป็นสัญลักษณ์ของการท้าทายอำนาจที่กดบังคับ ควบคุมชีวิตประจำวัน การศึกษาของอริยา เศวตามร์ หัวหน้าโครงการ (2557) เรื่องหวย: ความรู้และความหมายในมุมมองของผู้หญิง ได้อธิบายความหลากหลายของการนิยาม “หวย” โดยชี้ให้เห็นว่าการเล่นหวยมีความหมายที่หลากหลาย ไม่หยุดนิ่งและมีลักษณะเฉพาะที่ขึ้นอยู่กับบริบททางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละช่วงเวลา ดังจะเห็นได้จากการนิยามว่าการเล่นหวยเป็นการเสี่ยงโชคเป็น

เรื่องของโชคชะตาของผู้หญิงไตนอก (หรือไทใหญ่) ขณะที่กลุ่มผู้หญิงที่ประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง ผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งชีวิตของพวกเขาก็ต้องบริหารจัดการเงินเพื่อหมุนเวียนเป็นค่าใช้จ่ายประเภทต่างๆ ของครัวเรือนทำให้พวกเขามองว่าการเล่นหวยเป็นการลงทุนประเภท หรือกรณีผู้หญิงบางกลุ่มมองว่าการเล่นหวยมีความเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน กำลังใจและทรัพยากรอื่นๆ หรือกรณีผู้หญิงไตนอกที่ใช้หวยเป็นเครื่องมือในการสร้างเครือข่ายข้ามพรมแดนของคนที่มีสัญชาติ รวมทั้งการเล่นหวยของคนงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในโรงงานกระทั่งเกิดเป็นเครือข่ายหวยใต้ดินในโรงงาน นอกจากอธิบายว่า การเล่นหวยยังเป็นการผสมผสานชุดความรู้หลายๆ แบบเข้าด้วยกันทั้งความรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่และความรู้ท้องถิ่น

การศึกษาของวสันต์ ปัญญาแก้ว (2559, หน้า 41-56) เรื่องพนันบอลกับไทยลีก มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการอธิบายในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้ชี้ให้เห็นในทางเศรษฐกิจว่าพนันบอลที่เล่นการพนันบอลมีมากถึงร้อยละ 80 ที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับกลางคือกลุ่มรายได้ตั้งแต่ไม่เกิน 10,000 บาทถึง 20,000 บาท อาชีพของผู้เล่นการพนันส่วนใหญ่คือลูกจ้างและพนักงานบริษัทที่มีความสอดคล้องกันระหว่าง “เวลาและการพักผ่อนหย่อนใจ” การเล่นการพนันฟุตบอลกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมพนันบอลและอุตสาหกรรมฟุตบอลที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นพร้อมๆ กับการเติบโตของพื้นที่แบบเมือง “การเล่นการพนันบอลคือปฏิบัติการทางสังคม” เป็นการเล่นเพื่อใช้ชีวิต แสดงให้เห็นถึงความสามารถ การคาดคะเน ทำนายผลการแข่งขัน และความสนุกสนานจากการทำนาย

2.3.4 การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม

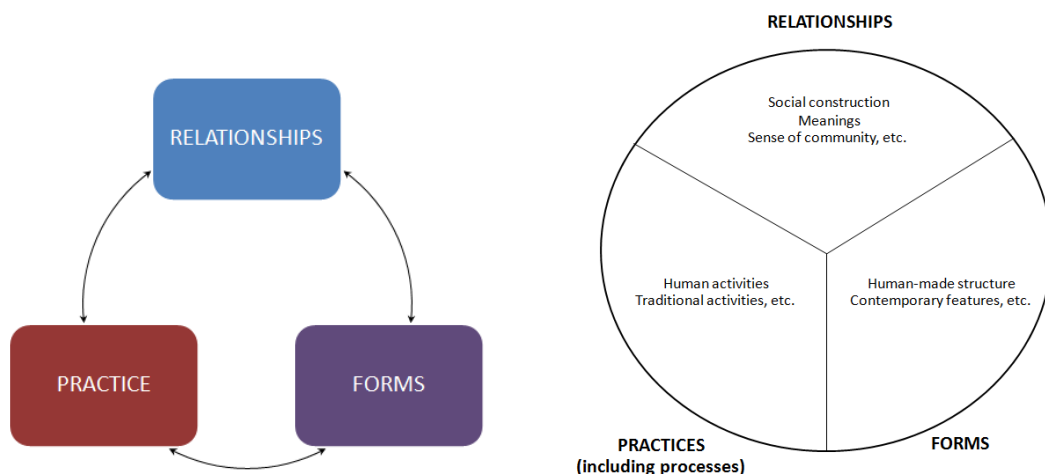
การศึกษาของมานิตย์ ดีเอื้อ (2542) เรื่องคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงาน โดยแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานย้ายถิ่น มีวิถีชีวิตอยู่ในระดับปานกลางถึงดี มีสถานะความมั่นคงทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับที่ดี มีความทะเยอทะยานอยากก้าวหน้าสูง กลุ่มแรงงานเหล่านี้ต่างต้องการมีชีวิตที่มีความทันสมัยเนื่องจากสะท้อนมาจากการมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า การศึกษาของยรรยง หอมศรีวรานนท์ (2542) เรื่องชีวิตทางเศรษฐกิจของแรงงานต่างถิ่นในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง โดยชี้ให้เห็นในประเด็นสำคัญคือรายได้ของแรงงานต่างถิ่นเหล่านี้จะมีเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในแต่ละเดือนอาจเหลือสำหรับเงิน

ออมเพียงเล็กน้อยหรือไม่เหลือเลย ซึ่งอาจส่งผลต่อตนเองและครอบครัวในอนาคต การศึกษาของ นพพร เนื่องแก้ว (2545) ได้ทำอธิบายถึงคุณภาพชีวิตแรงงานของแรงงานชั้นกรรมกรในพื้นที่นิคมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ส่วนหนึ่งได้สอดคล้องกับบรรยง ในประเด็นของรายได้ของแรงงานที่อาจได้รับมีเพียงเล็กน้อยไม่ ความห่างเหินจากครอบครัวนำมาสู่การติดเหล้า การเล่นพนันของสมาชิกในครอบครัว และการเข้าถึงสวัสดิการของภาครัฐได้น้อย โดยแสดงให้เห็นด้านหนึ่งที่สำคัญว่าแรงงานเหล่านี้มีความต้องการสนับสนุนด้านที่พักอาศัย ค่าแรงที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของค่าครองชีพที่สูงมากขึ้น การศึกษาของอังคณา ภักดีศรีสุวรรณ (2551) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตแรงงานบริษัทเกียวิริช อิโอ จำกัด นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี แสดงให้เห็นได้ว่าสภาพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในการรับภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวการมีค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น การรับภาระค่าใช้จ่ายค่าเช่าบ้านที่เพิ่มมากขึ้น

จากการทบทวนเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในแง่มุมของแต่ละกลุ่มการศึกษาตลอดจนจุดเน้นในทางวิชาการของแต่ละสำนักหรือผู้สนใจเกี่ยวกับการศึกษาการพนัน ดังนั้นผู้วิจัยจะนำมาประยุกต์ผสมผสานวิธีวิทยาการศึกษาผ่านมุมมองของกลุ่มชนชั้นล่างที่ผู้คนที่เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ก่อขึ้นรูปแบบ (forms) ระหว่างโครงสร้างสังคมการเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ผ่านปฏิบัติการในชีวิตประจำวัน (practices) และการกำหนดความสัมพันธ์/เครือข่ายทางสังคม (relationships) ดังแสดงในกรอบคิดการศึกษา ดังนั้นพรหมแดนของการศึกษาการพนันที่มีเพียงส่วนน้อยที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการพนันในสังคมอุตสาหกรรมหรือสังคมในสมัยใหม่ที่สอดคล้องไปกับบริบททางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม และหากพิจารณาเชิงวิธีวิทยาอาจมีเพียงเล็กน้อยที่ให้ภาพการศึกษาการพนันที่มีมุมมองมาจากชาวบ้านในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติการทางสังคม

2.4 กรอบความคิดการศึกษา

กรอบความคิดการศึกษาพันทันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรม

The dynamic interaction of form, practices and relations. (Janet Stephenson, 2008)

กรอบความคิดการอธิบายปรับปรุงมาจาก The Cultural Values Model⁴ ของ Janet Stephenson (2008) โดยอธิบายบนพื้นฐานปฏิสัมพันธ์ของผู้คนที่มีความเจตจำนงไปในทิศทางเดียวกัน และผูกพันอยู่กับภูมิภาค/พื้นที่ทางกายภาพที่กำหนด ทำหน้าที่บรรจุหรือกำหนด ความหมายของการดำเนินชีวิต ความรู้สึก กิจกรรมของมนุษย์และการก่อรูปของโครงสร้างภายในพื้นที่ ซึ่งจะนำมาประยุกต์ในการอธิบายถึงการพันทันในฐานะที่เป็นรูปแบบ (forms) สำหรับการอธิบายเหตุผลการกระทำของมนุษย์ในการสร้าง/การก่อรูปเชิงโครงสร้าง ร่วมกับสถานการณ์/บริบทที่มีความร่วมสมัย สู่อุปกรณ์ทางสังคม จิตสำนึกร่วมของผู้เล่นการพันทัน การนิยามและให้ความหมายของการพันทัน (relationships) และการปฏิบัติการทางสังคม (practices) ที่ให้ความหมายถึงกระบวนการของปฏิบัติการ ได้แก่ กิจกรรมผ่านการพันทัน และการพิจารณาพันทันในมิติทางด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม เป็นต้น พื้นที่ของชุมชนอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก (landscape) หากพิจารณาของการประกอบ

⁴ Janet Stephenson (2008) The Cultural Values Model: An integrated approach to values in landscapes ได้เสนอตัวแบบการวิเคราะห์พื้นที่ (Landscapes) โดยมองผ่านวัฒนธรรมและกระบวนการผลิตของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์อยู่กับพื้นที่ ประวัติศาสตร์ ความหมาย จิตสำนึกต่อพื้นที่ ผู้วิจัยปรับปรุงและนำเสนอบางประเด็นที่สอดคล้องไปกับรูปแบบการวิเคราะห์เนื่องจากปรากฏการณ์/สถานการณ์ของพื้นที่ที่แตกต่างกัน

สร้างพื้นที่ใหม่ เกิดขึ้นจากการรวมตัวและการสร้างตัวตนของผู้คนในภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะชาวบ้าน
ในภาคอีสานที่เป็นคนกลุ่มใหม่เคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพิ่มปริมาณมากขึ้น

นิยามศัพท์

การพนัน หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแสวงโชคบนความเสี่ยงและความไม่แน่นอน มี
ลักษณะเป็นการพักผ่อน ความบันเทิง การจัดการทางการเงิน และการก้าวข้ามเหตุผลทางด้าน
เศรษฐกิจของปัจเจกชน เช่น ความไม่สัมพันธ์กันระหว่างรายได้ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และเงินตราที่
นำไปแสวงโชค

บทที่ 3

บริบทพื้นฐานและสถานการณ์การเล่นพนันในนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ในภาคตะวันออก

บทนี้จะนำเสนอข้อมูลบริบทพื้นฐานทางกายภาพของนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง
ในภาคตะวันออก ความเป็นมาของพื้นที่ ข้อมูลประชากร และสถานการณ์การเล่นพนันระดับพื้นที่
ปริมาณเงินที่ลงทุนไปกับกิจกรรมทางการพนัน ทศนคติที่มีต่อการพนันในสายตาของผู้เล่น

1. ลักษณะทางกายภาพและบริบทพื้นฐาน

1.1 ความเป็นมาของพื้นที่

การก่อรูปของสังคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เกิดขึ้นมาจากผลของการพัฒนาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524
ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529) และฉบับที่ 6
(พ.ศ. 2530 – 2534) ที่ได้กำหนดให้พื้นที่บางส่วนของชายทะเลตะวันออก เป็นเป้าหมายทาง
เศรษฐกิจ ส่งเสริมการพัฒนาดำเนินการก่อสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ
การพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อก้าวขึ้นเป็นชุมชนเมืองอุตสาหกรรมใหม่ มีความสามารถรองรับการ
ขยายตัวของภาคเคลื่อนย้ายของผู้คนที่มาจากการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม การก่อสร้างท่าเรือน้ำ
ลี้ระหว่างประเทศ การก่อรูปของนิคมอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก การสร้างทางรถไฟเพื่อเชื่อมต่อ
ระหว่างกรุงเทพมหานครกับพื้นที่การพัฒนาอุตสาหกรรม ตลอดจนการก่อสร้างอาคารเคหะชุมชนฯ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) ได้กำหนดขึ้นให้
พื้นที่แห่งภาคตะวันออกเป็นเมืองเขตเศรษฐกิจใหม่แห่งภูมิภาค มีการตั้งองค์กรขึ้นมารับผิดชอบ
ทำหน้าที่พัฒนาหรือสร้างชุมชน และจัดการบริการสาธารณะในเขตเมือง ซึ่งจะต้องดำเนินการใน
ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลนครในพื้นที่ภาคตะวันออกแห่งนี้ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตาม “พระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบล....พ.ศ. 2534” ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2535

เนื่องจากพื้นที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมอยู่ในเขตของท่าเรือน้ำลึก และเป็นท่าเรือพาณิชย์หลักของประเทศ ตลอดจนเขตการพัฒนาอุตสาหกรรม และศูนย์กลางทางด้านการผลิต การค้าระหว่างประเทศเพื่อการส่งออก ตามแนวทางของโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก จึงมีการจัดตั้งท้องถิ่นในพื้นที่เป็นเทศบาล และยกขึ้นเป็นองค์การปกครองท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและบังคับใช้แผนพัฒนาพื้นที่ การจัดให้บริการสังคมแก่ชุมชน และทำนุบำรุงท้องถิ่นของตนเองตามระบบเทศบาล

พื้นที่โดยทั่วไปอยู่เขตชายฝั่งทะเล เขตการพัฒนาตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก หรืออีสเทิร์นซีบอร์ด (Eastern Sea Board) ประกอบด้วย ท่าเรือพาณิชย์ นิคมอุตสาหกรรม เคหะชุมชนของการเคหะแห่งชาติ โรงเรียน ศูนย์บริการสาธารณสุข สนามเด็กเล่น สนามกีฬา ฯลฯ

1.2 ประชากรและลักษณะการประกอบอาชีพ

ปริมาณจำนวนประชากรในเขตพื้นที่การปกครองของเทศบาลนครแห่งนี้ ประจำเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 82,960 คน โดยจำแนกออกเป็นเพศชาย 40,756 คน เพศหญิง 42,204 คน โดยแสดงดังตารางดังนี้

พ.ศ.	จำนวนประชากรทั้งหมด (คน)			จำนวนบ้าน	จำนวนครัวเรือน	หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	รวม			
2552	33,840	35,651	64,491	15,414	51,518	ธ.ค.52
2553	34,396	36,374	70,770	16,179	53,158	ธ.ค.53
2554	35,212	36,992	72,004	16,759	55,280	ธ.ค.54
2555	35,577	37,179	72,756	17,015	56,194	มิ.ย.55
2556	36,541	37,970	74,511	17,806	58,734	มิ.ย.56
2557	37,614	38,904	76,518	18,653	62,406	มิ.ย.57
2559	40,756	42,204	82,960	21,549	73,201	ธ.ค.59

ที่มา: งานทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน สำนักปลัดเทศบาล

ประชากรแฝงที่เข้ามาทำงานและประกอบอาชีพต่าง ๆ หมุนเวียนไปตามฤดูกาลอยู่อีกเป็นจำนวนสูงถึงสองเท่าของสัดส่วนประชากรที่แท้จริงในพื้นที่ โดยจำแนกออกเป็นรายเดือนตลอดปี พ.ศ. 2559 แสดงดังตารางดังนี้

เดือน (ปี พ.ศ. 2559)	จำนวนประชากรแฝง (คน)
มกราคม	216,094
กุมภาพันธ์	197,141
มีนาคม	183,989
เมษายน	184,985
พฤษภาคม	193,839
มิถุนายน	227,702
กรกฎาคม	216,873
สิงหาคม	204,454
กันยายน	205,959
ตุลาคม	191,081
พฤศจิกายน	207,445
ธันวาคม	183,125

ที่มา: งานทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน สำนักปลัดเทศบาล

ลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลแห่งนี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง การเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีไม่น้อยกว่า 200 บริษัท และการประกอบอาชีพค้าขาย การบริการที่สืบเนื่องกับการขยายตัวของนิคมอุตสาหกรรม ประชากรดั้งเดิมบางส่วนยังอยู่ในภาคการเกษตร ได้แก่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพประมงพื้นบ้าน

1.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจของพื้นที่

สภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกแห่งนี้ ผู้คนส่วนใหญ่มีอาชีพที่สัมพันธ์อยู่กับกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ภายในเขตการปกครองของเทศบาล และเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีบทบาทและแรงผลักดันในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจระดับจังหวัด และระบบเศรษฐกิจของภูมิภาค

ตะวันออกเป็นอย่างมาก เนื่องจากปริมาณการค้า มูลค่าการลงทุนที่มีสัดส่วนสูงสุดของประเทศ และมี อัตราของการจ้างแรงงานเป็นจำนวนมากที่สุดในพื้นที่ระดับจังหวัด และการมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงที่สุดในสาขาการผลิต ประกอบไปด้วย (เทศบาลเมืองแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก, 2559)

1. กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม ที่เข้ามาประกอบกิจการในพื้นที่เทศบาลมากกว่า 200 บริษัท อยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งภาคตะวันออก เป็นกิจกรรมหลักในการพัฒนาที่สำคัญในพื้นที่ เป้าหมายเขตเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่บนพื้นที่ 3,556 ไร่ สามารถจำแนกดังนี้คือ

เขตอุตสาหกรรมทั่วไป มีพื้นที่ 1,824 ไร่ มีบริษัทเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงาน อุตสาหกรรม ประมาณ 80 บริษัท

เขตอุตสาหกรรมส่งออก มีพื้นที่ 979 ไร่ มีบริษัทเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงาน อุตสาหกรรมระยะที่ 1 ประมาณ 26 บริษัท ระยะที่ 2 ประมาณ 40 บริษัท

สวนอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นโครงการของเอกชนก่อตั้งเมื่อปี 2520 โดยบริษัท สหพัฒนา อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) มีเนื้อที่ประมาณ 1,300 ไร่ ประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรม ประมาณ 80 บริษัท

พื้นที่สาธารณูปโภคและอื่นๆ จำนวน 753 ไร่ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคตะวันออก (BOI) และบริษัท TOT จำกัด (มหาชน)

2. ท่าเรือ ตั้งอยู่ในเขตของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล ตะวันออก สำหรับรองรับเรือบรรทุกสินค้า เรือสินค้าประเภทสินค้าเกษตรกรรมขนาดใหญ่ ที่ไม่สามารถเดินทางขนส่งสินค้า เพื่อเข้าเทียบท่าเรือที่กรุงเทพฯ ได้ และการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น ถนน ทางรถไฟ เป็นต้น เพื่อรองรับโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล ตะวันออก ตลอดจนการส่งเสริมการส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย

3. กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ได้แก่

โรงกลั่นน้ำมัน 3 แห่ง คือ โรงกลั่นน้ำมันของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เอสโซ่ ประเทศไทย จำกัด (มหาชน) และโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานบริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน)

คลังเก็บน้ำมันปิโตรเลียม 3 แห่ง คือ คลังเก็บน้ำมันของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท เอสโซ่ ประเทศไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

คลังเก็บก๊าซ LPG ลักษณะของก๊าซหุงต้ม 3 แห่ง คือ คลังเก็บก๊าซ LPG ของบริษัท ไทย ออยล์ จำกัด (มหาชน), บริษัท เอสโซ่ ประเทศไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

นอกจากอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีการดำเนินธุรกิจ การค้าระดับรองลงมา ได้แก่ การพาณิชย์กรรมและการขนส่งการเคลื่อนย้ายสินค้าทั้งทางบกและทางน้ำ ซึ่งเป็นธุรกิจที่สืบเนื่อง และสัมพันธ์อยู่กับการผลิตในระบบอุตสาหกรรมอย่างแยกไม่ออก

1.4 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ชุมชนได้เข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมอย่างเต็มรูปแบบภายหลังจากโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเล ตะวันออก (Eastern Seaboard) พร้อมกับการเกิดขึ้นของท่าเรือ ชาวบ้านดั้งเดิมส่วนหนึ่งได้พยายาม รักษาวิถีการดำเนินชีวิตแบบเดิมได้แก่ การประกอบอาชีพประมงชายฝั่งทะเล ในพื้นที่หมู่ที่ 1 และ หมู่ที่ 3 ที่สามารถรวมกลุ่มและสร้างอำนาจต่อรองระหว่างรัฐและกลุ่มทุนอุตสาหกรรมได้ (บุญเชิด หนูอิมและคณะ, 2558, หน้า163-174)

ความเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางเศรษฐกิจในสังคมอุตสาหกรรมได้ทำให้เกิดการแตกตัวของกลุ่มผู้คนหน้าใหม่ที่หลากหลายสามารถจำแนกได้ดังนี้ กลุ่มทุนระดับสูง ได้แก่กลุ่มชนชั้นนำใน ท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามาของโรงงานอุตสาหกรรม และมีสายสัมพันธ์ที่ดี กับนักการเมืองระดับชาติจึงสามารถรับรู้ข่าวสารที่ดีแล้วกว้านซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไรเพื่อรองรับการ ขยายตัวของนิคมอุตสาหกรรม กลุ่มนายทุนใหม่ ได้แก่ กลุ่มชนชั้นกลางดั้งเดิม และกลุ่มชาวบ้านที่ ได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามาของโรงงานอุตสาหกรรมแล้วปรับปรุงที่ดินของตนเองสู่การลงทุนที่ สัมพันธ์อยู่กับนิคมอุตสาหกรรม เช่น เจ้าของหอพัก บ้านเช่า ร้านประกอบกิจการขายอาหารบางแห่ง และการมีตำแหน่งคณะกรรมการชุมชน และสามารถกล่าวได้ว่ากลุ่มชนชั้นกลางในพื้นที่ เป็นกลุ่มชั้น ทางสังคมที่มีสัดส่วนมากที่สุดได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพค้าขายรายย่อย คนรุ่นใหม่ que เข้าเป็นแรงงานใน โรงงานอุตสาหกรรม บริษัทต่างๆ ภายในนิคม และกลุ่มแรงงานรับจ้างภายในชุมชน ผู้คนเหล่านี้ เคลื่อนย้ายเข้ามาใหม่ เต็มโตขึ้นไปพร้อมๆ กับการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม และมีจำนวน หลายรายคือผู้คนที่เผชิญความล้มเหลวในสังคมเมืองของอุตสาหกรรมไม่สามารถปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงได้ทันจำเป็นต้องเข้ามาเป็นแรงงานรับจ้างระดับล่างในชุมชน การเข้ามาเป็นผู้รักษาความ ปลอดภัยภายในนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ

จากลักษณะของการแตกออกเป็นชนชั้นทางสังคม ส่งผลให้ระบบความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เป็นแรงงาน กลุ่มแรงงานรับจ้างภายในชุมชนและอุตสาหกรรม ที่มีความเป็นปัจเจกสูงเนื่องจากการย้ายถิ่นฐานที่อยู่เข้ามาใหม่ และระบบการทำงานภายในองค์กรที่ทำให้สายสัมพันธ์ทางสังคมแบบเดิมได้แตกสลายลงไป ประกอบกับการเป็นแรงงานย้ายถิ่นที่ถูกรัฐท้องถิ่นนิยามว่า “การเป็นประชากรแฝง” ที่นำไปสู่การสร้างปัญหาต่าง ๆ อีกมากมายภายในพื้นที่ จึงทำให้มีความสัมพันธ์กับระบบการเมืองในระดับท้องถิ่นค่อนข้างต่ำ ตลอดจนการสร้างอำนาจต่อรองเชิงนโยบายที่แทบเป็นไปไม่ได้ จึงทำให้ผู้คนเหล่านี้พยายามแสวงหาและสร้างสังคมของตนเองเพื่อเป็นการแสดงตัวตน อัตลักษณ์บนพื้นที่ทางสังคมของความเป็นเมือง

2. สถานการณ์การเล่นการพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม

การศึกษาในประเด็นของสถานการณ์การเล่นการพนันในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพื่อการสำรวจพฤติกรรมการเล่นการพนัน และการพรรณนาข้อมูลด้วยการอธิบายเชิงปริมาณ ผลการนำเสนอจะจำแนกออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ทศนคติต่อการพนัน

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเล่นการพนัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ อาชีพ ภูมิภาคเดิม ระยะเวลาในการเข้ามาอยู่ รายจ่ายประจำ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ (n = 200)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	132	66.0
หญิง	68	34.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.0 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 34.0

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ (n = 200)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-29 ปี	103	51.5
30-40 ปี	85	42.5
41 ปีขึ้นไป	12	6.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามโครงสร้างอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 18 - 29 ปี จำนวนร้อยละ 51.5 กลุ่มอายุ 30 - 40 ปี จำนวนร้อยละ 42.5 และกลุ่มอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ (n = 200)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	75	37.5
สมรส	68	34.0
หม้าย/หย่าร้าง	14	7.0
อยู่ร่วมกันโดยไม่แต่งงาน	43	21.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว ได้แก่ กลุ่มสถานภาพโสดร้อยละ 37.5 กลุ่มสถานภาพสมสร้อยละ 34.0 กลุ่มอยู่ร่วมกันโดยไม่แต่งงาน ร้อยละ 21.5 และกลุ่มสถานภาพหม้าย/หย่าร้างร้อยละ 7.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน (n = 200)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1,000 - 9,000 บาท	35	17.5
9,001 - 20,000 บาท	144	72.0
20,001 - 39,999 บาท	16	8.0
40,001 บาท ขึ้นไป	5	2.5
รวม	200	100
รายได้เฉลี่ยต่อหัว/เดือน	17,689 บาท	

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 9,001 - 20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 72.4 มีสัดส่วนมากที่สุด กลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 1,000 - 9,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 10.5 และเมื่อนำมาคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยของรายได้ส่วนบุคคลจะมีรายได้ 17,689 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ (n = 200)

การประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ ธุรกิจส่วนตัว	14	7.0
ขายอาหาร	2	1.0
ขายสินค้า/บริการ	7	3.5
รับเหมาช่วงงาน	1	0.5
จัดหาลูกจ้าง	1	0.5
อื่นๆ	3	1.5
ลูกจ้าง	183	91.5
สำนักงาน	25	12.5
ขนส่ง	15	7.5
ในโรงงาน	143	71.5
อาชีพอื่นๆ	3	1.5
รัฐวิสาหกิจ	1	0.5
เกษตรกร/ประมง	1	0.5
อาชีพอิสระ	1	0.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการประกอบอาชีพ พบว่า กลุ่มประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างอยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 91.5 โดยจำแนกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบที่เป็นในส่วนของโรงงานจำนวนร้อยละ 71.5 กลุ่มผู้ประกอบอาชีพเจ้าของกิจการ ธุรกิจส่วนตัวมีสัดส่วนร้อยละ 7.0 และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น รัฐวิสาหกิจ เกษตรกร/ประมง อาชีพอิสระ สัดส่วนร้อยละ 1.5

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา (n = 200)

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	3	1.5
กาฬสินธุ์	2	1.0
กำแพงเพชร	3	1.5
ขอนแก่น	17	8.5
นครราชสีมา	7	3.5
ฉะเชิงเทรา	3	1.5
ชลบุรี	24	12.0
ชัยนาท	1	0.5
ชัยภูมิ	10	5.0
ชุมพร	1	0.5
เชียงราย	4	2.0
เชียงใหม่	1	0.5
ตาก	1	0.5
นครพนม	4	2.0
นครศรีธรรมราช	1	0.5
นครสวรรค์	2	1.0
นนทบุรี	1	0.5
น่าน	1	0.5
บึงกาฬ	5	2.5
บุรีรัมย์	5	2.5
พะเยา	4	2.0
พิจิตร	4	2.0
พิษณุโลก	4	2.0
เพชรบูรณ์	4	2.0
มุกดาหาร	1	0.5

ยโสธร	3	1.5
ร้อยเอ็ด	4	2.0
ระยอง	2	1.0
ลำปาง	2	1.0
เลย	8	4.0
ศรีสะเกษ	6	3.0

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา (n = 200) (ต่อ)

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
สกลนคร	6	3.0
สตูล	1	0.5
สมุทรปราการ	1	0.5
สระแก้ว	5	2.5
สระบุรี	1	0.5
มหาสารคาม	4	2.0
สุรินทร์	6	3.0
หนองคาย	3	1.5
หนองบัวลำภู	2	1.0
อ่างทอง	2	1.0
อุดรธานี	15	7.5
อุตรดิตถ์	2	1.0
อุบลราชธานี	14	7.0
รวม		

จากตารางที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิลำเนารายจังหวัด ได้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เคลื่อนย้ายมาจากพื้นที่ต่างถิ่นหรือต่างจังหวัดกระจายไปยังภูมิภาค

ต่าง ๆ ของประเทศที่มีปริมาณสูงถึง ร้อยละ 88.0 ขณะที่สัดส่วนปริมาณของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชลบุรีมีปริมาณเพียงร้อยละ 12.0

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเข้ามาอยู่ในพื้นที่

(n = 200)

ระยะเวลาในการเข้ามาอยู่	จำนวน	ร้อยละ
1 เดือน – 5 ปี	136	68.0
6 – 10 ปี	45	22.5
11 – 15 ปี	10	5.0
16 ปีขึ้นไป	9	4.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 7 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการเข้ามาอยู่ในพื้นที่ พบว่า กลุ่มประชากรที่เคลื่อนย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลา 1 เดือน – 5 ปี สัดส่วนร้อยละ 68.0 กลุ่มที่มีระยะเวลาเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลา 6 – 10 ปี สัดส่วนร้อยละ 22.5 และกลุ่มที่มีระยะเวลาเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลามากกว่า 11 ปีขึ้นไป สัดส่วนร้อยละ 9.5

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายจ่ายประจำ (n = 200)

รายจ่ายประจำ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ส่งเงินกลับบ้าน	130	65.0	2
เลี้ยงดูบุตร	117	58.5	3
ผ่อนสินค้า	83	41.5	4
ค่าเช่าบ้าน	159	79.5	1
ซื้อเสื้อผ้าและ เครื่องแต่งกาย	35	17.5	5
ค่าดูแลรักษาสุขภาพ	16	8.0	6

จากตารางที่ 8 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายจ่ายประจำ 3 ลำดับแรก พบว่า ค่าเช่าบ้านเป็นรายจ่ายประจำ คิดเป็นร้อยละ 79.5 ลำดับต่อมาการส่งเงินกลับบ้าน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตร คิดเป็นร้อยละ 58.5

ตอนที่ 2 ทศนคติต่อการพนัน

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีมุมมองต่อการพนัน (n = 200)

ประเด็น	ความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
การซื้อหวยใต้ดินไม่จัดว่าเป็นการพนัน	98/49.0	70/35.0	32/16.0
การพนันเป็นที่มาของรายได้อีกทางหนึ่ง	89/44.5	74/37.0	37/18.5
การพนันถือเป็นกิจกรรมการพักผ่อนชนิดหนึ่ง	77/38.5	78/39.0	45/22.5
การพนันทำให้เกิดภาระหนี้สิน	139/69.5	29/14.5	32/16.0
อินเทอร์เน็ต ออนไลน์ ทำให้เข้าถึงการพนันได้ง่ายมากขึ้น	142/71.0	32/26.0	26/13.0
ควรมีกฎหมายที่อนุญาตให้การพนันฟุตบอลถูกกฎหมาย	75/37.5	81/40.5	44/22.0
ควรอนุญาตให้มีการเปิดบ่อนคาสีโนที่ถูกกฎหมาย	70/35.0	86/43.0	44/22.0
การพนันทำให้เกิดปัญหาครอบครัวมากขึ้น	109/54.5	39/19.5	52/26.0
การพนันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตไม่น่าเบื่อจนเกินไป	66/33.0	57/28.5	77/38.5
การพนันเป็นการแสวงหาเพื่อนแบบใหม่	54/27.0	64/32.0	82/41.0
การพนันเป็นกิจกรรมยามว่าง	56/28.0	68/34.0	76/38.0

จากตารางที่ 9 ทศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อมุมมองการพนันจากผู้ที่ใช้เล่นการพนัน ส่วนใหญ่เห็นว่าการเล่นหวยใต้ดินไม่ถูกมองว่าเป็นการพนัน และเป็นแหล่งที่มาของรายได้อีกทางหนึ่ง มุมมองทางด้านกฎหมายกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเห็นว่าควรให้ฟุตบอลเป็นการพนันที่ถูกกฎหมาย การอนุญาตให้มีการเปิดบ่อนคาสีโนที่ถูกกฎหมาย และมองว่าการพนันเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เป็นการพักผ่อน เป็นกิจกรรมทางสังคมและทำให้ชีวิตไม่น่าเบื่อจนเกินไป ขณะที่ผลกระทบส่วนใหญ่เห็นว่าการพนันได้นำไปสู่ปัญหาหนี้สิน ปัญหาของครอบครัว และการขยายตัวของอินเทอร์เน็ต ออนไลน์ ทำให้ผู้คนเข้าถึงการพนันได้ง่ายมากขึ้น

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเล่นการพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งภาคตะวันออก

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์การเล่นพนันในรอบ 12 เดือน

(n = 200)

ประเภทการพนัน	เคยเล่นในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา		เคยเล่น แต่ไม่ได้เล่น นานกว่า 1 ปี	ไม่เคยเล่น
	เล่นเป็นประจำ	เล่นนานๆ ครั้ง		
สลากกินแบ่งรัฐบาล	107/53.5	83/41.5	3/1.5	7/3.5
หวยใต้ดิน และ หวยชนิดอื่นๆ	97/48.5	81/41.0	11/5.5	10/5.0
การพนันฟุตบอล	28/14.0	56/28.0	23/11.5	93/46.5
การพนันไพ่	27/13.5	68/34.0	22/11.0	83/41.5
ประเภทไฮโล น้ำเต้าปูปลา	9/4.5	51/25.5	28/14.0	112/56.0
มวยตู้	7/3.5	19/9.5	16/8.0	158/79.0
สล็อตเกอร์และกีฬาชนิด อื่นๆ	13/6.5	31/15.5	26/13.0	130/65.0
ตีไก่ ไก่ชน บั้งไฟ	8/4.0	22/11.0	22/11.0	148/74.0
อื่น ๆ เช่น กำถั่ว	1/0.5	11/5.5	13/6.5	175/87.5

จากตารางที่ 10 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การเล่นพนันในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า การพนันสลากกินแบ่งรัฐบาล หวยใต้ดินและหวยชนิดอื่นๆ มีพฤติกรรมการเล่นพนันอยู่ในลำดับต้น การพนันประเภทฟุตบอล ไพ่ และการพนันที่เกี่ยวข้องกับกีฬาชนิดอื่น (ไม่นับมวยตู้) อยู่ในลำดับถัดมา

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการพนันที่ชอบเล่นมากที่สุด
(n = 200)

การพนันที่ชื่นชอบ	จำนวน	ร้อยละ
ไก่ชน	4	2.0
บาสเก็ตบอล	3	1.5
ไพ่	18	9.0
ฟุตบอล	19	9.5
มวยตุ้	5	2.5
สนุกเกอร์	5	2.5
สลากกินแบ่งรัฐบาล	51	25.5
หวยใต้ดิน	87	43.5
ไฮโล	8	4.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 11 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการเล่นพนันที่ชอบเล่นมากที่สุดสามลำดับแรก พบว่า หวยใต้ดินอยู่ในลำดับแรก สัดส่วนร้อยละ 43.5 ลำดับที่สองสลากกินแบ่งรัฐบาล สัดส่วนร้อยละ 25.5 และลำดับที่สามการพนันฟุตบอล สัดส่วนร้อยละ 9.5

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ที่เล่นการพนันบ่อย (n = 200)

สถานที่ที่เล่นการพนัน	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ตลาด	43	21.5	3
ย่านที่พักอาศัย	123	61.5	2
ในโรงงานหรือที่ทำงาน	125	62.5	1
สนามฟุตบอลในนิคม	6	3.0	8
ร้านอาหารสถานบันเทิง	22	11.0	4
บ่อนงานศพ	21	10.5	5
บ่อนชายแดน	4	2.0	9
พื้นที่ภายนอกจังหวัดหรือนิคม	12	6.0	6
อุตสาหกรรม	10	5.0	7
อื่นๆ			

จากตารางที่ 12 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ที่เล่นการพนันบ่อยที่สุดสามลำดับ พบว่า ลำดับแรกนิยมเล่นกันเองภายในโรงงาน/ที่ทำงาน อัตราร้อยละ 62.5 ลำดับที่สองบริเวณย่านที่พักอาศัย อัตราร้อยละ 61.5 และลำดับที่สามพื้นที่ตามตลาด อัตราร้อยละ 21.5

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางการเล่นพนัน (n = 200)

ช่องทางการเล่นพนัน	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
เล่นกับเพื่อน/คนคุ้นเคย	171	85.5	1
เล่นกับคนเดินโพย	48	24.0	2
เล่นกับโต๊ะหรือร้านรับแทงพนัน	34	17.0	3
เล่นผ่านระบบออนไลน์	34	17.0	3
เป็นเจ้าของมือเอง	9	4.5	4

จากตารางที่ 13 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางการเล่นพนันเป็นประจำสามลำดับ พบว่า ลำดับแรกนิยมเล่นกับเพื่อนหรือคนที่มีความคุ้นเคย อัตราร้อยละ 85.5 ลำดับที่สองการเล่นผ่านคนกลางหรือคนเดินโพย อัตราร้อยละ 24.0 และลำดับที่สามเล่นกับโต๊ะ/ร้านรับแทงพนัน กับ การเล่นพนันผ่านระบบออนไลน์ อัตราร้อยละ 17.0

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันเฉลี่ยต่อเดือน (n = 200)

จำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
50 – 1,000 บาท	86	43.0
1,001 – 5,000 บาท	86	43.0
5,001 – 10,000 บาท	18	9.0
10,001 – 100,000 บาท	10	5.0
รวม	200	100
จำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันต่อหัว/เดือน (ค่าเฉลี่ย)	4,105 บาท	

จากตารางที่ 14 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า พฤติกรรมการใช้เงินเล่นพนันอยู่ในอัตราระหว่าง 50 – 1,000 บาท กับ จำนวนเงินระหว่าง 1,001 – 5,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 43.0 หรือ กล่าวได้ว่ากลุ่มผู้เล่น

ส่วนใหญ่จะใช้เงินเล่นการพนันต่อเดือนไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท ขณะที่ผู้เล่นใช้เงินเล่นพนันภายในหนึ่งเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 9.0 และผู้เล่นใช้เงินระหว่าง 10,001 – 100,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 5.0 โดยมีค่าเฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ 4,105 บาทต่อเดือน ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันเฉลี่ยต่อครั้ง (n = 200)

จำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
50 – 1,000 บาท	137	68.5
1,001 – 5,000 บาท	59	29.5
5,001 – 10,000 บาท	4	2.0
รวม	200	100
จำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันต่อหัว/ครั้ง (ค่าเฉลี่ย)	1,679 บาท	

จากตารางที่ 15 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันโดยเฉลี่ยต่อครั้ง พบว่า พฤติกรรมการใช้เงินเล่นพนันต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 50 – 1,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 68.5 พฤติกรรมการใช้เงินเล่นพนันต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 1,001 – 5,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 29.5 สามารถกล่าวได้ว่ากลุ่มผู้เล่นส่วนใหญ่จะใช้เงินเล่นการพนันต่อครั้งไม่เกินครั้งละ 5,000 บาท และเมื่อพิจารณาปริมาณเงินที่ใช้เล่นการพนันเฉลี่ยต่อครั้งเป็นจำนวน 1,679 บาท

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินสูงสุดที่ใช้เล่นการพนันต่อครั้ง (n = 200)

จำนวนเงินสูงสุดที่ใช้เล่นการพนันต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
100 – 1,000 บาท	98	46.5
1,001 – 5,000 บาท	78	39.0
5,001 – 10,000 บาท	19	9.5
10,001 – 100,000 บาท	10	5.0
รวม	200	100

จำนวนเงินที่ใช้เล่นการพนันสูงสุดต่อหัว/ครั้ง (ค่าเฉลี่ย)	4,376 บาท
---	-----------

จากตารางที่ 16 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินสูงสุดที่ใช้เล่นการพนันต่อครั้ง พบว่า พฤติกรรมการใช้เงินเล่นพนันสูงสุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 100 – 1,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 46.5 พฤติกรรมการใช้เงินเล่นพนันสูงสุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 1,001 – 5,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 39.0 และกลุ่มที่เริ่มมีการใช้ปริมาณเงินเล่นพนันสูงสุดต่อครั้งที่มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ 5,001 บาท ขึ้นไป มีสัดส่วนร้อยละ 14.5 และเมื่อพิจารณาปริมาณเงินที่ใช้เล่นการพนันสูงสุดเฉลี่ยต่อครั้งเป็นจำนวน 4,376 บาท

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินเคยเล่นได้มากที่สุด (n = 200)

จำนวนเงินที่เคยเล่นได้มากที่สุดต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
100 – 5,000 บาท	113	56.5
5,001 – 10,000 บาท	37	18.5
10,001 – 50,000 บาท	45	22.5
50,001 – 200,000 บาท	5	2.5
รวม	200	100
จำนวนเงินที่เคยเล่นได้มากที่สุดต่อหัว (ค่าเฉลี่ย)	11,528 บาท	

จากตารางที่ 17 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่เคยเล่นการพนันได้มากที่สุดต่อครั้ง พบว่า ผู้เล่นพนันที่เคยเล่นการพนันได้สูงสุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 100 – 5,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 56.5 ผู้เล่นพนันที่เคยเล่นการพนันได้สูงสุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 10,001 – 50,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 22.5 และกลุ่มผู้เล่นพนันที่เคยเล่นการพนันได้สูงสุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีสัดส่วนร้อยละ 18.5 และเมื่อพิจารณาปริมาณเงินที่ได้มาจากการเล่นพนันสูงสุดเฉลี่ยต่อครั้งเป็นจำนวน 11,528 บาท

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่เคยเล่นเสียมากที่สุดต่อครั้ง
(n = 200)

จำนวนเงินที่เคยเสียมากที่สุดต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
100 – 5,000 บาท	159	79.5
5,001 – 10,000 บาท	21	10.5
10,001 – 100,000 บาท	20	10.0
รวม		
จำนวนเงินที่เคยเล่นเสียมากที่สุดต่อหัว (ค่าเฉลี่ย)	5,788 บาท	

จากตารางที่ 18 พฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่เคยเล่นการพนันเสียมากที่สุดต่อครั้ง พบว่า ผู้เล่นพนันที่เคยเล่นการพนันเสียมากที่สุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 100 – 5,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 79.5 ผู้เล่นพนันที่เคยเล่นการพนันเสียมากที่สุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท สัดส่วนร้อยละ 10.5 และกลุ่มผู้เล่นพนันที่เคยเล่นการพนันเสียมากที่สุดต่อครั้งอยู่ในอัตราระหว่าง 10,001 – 100,000 บาท มีสัดส่วนร้อยละ 10.0 และเมื่อพิจารณาปริมาณเงินที่เสียไปกับการเล่นพนันมากที่สุดเฉลี่ยต่อครั้งเป็นจำนวน 5,788 บาท

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสัดส่วนการเล่นพนันได้หรือเสียในรอบ 12 เดือน (n = 200)

สัดส่วนการเล่นในรอบ	จำนวน	ร้อยละ
12 เดือน		
เล่นได้	59	29.5
เล่นเสีย	77	38.5
เท่าทุน	64	32.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 19 พฤติกรรมการเล่นพนันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสัดส่วนการเล่นพนันได้หรือเสียในรอบ 12 เดือน พบว่า ผู้เล่นการพนันมีสัดส่วนในการเล่นเสียอยู่ในอัตราร้อยละ 38.5 ผู้

เล่นการพนันมีสัดส่วนในการเล่นที่เท่าทุนอยู่ในอัตราร้อยละ 32.0 และผู้เล่นการพนันมีสัดส่วนในการเล่นได้อยู่ในอัตราร้อยละ 29.5

สรุปท้ายบท

ข้อมูลทั่วไปของผู้เล่นการพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมได้แสดงให้เห็นว่า ผู้เล่นพนันส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีอายุต่ำกว่า 40 ปี กลุ่มที่อยู่ในสถานภาพโสดจะมีแนวโน้มการเล่นพนันค่อนข้างมาก โดยผู้เล่นส่วนมากจะประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่นอกพื้นที่และต่างจังหวัดระยะเวลาในการเข้ามาอยู่ไม่เกิน 10 ปี ขณะที่ภาระค่าใช้จ่ายประจำที่สำคัญคือ ค่าใช้จ่ายส่วนของคุณค่าเช่าที่อยู่อาศัย การเลี้ยงดูครอบครัวหรือการส่งเงินกลับบ้านเพื่อหล่อเลี้ยงบุคคลในครัวเรือน

มุมมองที่มีต่อการพนัน ผู้เล่นเห็นว่าการพนันบางชนิดไม่เป็นการพนันในสายตาของพวกเขา เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล ประเภทหวยชนิดต่าง ๆ และการพนันยังเป็นแหล่งที่มาของรายได้แห่งหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การพนันยังเป็นกิจกรรมทางสังคมและพักผ่อนคลายชีวิตยามที่ตนเองเหนื่อยล้าจากการทำงาน ขณะเดียวกันการเล่นการพนันก็ยังมีผลกระทบด้านลบได้แก่ การเกิดขึ้นของปัญหาหนี้สิน และปัญหาของครอบครัว ผู้เล่นส่วนใหญ่เห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าการขยายตัวของระบบอินเทอร์เน็ตจะทำให้ผู้คนเข้าถึงการพนันได้ง่ายมากขึ้น

พฤติกรรมการเล่นพนันทางการเงินได้แสดงให้เห็นว่า ผู้เล่นพนันจะใช้เงินในการเล่นการพนันต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน และส่วนใหญ่จะเล่นไม่เกิน 1,000 บาทต่อครั้ง มีปริมาณการเงินที่เล่นสูงสุดไม่เกิน 5,000 บาท ขณะที่สัดส่วนการเล่นพนันได้มากที่สุดส่วนใหญ่จะไม่เกิน 5,000 บาท และที่น่าสนใจคือการได้พนันมากที่สุดในลำดับถัดมาที่มีสัดส่วนไม่ต่างกันมากคือจะมีรายได้สูงสุดจากการเล่นพนันตั้งแต่ 10,001 – 50,000 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการเล่นสูงสุดที่ในอัตราไม่เกิน 5,000 บาท การพนันที่มีอัตราการตอบแทนสูงและลงทุนต่ำ เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล หวยประเภทต่าง ๆ จึงกลายเป็นที่นิยมได้มากขึ้น สอดคล้องกับปริมาณเงินที่เสียมากที่สุดต่ำกว่า 5,000 บาท ที่มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.5 และข้อสรุปของการพนันคือการเล่นได้เสียหรือเท่าทุนยังคงมีโอกาสอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมาก

บทที่ 4

พฤติกรรมกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรม

บทนี้ได้เสนอโครงสร้างของการพนันฟุตบอลรูปแบบใหม่ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ลดกระบวนการและบทบาทของเจ้ามือรายย่อยเปิดโอกาสให้เจ้ามือรายใหญ่เก็บเกี่ยวผลประโยชน์ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และพฤติกรรมกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของกลุ่มแรงงานในอุตสาหกรรมที่ประกอบไปด้วยแฟนบอลลัดถิ่น แฟนบอลทางไกล และแฟนบอลเฉพาะกิจ การสร้างพื้นที่สาธารณะใหม่ในสังคมอุตสาหกรรม ได้แก่ สนามฟุตบอลเอกชน การเล่นพนัน การดื่มเหล้า/เบียร์

1. โครงสร้างของการพนันฟุตบอลแบบใหม่

โครงสร้างของการจัดการพนันฟุตบอลของกลุ่มเจ้ามือ ผู้ให้บริการการพนันฟุตบอลสามารถจำแนกลักษณะการให้บริการได้ 2 ประเภทคือ โຕະบอล (เจ้ามือ) และนายหน้า/ตัวแทนของโຕະบอลรับแทงพนัน

ผู้ให้บริการรับแทงการพนันฟุตบอลจะมีการจัดแบ่งช่วงชั้นเป็นลำดับขั้น โดยเจ้ามือรายใหญ่มีตำแหน่งแห่งที่อยู่ใญ่ยอดบนสุดของโครงสร้าง ที่มีบทบาทสำคัญทำหน้าที่สนับสนุนเงินลงทุนสำหรับการรับแทงการพนันของบรรดาผู้เล่นการพนัน โดยลักษณะของเจ้ามือรายใหญ่ (แบบสมัยใหม่) จะไม่ปรากฏตัวบุคคล และสถานที่รับแทงการพนันที่ชัดเจน การขยายตัวของเทคโนโลยีของอินเทอร์เน็ต รูปแบบการจัดการบนพื้นฐานของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมือสื่อสารอัจฉริยะหลากหลายชนิดที่ทำให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบการพนันในทุกๆ ที่ (Betting everywhere) การจดทะเบียนเว็บไซต์สำหรับการพนันฟุตบอล และการพนันรูปแบบอื่นๆ มาจากภายนอกประเทศแทบทั้งหมด เพื่อเป็นการหลบเลี่ยงกฎหมายภายในประเทศ จนนำไปสู่การสั่งระงับหรือปิดเว็บไซต์การพนันที่ผิดกฎหมายส่งผลต่อความน่าเชื่อถือสู่ลูกค้าพนัน เช่น เมื่อมีการแทงพนันเกิดขึ้นหากระบบเครือข่ายถูกปิด ลูกค้าอาจสูญเสียเงิน โดยปราศจากความรับผิดชอบใดๆ จากบริษัทรับแทงนั้น

รูปแบบของการจัดการพนันแบบใหม่ เจ้ามือรายใหญ่จะการกระจายการบริหารการพนันมาที่เจ้ามือรายย่อย/นายหน้า/ตัวแทนตามลำดับขั้น โดยที่เจ้ามือรายใหญ่จะทำหน้าที่ออกราคาผ่านเว็บไซต์ของเครือข่ายตนเอง ทำหน้าที่หมุนเวียนเงินตราและสนับสนุนหรือการชำระเงินให้แก่ผู้เล่นการพนัน (กรณีที่ผู้เล่นการพนันทายผลการแข่งขันได้ถูกต้อง) บริหารจัดการอยู่ภายนอกประเทศ

เพื่อหมุนเวียนเงินตรา การสนับสนุนด้านเงินทุนรวมทั้งการออกราคา และการจัดกิจกรรมการส่งเสริมหรือการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เล่นเข้ามาใช้บริการ

นายหน้ารับแทงหรือตัวแทนของโต๊ะบอล (Agent) ลักษณะของตัวแทนอาจมีรูปแบบที่สลับซับซ้อน สามารถจำแนกได้จากปริมาณหรือจำนวนของนายหน้ารับแทงรายย่อย (Agent) ภายใต้การกำกับ/การจัดการของตนเอง ฐานสมาชิกลูกค้าหรือผู้เล่นการพนัน บทบาทหน้าที่สำคัญของตัวแทนคือการหาผู้เล่นพนันให้เข้ามาอยู่ภายใต้การดูแลของตนเองให้ได้ปริมาณที่มากที่สุด เพื่อเป็นตัวชี้วัดสำคัญจากยอดการเล่นพนันและส่วนแบ่งจากยอดเงินทั้งหมด วิธีการหาลูกค้ามีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การหาลูกค้าจากคนรู้จักหรือคุ้นเคยกัน เช่น นาย กร (นามสมมุติ) เป็นตัวแทนของโต๊ะบอลแห่งหนึ่งในพื้นที่ภาคตะวันออก มีความชื่นชอบและเป็นนักกีฬาฟุตบอล มักจะเริ่มค้นหาลูกค้าจากพื้นที่ในสนามฟุตบอลเช่าของเอกชน เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีผู้ที่นิยมชื่นชอบกีฬาที่คล้ายคลึงกัน โดยเริ่มจากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่ตนคบหาสมาคมด้วย ความชื่นชอบของฟุตบอลและการพนัน สถานะภาพการเงินพื้นฐาน ความน่าเชื่อถือ การชำระหนี้การพนัน เป็นต้น ต่อมาจึงเริ่มชักชวนให้เข้ามาแทงพนันกับตนด้วยระบบเงินเชื่อ (เครดิต) หรือการหาผู้เล่นตามสถานที่ทำงาน ร้านอาหารที่ตนเองคุ้นเคย สถานการณ์ศึกษาที่มีบุคคลคุ้นเคยรู้จักสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายผู้เล่นพนันกับตนเองได้ รูปแบบวิธีการสมัครสมาชิกเป็นผู้เล่นการพนันจะต้องเข้าไปกรอกข้อมูลที่เรียบง่าย ได้แก่ ชื่อสำหรับติดต่อ เบอร์โทรศัพท์ อีเมลล์ (จะกรอกหรือไม่ก็ได้) รหัสลับสำหรับถอนเงินเมื่อแทงถูก และข้อมูลบัญชีธนาคารที่ต้องใช้ติดต่อเจ้ามือใหญ่

รายได้ของนายหน้าหรือตัวแทนในการรับแทงจะมาจากการแบ่งสัดส่วนจากยอดเงินรวมของการเล่นพนันทั้งหมดของผู้เล่นในอัตราที่ถูกกำหนดโดยเจ้ามือ ดังในกรณีของนาย กร (นามสมมุติ) จะได้รับการแบ่งสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 10 จากโต๊ะบอลบางเดือนในช่วงของฤดูกาลแข่งขันอาจมียอดเงินการแทงพนันสูงถึง 500,000 – 700,000 บาทต่อเดือน ซึ่งจะทำให้มีสัดส่วนที่ตนเองได้รับมากกว่า 50,000 บาทในแต่ละเดือนที่อยู่ในช่วงของฤดูกาลแข่งขัน รายได้ของตัวแทนรายย่อยแบบใหม่จะเป็นรูปแบบของการแบ่งสัดส่วนเพียงอย่างเดียว

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกับการเล่นพนันฟุตบอลแบบเดิม คือการติดต่อโดยตรงผ่านโต๊ะบอล (walk in) ลักษณะรูปแบบรายได้ของโต๊ะบอลแบบเดิม จะทำให้ตัวแทนมีช่องทางในการหารายได้ที่มาจากการเล่นพนันบอลได้มากกว่ารูปแบบของการเล่นพนันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การจับชน หมายความว่า ในการแข่งขันฟุตบอลหนึ่งคู่ แล้วผู้เล่นพนันฟุตบอลเล่นพนันอยู่คนละทีม เช่น ทีม

ฟุตบอล ก. แข่งกับ ทีมฟุตบอล ข. และเกิดผู้เล่นพนันฟุตบอลที่เดิมพันทั้งทีม ก. และ ทีม ข. มาพร้อม ๆ กัน ดังนั้น โต้ะบอลรายย่อยจึงไม่จำเป็นที่จะต้องส่งการเดิมพันบอลไปที่เจ้ามือรายใหญ่ เนื่องจากไม่ว่าผลบอลจะออกมาในกรณีใดก็แล้วแต่ โต้ะบอลรายย่อยเหล่านี้จะได้รับผลกำไรที่เกิดขึ้นมาจากอัตราต่อรองในแต่ละคู่

รายได้ที่มาจาก การรับกินหรือรับสู้ หมายความว่า เมื่อผู้เล่นพนันฟุตบอลมีความประสงค์ที่จะเดิมพันในทีม ก. ในจำนวนเงิน 10,000 บาท แต่โต้ะบอลรายย่อยมีข้อมูลและแนวโน้มที่จะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกที่จะส่งให้กับเจ้ามือรายใหญ่เพียง 5,000 บาท และรับสู้เองอีก 5,000 บาท โดยมองว่าอัตราการต่อรองที่ตนเองถืออยู่นั้นมีความได้เปรียบลูกค้ำ ลักษณะของอัตราต่อรองฟุตบอลสามารถจำแนกได้ 2 แบบ คือ อัตราต่อรองแบบฝีมือ (ผู้วิจัย) และอัตราต่อรองราคา

อัตราต่อรองแบบฝีมือ หรืออัตราต่อรองแบบลูกทีมักจะให้ทีมฟุตบอลที่เหนือกว่าเป็นต่อในเชิงของฝีมือดังนั้นหากนักพนันฟุตบอลตัดสินใจที่จะเลือกเล่นทีมที่มีความสามารถเหนือกว่ามีโอกาสชนะมากกว่าก็จะต้องเผชิญอยู่กับความเสี่ยงของอัตราต่อรองนี้ด้วย รูปแบบลักษณะการต่อรองแบบฝีมือปรากฏดังตาราง

ตารางแสดงอัตราการต่อรองแบบฝีมือและความหมาย

แบบที่	อัตราการต่อรอง	ความหมาย
1	เสมอ (0.0)	ฝีมือทัดเทียมกันหากเกิดผลเสมอจะไม่มีกำไรได้เสีย จะมีการได้เสียก็ต่อเมื่อมีผลแพ้ชนะเท่านั้น
2	เสมอควบลูกครึ่งหรือ ปป. (0-0.5)	1. หากเกิดผลเสมอผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราครึ่งหนึ่งของยอดเงินที่แทง และจะต้องเสียเงินเดิมพันเต็มจำนวนหากแพ้ (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา) 2. หากเกิดผลเสมอผู้เดิมพันทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเดิมพันในอัตราครึ่งหนึ่งของยอดเงินที่แทง และจะได้รับเงินเดิมพันเต็มจำนวนหากทีมชนะ (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)
3	ครึ่งลูก (0.5)	1. หากเกิดผลเสมอหรือแพ้ผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง(ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)

		2. หากเกิดผลเสมอหรือแพ้ผู้เดิมพันทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)
4	ครึ่งควบลูก (0.5-1)	1. หากเกิดผลเสมอหรือแพ้ผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง หรือเมื่อทีมเป็นต่อชนะด้วยประตูเพียง 1 ลูก จะได้รับเงินเดิมพันเพียงครึ่งหนึ่งของยอดเงินที่เดิมพัน (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา) 2. หากเกิดผลเสมอผู้เดิมพันทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง หรือเมื่อทีมเป็นต่อชนะด้วยประตูเพียง 1 ลูก จะเสียเงินเดิมพันเพียงครึ่งหนึ่งของยอดเงินที่เดิมพัน (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)
5	หนึ่งลูก (1.0)	1. หากเกิดผลเสมอหรือแพ้ผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง(ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา) หรือเมื่อทีมเป็นต่อชนะด้วยประตูเพียง 1 ลูก จะถือว่าเสมอไม่มีการได้เสีย 2. หากเกิดผลเสมอหรือชนะผู้เดิมพันทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง(ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา) หรือเมื่อทีมเป็นรองแพ้ด้วยประตูเพียง 1 ลูก จะถือว่าเสมอไม่มีการได้เสีย
6	ลูกควบลูกครึ่ง (1-1.5)	1. หากเกิดผลเสมอหรือแพ้ผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทงหรือเมื่อทีมเป็นต่อชนะด้วยประตูเพียง 1 ลูก ก็จะต้องเสียเงินเดิมพันในอัตราครึ่งหนึ่งของยอดแทง (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)

		<p>2. หากเกิดผลเสมอหรือชนะผู้เดิมพันทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทงหรือเมื่อทีมเป็นรองแพ้ด้วยประตูเพียง 1 ลูก จะได้รับเงินเดิมพันในอัตรารั้งหนึ่งของยอดแทง (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)</p>
7	ลูกครึ่ง (1.5)	<p>1. หากเกิดผลเสมอ แพ้ หรือชนะเพียง 1 ลูก ผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)</p> <p>2. หากเกิดผลเสมอ ชนะ หรือแพ้เพียง 1 ลูก ผู้เดิมพันทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)</p>
8	ลูกครึ่งควบสอง (1.5-2)	<p>1. หากเกิดผลเสมอ แพ้ หรือชนะเพียง 1 ลูก ผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง หรือเมื่อทีมเป็นต่อชนะด้วยผลต่างประตู 2 ลูก จะได้รับเงินเดิมพันเพียงครึ่งหนึ่งของยอดเงินที่เดิมพัน (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)</p> <p>2. หากเกิดผลเสมอ ชนะ หรือแพ้เพียง 1 ลูก ผู้เดิมพันทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง หรือเมื่อทีมเป็นต่อชนะด้วยผลต่างประตู 2 ลูก จะเสียเงินเดิมพันครึ่งหนึ่งของยอดเงินที่เดิมพัน (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา)</p>
9	สองลูก (2.0)	<p>1. หากเกิดผลเสมอ แพ้ หรือชนะด้วยผลต่างประตู 1 ผู้เดิมพันทีมที่เป็นต่อจะเสียเงินเดิมพันในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา) หรือเมื่อทีมเป็นต่อชนะด้วยประตูเพียง 2 ลูก จะถือว่าเสมอไม่มีการได้เสีย</p>

		2. หากเกิดผลเสมอ ชนะ หรือแพ้ด้วยผลต่าง ประตู 1 ลูก ผู้เติมพื้นที่ทีมที่เป็นรองจะได้รับเงินเติมพื้นที่ในอัตราเต็มจำนวนของยอดเงินที่แทง (ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราต่อรองราคา) หรือเมื่อทีมเป็นรองแพ้ด้วยประตูเพียง 1 ลูก จะถือว่าเสมอไม่มีการได้เสีย
--	--	---

อัตราต่อรองราคาจะมีลักษณะที่กำหนดสัดส่วนในการแทงพนันฟุตบอล และเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เจ้ามือรายใหญ่ โต้ะบอลได้เปรียบผู้เล่นการพนัน โดยเฉพาะการแทงคู่ที่มีความเสี่ยงน้อย หรือ บอลต่อ อัตราราคาต่อรองจะถูกกำหนดให้มีสัดส่วนในการลงทุนหรือการแทงการพนันที่ใช้เงินมากขึ้น ขณะที่ผลที่ได้รับอาจได้รับน้อยลง รูปแบบสัดส่วนอัตราต่อรองจะถูกกำหนดไว้ตามตารางดังนี้

ตารางแสดงอัตราต่อรองราคาและสัดส่วน

รูปแบบ	ราคาต่อรอง	สัดส่วนของทีมต่อ	สัดส่วนของทีมรอง
1	5 – 4 (ขาว)	แทง 10 จ่าย 8	แทง 10 จ่าย 10
2	10 – 10 (-5)	แทง 10 จ่าย 10	แทง 10 จ่าย 8
3	10 – 9 (-10)	แทง 10 จ่าย 9	แทง 10 จ่าย 9
4	11 – 8 (+10)	แทง 11 จ่าย 8	แทง 10 จ่าย 10

จากตารางแสดงอัตราต่อรองราคาฟุตบอลในแต่ละคู่ได้ชี้ให้เห็นถึงส่วนต่างของวงเงินการพนัน จะเห็นได้จากกรณีที่อาจมีการจ่ายเงินเพียงครั้งหนึ่งตามรูปแบบการต่อรองแบบฝีมือและการจ่ายเงินตามสัดส่วนของการต่อรองราคา จึงเปิดโอกาสให้บรรดาโต้ะบอลรายย่อยต่างแสวงหากลุ่มลูกค้าพนันฟุตบอลที่มีหลากหลายและมีความชื่นชอบทีมฟุตบอลที่แตกต่างกัน ตลอดจนพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลทีมที่เป็นต่อ หรือทีมที่เป็นรองแตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นมาจากการแข่งขันอัตราต่อรองตกเป็นของเจ้ามือรายย่อยเหล่านี้มากขึ้น และกลายเป็นช่องว่างสำคัญระหว่างการจัดส่งยอดเงินการพนันทั้งส่งเจ้ามือรายใหญ่ การขยายตัวของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ด้านหนึ่งที่เอื้ออำนวยให้ลูกค้าการพนันสามารถเข้าถึงได้ง่ายในทุกที่และทุกโอกาส อีกด้านหนึ่งคือการ

สร้างกลไกเข้ามาจัดการแทงพนันฟุตบอล และเก็บเกี่ยวผลประโยชน์รายได้จากการพนันอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

รูปแบบการจัดการของโต๊ะบอลรายย่อยที่นอกจากจะต้องหาลูกค้าการพนันให้อยู่ภายใต้เครือข่ายของตนเองให้ได้มากที่สุด ดูแลการเดิมพันฟุตบอลลูกค้าตนเอง ตลอดจนการทำหน้าที่จัดการดูแลระบบเครดิต (การเล่นพนันบอลโดยไม่ต้องวางเงินสด) ให้กับผู้เล่นพนันที่อยู่ในระบบของตนเอง ดังเช่น ในกรณีของนาย กร (นามสมมุติ) จะมีหน้าที่วิเคราะห์การกำหนดวงเงินเครดิตของผู้เล่นแต่ละบุคคล เช่น บุคคลหน้าใหม่อาจกำหนดวงเงินไว้ที่ 2,000 บาท และกรณีที่เป็นบุคคลที่คุ้นเคยรู้จักอุปนิสัย ภูมิหลังสถานะทางการเงิน สามารถมีวงเงินในการเล่นพนันสูงถึงหลายหมื่นบาทหรือหลักแสนบาทได้ การชำระเงินกรณีที่ผู้เล่นพนันฟุตบอลเสียเงินเดิมพันจะต้องมาจ่าย/โอนเงินผ่านบัญชีของโต๊ะบอลรายย่อยของ กร ซึ่งจะนำส่งเจ้ามือรายใหญ่อีกทอดหนึ่ง และกรณีที่ผู้เล่นการพนันทายผลฟุตบอลถูกและได้รับเงินเดิมพัน เจ้ามือรายใหญ่จะทำการดำเนินการโอนเงินผ่านระบบบัญชี ตามที่ผู้เล่นได้ลงทะเบียนไว้ตั้งแต่แรกที่สมัครเป็นสมาชิก การจัดการพนันแบบใหม่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทำให้ผลประโยชน์ รายได้ที่มาจากยอดเงินปริมาณการเล่นพนัน กรณีของผู้เล่นพนันเป็นฝ่ายแพ้เดิมพันตกเป็นของเจ้ามือรายใหญ่แต่เพียงผู้เดียว

แม้ว่าจะมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการระบบการพนันฟุตบอลที่ทำให้พฤติกรรมการเล่นพนันสามารถเล่นได้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา เจ้ามือรายใหญ่มีศักยภาพในการจัดการระบบเงินที่มาจากการเล่นพนันได้มากยิ่งขึ้น แต่บทบาทของโต๊ะบอลหรือเจ้ามือรายย่อยที่ยังคงมีความสำคัญในฐานะยังคงเป็นบุคคลทำหน้าที่เชื่อมต่อคล้องกันระหว่างเจ้ามือรายใหญ่กับลูกค้าพนัน การหาลูกค้า (ผู้เล่นพนัน) ให้เข้ามาอยู่ภายใต้การดูแลในระบบของโต๊ะบอล จะส่งผลโดยตรงต่อยอดเงินการแทงผ่านระบบและการแบ่งสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นจากปริมาณเงินการเล่นพนันในแต่ละสัปดาห์ การเปิดให้แทงพนันบอลด้วยเงินเชื่อ (เครดิตตามสัดส่วน) ตามข้อตกลงในแต่ละสัปดาห์หรือการกำหนดวันชำระเงินกรณีที่ผู้เล่นพนันแทงเสีย ดังกรณีของ นาย กร (นามสมมุติ) จะกำหนดวันนัดหมายเพื่อชำระเงิน (เคลียร์เงิน) สำหรับผู้ที่เสียพนัน ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เพื่อทำการรวบรวมเงินจากยอดผู้ที่เสียการพนันบอลส่งต่อให้กับเจ้ามือรายใหญ่ตามการนัดหมายระหว่างโต๊ะบอลรายย่อยและเจ้ามือรายใหญ่และอีกหนึ่งบทบาทคือ การทำหน้าที่ติดตามหนี้สินของผู้เล่นพนันในสังกัดของตนเอง กลยุทธ์การติดตามทวงหนี้มีตั้งแต่การโทรศัพท์ติดตาม พร้อมกับการงัดรับการแทงผ่านระบบเงินเชื่อหรือเครดิตที่ตนเองได้รับ การติดตามลูกหนี้ในการดูแลของโต๊ะบอลรายย่อยเหล่านี้ หากไม่สามารถทวงเงินจากผู้พ่าย

แม้การเล่นพนันให้กลับมาชำระหนี้ได้ ตนเองก็ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการชำระหนี้พนันแทนผู้เล่นเหล่านั้นแทน ดังในการอธิบายของผู้ประกอบการโต๊ะรายย่อยว่า

“ถึงแม้ว่ารายได้ของโต๊ะบอลอาจมีปริมาณสูงในแต่ละเดือน เป็นงานสบายไม่ต้องทำอะไรแค่ดูว่าลูกค้ำของเราเข้ามาแทงบอลอะไรบ้างในระบบและแต่ละคนได้เสียเท่าไร เมื่อเขาแทงได้ก็จะโทรไปให้ทางเจ้ามือใหญ่โอนเงินผ่านระบบมาให้สัก 10 นาทีก็ได้รับเงิน และเมื่อผู้เล่นในระบบของเราเสียเราก็ต้องตามทวง และหากทวงไม่ได้เราก็ต้องรับชำระเอง เพื่อเป็นการรักษาเครดิตของตัวเองกับโต๊ะใหญ่ บางเดือนไม่สามารถทวงได้ก็เข้าเนื้อขาดทุนก็มี แต่ถ้าติดเยอะจำนวนมากก็จะมีคนจากโต๊ะใหญ่เข้ามาทวงเพื่อกดดันให้เราไปตามหนี้ให้เขา” (กร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์วันที่ 7 มิถุนายน 2560)

ระบบการถอนเงินของผู้เล่นการพนันฟุตบอล เจ้ามือรายใหญ่จะออกแบบการชำระ/จ่ายเงินผ่านระบบที่เรียกได้ว่าเป็นศูนย์บริการลูกค้าของสมาชิก (call center) เมื่อผู้เล่นมีความประสงค์ต้องการถอนเงินที่ได้มาจากการชนะทายผลฟุตบอล สามารถโทรศัพท์เข้าไปติดต่อตามเบอร์โทรที่ศูนย์บริการ ได้แสดงไว้อย่างชัดเจนและไม่มีการปกป้องปิดบังทางกฎหมายแต่อย่างใด ผู้เล่นพนันเพียงแจ้งรหัสสมาชิก ทางศูนย์บริการฯ จะเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีการเงินตามรหัสสมาชิก และเมื่อเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วจะดำเนินการชำระเงินผ่านบัญชีธนาคารที่สมาชิกรายนั้นได้ลงทะเบียนไว้ตั้งแต่แรกเข้า ภายในระยะเวลาไม่นาน (ไม่เกิน 30 นาที) ก็จะได้รับเงินตามจำนวนที่ได้ตกลงกันไว้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการหาสมาชิกและการเล่นพนัน ได้แก่ การโฆษณาผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยพยายามสื่อสารแสดงให้เห็นว่าผู้เล่นสามารถสร้างฐานะทางการเงินที่มั่งคั่งได้จากการพนันจริง ๆ หรือการชักชวนด้วยการสร้างกลยุทธ์แบบขายตรง (direct sale) มีลักษณะแบบ “เพื่อนชวนเพื่อน” (ผู้วิจัย) เช่น สมาชิกที่ชักชวนเพื่อนเข้ามาเปิดบัญชีจะได้รับเงินการพนันในระบบที่เป็นเงินสดสำหรับการใช้เติมพนัน 500 – 2,000 บาท และหากเป็นผู้เล่นรายใหม่จะได้รับโปรโมชั่นเพิ่มอีกจากการเป็นสมาชิกรายใหม่เช่นกัน การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสร้างกลยุทธ์ที่ดึงดูดนักพนันเข้าสู่ระบบของตนเองให้ได้มากที่สุด ในทางเดียวกันนี้ก็สร้างและสนับสนุนให้เกิดกลุ่มนักพนันหน้าใหม่เข้ามาสู่แวดวงการเล่นเพิ่มมากขึ้น การอำนวยความสะดวกและการเพิ่มยอดเงินการแทงพนันเงินเชื่อหรือเครดิตให้กับสมาชิกรายใหม่ เช่น เจ้ามือรายหนึ่งให้เครดิตที่ 2,000 บาท อีกราย

หนึ่งอาจเปิดโอกาสให้เครดิตในครั้งแรกถึง 5,000 บาท หรือการคืนเงินให้แก่ที่ผู้เล่นพนันเสียซึ่งจะปรากฏทั้งการคืนเงินให้กับผู้เล่นพนันรายใหญ่หรือเล่นเป็นจำนวนมาก และการคืนให้กับสมาชิกผู้เล่นแบบต่อเนื่อง การคืนเงินให้กับสมาชิกที่เสียเงินจากการพนันจะถูกกำหนดเป็นอัตราร้อยละเมื่อคำนวณจากสมาชิกที่มียอดเสียมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่

- สมาชิกที่มียอดเสียสูงสุดอันดับ 1 ได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 20 จ่ายสูงสุด 50,000 บาท
- สมาชิกที่มียอดเสียสูงสุดอันดับ 2 ได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 15 จ่ายสูงสุด 30,000 บาท
- สมาชิกที่มียอดเสียสูงสุดอันดับ 3 ได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 10 จ่ายสูงสุด 10,000 บาท
- สมาชิกที่มียอดเสียสูงสุดอันดับ 4 ได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 5 จ่ายสูงสุด 5,000 บาท
- สมาชิกที่มียอดเสียสูงสุดอันดับ 5 ได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 3 จ่ายสูงสุด 3,000 บาท

การกำหนดอัตราการคืนเงินเข้าในบัญชีเครดิตให้กับสมาชิกที่เล่นเสียโดยไม่กำหนดยอดเงินหลักการคำนวณ ดังนี้

- ภายใน 1 เดือน สมาชิกมีอัตราการเล่น 15 วัน จะได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 3
- ภายใน 1 เดือน สมาชิกมีอัตราการเล่น 20 วัน จะได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 4
- ภายใน 1 เดือน สมาชิกมีอัตราการเล่น 25 วัน จะได้รับยอดเสียคืน ร้อยละ 5

ลักษณะของการคืนเงินจึงเปิดโอกาสในนักพนันสามารถที่จะเลือกเข้าไปเล่นได้ตามพฤติกรรมการเล่นพนันของตนเอง เช่น นาย เค (นามสมมุติ) มีอาชีพเป็นแรงงานรับจ้างประจำอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งมีรายได้จากเงินเดือนประมาณ 12,000 บาท โดยที่ยังไม่รวมค่าแรงที่มาจากการทำงานล่วงเวลา มักจะนิยมเลือกเล่นเว็บไซต์ ที่มีรูปแบบการคืนเงินจากยอดเสีย จำนวนมาจากความถี่ในการเล่นแต่ละเดือนเงินที่ได้รับคืนอาจไม่มีปริมาณที่มากมายนัก แต่อย่างน้อยก็สามารถที่จะนำไปต่อยอดการแทงพนันอื่นที่มีอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้นได้ นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้กับบรรดาสมาชิกมีโอกาสได้รับลุ้นเงินหรือรางวัลอื่น ๆ อีกจำนวนมาก เช่น รหัสสมาชิกที่ออกตรงกับเลขรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด

รูปแบบการเล่นพนันแบบใหม่ที่มีลักษณะสามารถเล่นได้แบบไม่จำกัดพื้นที่ เวลาและกฎหมาย ทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างสูงในระบบการพนันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่จะดึงดูดลูกค้าไว้กับตนเองให้มากขึ้น การสร้างรูปแบบการเล่นพนันฟุตบอลแบบใหม่ที่ก้าวข้ามผลการแข่งขันเรื่องแพ้ ชนะ แต่ผู้เล่นพนันสามารถร่วมเล่นการพนันฟุตบอลในแต่ละคู่ในทุกขณะเวลาของการแข่งขันหรือ “การพนันแบบ real time” (ผู้วิจัย) ซึ่งจะทำให้ผู้เล่นสามารถเล่นการพนันฟุตบอลได้มากกว่า

ผลแพ้-ชนะ ตามระยะเวลาของการแข่งขัน 90 นาที การเปิดโอกาสให้ผู้เล่นพนันสามารถที่จะเลือกเดิมพันได้ตามความต้องการของตนมากขึ้น ได้แก่ การเล่นพนันฟุตบอลเพียงแค่ครึ่งแรกหรือครึ่งหลัง (Half Time) โดยระบบการพนันออนไลน์จะเปิดอัตราต่อรองในแต่ละช่วงของการแข่งขันในแต่ละคู่ ออกมาอีกราคาหนึ่ง การทายผลการทำประตูรวมของคู่แข่งกันโดยการเดิมพันว่าเมื่อสิ้นสุดการแข่งขันแล้วจะมีผลการทำประตูรวมกันของทั้ง 2 ทีม จะมีผลรวมอยู่ในระดับสูงหรือต่ำ ตามราคาอัตราต่อรอง ซึ่งไม่จำเป็นต้องคำนึงผลแพ้ชนะแต่อย่างใด การเล่นพนันทายผลว่าฝ่ายใดจะสามารถทำประตูแรกได้ ภายหลังจากการเริ่มการแข่งขัน (First Goal) การทายผลรวมการเตะมุมของทั้ง 2 ทีมว่าจะอยู่ในระดับสูงหรือต่ำตามราคาอัตราต่อรองซึ่งสามารถทายผลได้ตลอดระยะเวลาของการแข่งขัน ซึ่งอัตราต่อรองจะถูกออกแบบให้มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาของการแข่งขันในแต่ละคู่เพื่อป้องกันการเสียเปรียบของเจ้าของโต๊ะบอล เช่น ราคาอัตราต่อรองถูกลดลงมาจากต่ำมากหรือมีความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นสำหรับผู้เล่นการพนันฟุตบอลในช่วงของเวลาการแข่งขันลดน้อยลงหรือในช่วงท้ายของการแข่งขัน

รูปแบบการพนันฟุตบอลได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบการพนันออนไลน์หรือคาสิโนออนไลน์ (Casino Online) ที่กล่าวได้ว่าผู้เล่นพนันในระบบจำนวนหนึ่งก็ได้เดิมพันเฉพาะการแข่งขันฟุตบอลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่เปิดโอกาสให้ผู้เล่นสามารถเข้าไปเลือกเล่นการพนันได้ตามความชื่นชอบของตนเองอย่างมีอิสระและมีความใกล้เคียงกับ “ความเป็นจริงมากขึ้น” เช่น การเลือกเล่นไพ่บาคาร่า⁵ ที่มีการถ่ายทอดสดออกมาจากบ่อนการพนันซึ่งจะมีพนักงานของบ่อนพนันหมุนเวียนกันมาโดยตลอด ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตสู่เว็บไซต์การพนัน สามารถทำให้ผู้เล่นเข้าไปเดิมพันได้ตลอดเวลาที่ตนเองต้องการ นอกจากนี้ยังมีการพนันออนไลน์อื่น ๆ ที่มาจากหลากหลายพื้นที่ของโลกรวบรวมไว้ให้ผู้เล่นพนันได้ตัดสินใจเลือกตามรสนิยมของตนเอง เช่น บาสเก็ตบอลจากสหรัฐอเมริกา ม้าแข่งจากประเทศไทยและต่างประเทศ มวยอาชีพในต่างประเทศรวมทั้งมวยไทย เป็นต้น การพนันกีฬาเหล่านี้ได้กลายเป็นอีกช่องทางเลือกหนึ่งของผู้เล่นเดิมพันฟุตบอลในช่วงของการปิดฤดูกาลแข่งขันประจำปี

⁵ ลักษณะของการเล่นไพ่บาคาร่า จะแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือฝั่งเจ้ามือ (Banker) อยู่ในสีน้ำเงิน และฝั่งผู้เล่น (Player) อยู่ในสีแดง การแพ้ชนะคือ ผู้ที่ได้แต้มสูงสุดที่มากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง (มากที่สุดคือ 9 แต้ม) ด้วยการแจกไพ่ 2 ใบนับแต้มรวมกันใครมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ และในกรณีที่แต้มเสมอกันจะมีการแจกไพ่ตัวที่ 3 เพื่อเป็นการตัดสินผลแพ้ชนะ ผู้วางเดิมพันไม่จำเป็นต้องอยู่ฝั่งผู้เล่น (Player) เสมอไป แต่จะเดิมพันจากการทายผลชนะ และเสมอ มีโอกาสชนะและแพ้ในสัดส่วนที่เท่ากัน

2. พฤติกรรมการพนันฟุตบอลของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม

- ไทยพรีเมียร์ลีกกับการเกิดขึ้นของแฟนบอลทางไกลและแฟนบอลเฉพาะกิจ

ฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีกเป็นรายการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการปี พ.ศ. 2552 และประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง จากปริมาณการเพิ่มขึ้นของจำนวนสโมสรและสนามแข่งขันที่กระจายตัวไปในแต่ละภูมิภาคและจังหวัด สอดคล้องไปกับการเติบโตของผู้ชมฟุตบอลผ่านโทรทัศน์ที่มีสัดส่วนสูงขึ้น และเริ่มกลายเป็นสถาบันทางวัฒนธรรมแบบใหม่ที่ผูกพันอยู่กับชีวิตประจำวันของผู้คนที่ชื่นชอบกีฬาฟุตบอลผ่านการถ่ายทอดออกอากาศทางทีวี

การเติบโตของฟุตบอลลีกภายในประเทศไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นเริ่มกลายเป็นชุมชนใหม่ทางวัฒนธรรมในสังคมร่วมสมัย ภายหลังจากการเกิดขึ้นของสถานีวิทยุเกี่ยวกับกีฬาถ่ายทอดออกอากาศทางเสียงผ่านคลื่น เอฟเอ็ม 99 ภายใต้งานดำเนินงานของ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เริ่มต้นขึ้นมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 โดยมีรูปแบบรายการบันเทิง ธุรกิจ ข่าวสาร และการกีฬา โดยเฉพาะการจัดรายการวิเคราะห์ฟุตบอล รายงานสดฟุตบอลจากลีกชั้นนำในทั่วโลก สถานการณ์การซื้อขายนักฟุตบอล ความพร้อมของแต่ละทีมในแต่ละนัดการแข่งขัน ตลอดจนการแข่งขันฟุตบอลภายในประเทศไทยในแทบทุกระดับ การเกิดขึ้นของสถานีวิทยุที่เกี่ยวกับกีฬาและกีฬาฟุตบอลได้กลายเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของการขยายตัวของชุมชนแบบใหม่ สู่การสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร การสร้างเนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอล การสร้าง/การกำเนิดกลุ่มแฟนบอลกลุ่มใหม่ของแต่ละสโมสรที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับท้องถิ่น (วสันต์ ปัญญาแก้ว, 2559, หน้า16-22; ตัม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2560)

ฟุตบอลไทยลีกหรือไทยพรีเมียร์ลีกได้นำมาสู่ความเปลี่ยนแปลงของการสร้าง “ความเป็นชุมชน” ในสังคมแบบใหม่ จากระบบการแข่งขันดั้งเดิมที่เป็นระบบลีกสูงสุดของประเทศตั้งแต่ถ้วยพระราชทาน ก. สู่ระบบลีกอาชีพทั้งระดับบนและระดับล่าง เช่น จอห์นนี่วอล์กเกอร์ไทยแลนด์ซอกเกอร์ลีก จีเอสเอ็มไทยลีก และอเมเจอร์ลีก ทั่วรันาเมน (Amateur League Tournament) ที่ได้เปิดโอกาสให้ทีมสโมสรหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ เช่น สโมสรพนักงานยาสูบ ทีมสโมสรการทำเรือ เป็นต้นเข้าร่วมการแข่งขัน ขณะที่โปรวินเชียลลีก เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2542 เป็นโครงการลีกอาชีพนำร่องของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ที่เชิญทีมฟุตบอลจากจังหวัดต่างๆ เข้ามาร่วมการแข่งขันแบบลีก ต่อมาได้มีการยุบรวมลีกเข้ากับไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกและไทยลีกดิวิชั่น 1

รูปแบบ ลักษณะการแยกลีกฟุตบอลของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ประกอบกับระบบทีมที่เป็นของ “สโมสร” ที่ถูกจำกัดกลุ่มแฟนบอลเฉพาะกลุ่มของสโมสร ระดับของพนักงานภายในบริษัท องค์กรและหน่วยงาน จึงได้กลายเป็นแรงจูงที่สำคัญ สู่การขยายตัวของอุตสาหกรรมฟุตบอลในประเทศไทยไม่สามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วและค่อนข้างช้า การจำกัดกลุ่มแฟนบอลไว้ที่ระดับของสโมสรเฉพาะหน่วยงาน องค์กรจึงเป็นการสร้างทีมฟุตบอลที่ไร้ซึ่งแรงยึดเหนี่ยวของอารมณ์ร่วม การสร้างจินตนาการร่วม หรือความทรงจำร่วมกันของชุมชน ซึ่งส่งผลอย่างมากต่อการสร้างและเพิ่มฐานปริมาณของกลุ่มแฟนบอลของทีมตนเอง (ตั้ม (นามสมมุติ) และต้อม (นามสมมุติ), เสวนากลุ่ม , 8 มิถุนายน 2560; <https://th.wikipedia.org>, เข้าถึง, วันที่ 14 มิถุนายน 2560)

การปรับเปลี่ยนโครงสร้างของฟุตบอลอาชีพไทยภายใต้ชื่อไทยพรีเมียร์ลีก ได้ก่อให้เกิดการสร้างจินตนาการความรู้สึกถึง “ความเป็นชุมชน” ในวิถีคิดของ “ท้องถิ่นนิยม” ดังนั้นบรรดาสโมสรฟุตบอลในไทยลีกจึงพยายามรักษาหรือตั้งชื่อทีมในฐานะของการเป็นตัวแทนของท้องถิ่นตนเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างรากฐานสู่การขยายปริมาณของแฟนบอลของตนเอง เช่น ทีมบุรีรัมย์ ยูไนเต็ด, ทีมชลบุรี เอฟซี, ทีมเชียงราย ยูไนเต็ด, สุพรรณบุรี เอฟซี เป็นต้น ขณะที่ทีมภายใต้สังกัดขององค์กร/หน่วยงาน เช่น บางกอกกล๊าส ยูไนเต็ด ต่างก็พยายามสร้างรากฐานของแฟนบอลตนเองในฐานะตัวแทนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี และเป็นพื้นที่ตั้งของสโมสร หรือทีมเอสซีจี เมืองทอง เป็นทีมที่ถูกตั้งฉายาว่า ทีมเงิน ทีมสื่อ เนื่องจากผู้สนับสนุนหลักคือกลุ่มทุนใหญ่ SCG ร่วมกับ กลุ่มทุนสื่อของ SIAM SPORT ซึ่งถูกใช้ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเพื่อสร้างฐานของแฟนบอลตนเอง นอกจากนี้ชื่อที่สะท้อนถึงความเป็นท้องถิ่นเดียวกันแล้ว การมีสนามฟุตบอลของสโมสรในท้องถิ่นส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมการเดินทางเชียร์ทีมรักทีมโปรดในท้องถิ่นของตนเอง (ตั้ม (นามสมมุติ) และต้อม (นามสมมุติ), เสวนากลุ่ม, 8 มิถุนายน 2560)

การเกิดขึ้นของสโมสรฟุตบอลสัมพันธ์อยู่กับจังหวัดและท้องถิ่นต่าง ๆ ชื่อของสโมสรที่บ่งบอกถึงความเป็นตัวแทนของท้องถิ่นและถูกยึดโยงอยู่กับกลุ่มแฟนบอลในพื้นที่ของตนเอง สามารถสะท้อนปรากฏการณ์อีกลักษณะหนึ่งของแฟนบอลที่เรียกว่า “แฟนบอลพลัดถิ่น” ที่หมายถึงกลุ่มแฟนบอลที่ย้ายจากภูมิลำเนาเดิมมาทำงานในพื้นที่ต่างถิ่นแล้วมีการรวมตัวเพื่อเชียร์สโมสรบ้านเกิดของตนเอง ซึ่งเป็นการบริโภคฟุตบอลในฐานะของการเป็นตัวแทนของท้องถิ่น และการสร้างอัตลักษณ์ของท้องถิ่นผ่านปฏิบัติการ เช่น การร่วมกันเดินทางไปเชียร์ทีมของท้องถิ่นตนเองในการแข่งขันนัดเยือน การร่วมทำกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี ได้แก่ การกินอาหารของท้องถิ่นร่วมกัน การทำกิจกรรม

“ตามก๋วยสลากวัดเบญฯ” การใช้ภาษาถิ่นในการติดต่อสื่อสาร การสร้างสรรค์ทีมกินของบรรดาแฟนบอล และการสร้างชุมชนใหม่ที่ก้าวข้ามการเชียร์ทีมที่ตนเองชื่นชอบแต่เป็นการสร้างเครือข่ายที่ตั้งอยู่บนความสัมพันธ์ของผู้คนที่รักในเกมการแข่งขันฟุตบอล “แฟนบอล” หลากหลายทีมอาจเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมขึ้นมาใหม่ เช่น การนัดหมายออกค่ายพักแรม การเตะฟุตบอลร่วมกันของแฟนบอล การช่อมแซมอุปกรณ์เชียร์ เป็นต้น (อาจินต์ ทองอยู่คง, 2559, หน้า 198-216)

ด้านหนึ่งของการขยายตัวของแฟนบอลเกิดขึ้นมาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงของการดำเนินชีวิต การเกิดขึ้นของคนกลุ่มใหม่หรือชนชั้นใหม่ในสังคมเมือง ที่มีความสัมพันธ์อยู่กับ “เวลาว่าง” ที่หมายถึงช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และเวลาที่ไม่เกี่ยวข้องข้องกับเวลาของการทำงาน เป็นเวลาที่มีความหมายในชีวิตทางสังคมของผู้คนเหล่านั้น การรวมตัวของกลุ่มแฟนบอลจึงเป็นภาพของกลุ่มคนที่แสวงหาความเป็นชุมชน ที่ขาดหายไปในชีวิตของการทำงาน และการเล่นพนันฟุตบอลคือส่วนหนึ่งของ “ความเป็นชุมชน” ของแฟนบอลไทยฟรีเมียร์ลีก การพนันทายผลการแข่งขันมีความหมายมากกว่าการเล่นเพื่อเอาชนะหรือความต้องการเรื่องเงินตราหากแต่ คือปฏิบัติทางสังคมเป็นการเล่นพนันเพื่อการใช้ชีวิตการแสดงความสามารถ ความท้าทายจากการคาดคะเน ทำนายผลการแข่งขันและความสนุกสนาน (วสันต์ ปัญญาแก้ว, 2559, หน้า 48-56)

การเติบโตของฟุตบอลไทยสู่การขยายตัวของแฟนบอลทั้งในท้องถิ่นและแฟนบอลพลัดถิ่นสู่การสร้างชุมชนใหม่ของผู้คนที่มีความชื่นชอบในสิ่งที่คล้ายคลึงกัน หากแต่ความเปลี่ยนแปลงในสังคมสมัยใหม่ก็ได้สร้างให้คนมีเวลาว่างมากเท่ากัน การเดินทางเข้ามาประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างโรงงานหรือแรงงานในพื้นที่ของชุมชนอุตสาหกรรมพื้นที่ภาคตะวันออก ที่ยึดถือข้อกำหนดตารางเวลาอย่างเคร่งครัดบางสัปดาห์อาจไม่มีวันหยุดประจำสัปดาห์ หรืออย่างมากก็เพียง 1 วัน ดังนั้นโอกาสในการร่วมเดินทางไปเชียร์ทีมประจำท้องถิ่นของตนเองจึงมีความเป็นไปได้ค่อนข้างน้อย ลักษณะการเชียร์ทีมประจำถิ่นของตนเองจึงเป็นไปได้แต่เพียงการเฝ้าส่งกำลังใจผ่านหน้าจอโทรทัศน์ หรือการเชียร์ที่รักผ่านทางโทรศัพท์มือถือ หรือการฟังรายงานสดจากสถานีวิทยุ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่ชื่นชอบทีมประจำถิ่นเหล่านี้ไม่มีโอกาสที่จะได้เดินทางไปร่วมเชียร์ในสนามจริง ไม่มีกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับกลุ่มแฟนบอลที่เชียร์ทีมเดียวกันหรือทำกิจกรรมร่วมกับแฟนบอลในทีมอื่น ๆ ได้เหมือนกับแฟน

บอลพลัดถิ่น แต่กลุ่มแฟนบอลเหล่านี้คือแฟนบอลที่คอยให้กำลังใจอยู่ต่างพื้นที่แดนไกล หรือ “แฟนบอลทางไกล⁶”

แฟนบอลทางไกล คือกลุ่มผู้คนที่ส่งแรงใจ แรงเชียร์ ส่งความช่วยเหลือทางกำลังใจให้กับทีมที่ตัวเองชื่นชอบผ่านเครือข่ายของระบบสื่อสารมวลชน โอกาสการเข้าร่วมเชียร์ในสนามจริงค่อนข้างน้อย และบางส่วนจะมีพฤติกรรมที่จะนิยมเล่นพนันฟุตบอลร่วมกับการส่งกำลังใจเชียร์ทีมที่ตัวเองรักเพื่อเพิ่มอรรถรสและสีสันสำหรับการดูฟุตบอล และสามารถกล่าวได้ว่าแฟนบอลส่วนใหญ่อยู่กลุ่มผู้เชียร์ทางไกลหรือแฟนบอลทางไกล เช่น กลุ่มแฟนบุรีรัมย์ กลุ่มแฟนบอลชลบุรี กลุ่มแฟนบอลเมืองทอง และปรากฏขึ้นอีกมากทั้งที่เป็นแฟนบอลทั้งสโมสรฟุตบอลภายในประเทศและภายนอกประเทศ ดังในกรณีของ นาย ไก่ (นามสมมุติ) ภูมิลำเนาตั้งเดิมอยู่จังหวัดบุรีรัมย์ เข้ามาเช่าบ้านและเป็นลูกจ้างของบริษัทแห่งหนึ่งในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมเป็นเวลามากกว่า 4 ปี มีความชื่นชอบและรักในกีฬาฟุตบอลเป็นชีวิตจิตใจ เคยได้รับทุนเรียนของมหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่ง แต่ไม่มีโอกาสที่จะก้าวขึ้นไปเล่นในระดับอาชีพสูงขึ้นไปได้ เนื่องจากในอดีตลีกฟุตบอลภายในประเทศยังไม่สามารถสร้างรายได้ สู้การประกอบอาชีพได้อย่างจริงจัง ไก่ (นามสมมุติ) ไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปเชียร์ฟุตบอลที่รักของตนเองภายในสนามได้เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลา การเดินทาง การทำงานในนิคมอุตสาหกรรมที่มักมีการกำหนดวันทำงานตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันเสาร์ และบางครั้งอาจมีการทำงานล่วงเวลาในวันอาทิตย์ แต่จะเชียร์ทีมบ้านเกิดของตนเองเป็นประจำเมื่อลงแข่งขัน แม้ว่าการแข่งขันในแต่ละครั้งทีมโปรดอาจตรองมีโอกาสมากที่จะแพ้ รวมไปถึงความเสี่ยงสูงที่จะสูญเสียเงินเดิมพัน ในฐานะที่เป็นทีมท้องถิ่นและเป็นทีมบ้านเกิดของตนเองดังในการอธิบาย

“ผมเชียร์ทีมบุรีรัมย์ก็เพราะว่ามันเป็นทีมบ้านเราเอง ถ้าไม่เชียร์ทีมนี้แล้วจะให้ไปเชียร์ทีมไหน เวลาเชียร์บอลเราก็แทงฝั่งของเราเป็นต่อก็แทง เป็นรองก็แทง ก็

⁶ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า แฟนบอลทางไกลมีลักษณะการเชียร์ที่เกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับการขยายตัวของอุตสาหกรรมทางด้านกีฬา ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่สามารถถ่ายทอดสัญญาณข้ามประเทศได้ ด้วยการส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมก่อให้เกิดรูปแบบการเชียร์กีฬาจากต่างประเทศผ่านหน้าจอโทรทัศน์ ซึ่งในระยะแรกผู้เชียร์ฟุตบอลทางไกล เริ่มต้นเชียร์จากทีมดังในต่างประเทศมาก่อน (เนื่องจากการขยายตัวทางด้านกีฬาฟุตบอลอาชีพภายในประเทศไทยยังคงเป็นข้อจำกัดก่อนการเกิดขึ้นของฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีก) และส่งผลต่อการเริ่มเล่นการพนันฟุตบอลมากขึ้น กลุ่มแฟนบอลทางไกลเหล่านี้จะปรากฏทั้งที่เป็นผู้เล่นพนันฟุตบอลและเป็นผู้เชียร์ฟุตบอลเพียงอย่างเดียวโดยไม่เล่น ซึ่งผู้วิจัยจะเน้นและให้ความสำคัญกับกลุ่มเฉพาะที่เป็นผู้เล่นพนันฟุตบอล

มันมีราคา (อัตราต่อรอง: ผู้วิจัย) ถึงผมรู้ว่ามันจะแพ้ผมก็ต้องเล่นทีมของเรา อาจจะลุ้นให้เสมอหรือไม่แพ้เกินราคาที่เราจะเสีย แต่ถ้าให้แทงทีมตรงข้ามผมทำใจไม่ได้ใจหนึ่งก็รักทีมของเราแต่ต้องไปเชียร์ฝั่งตรงข้าม” (นาย โกะ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2560)

และ

“ก็อยากไปดูบุรีรัมย์เตะเหมือนกันนะ แต่ไม่มีเวลาเลยจันทร์ถึงเสาร์ก็ทำงาน เลิกงานก็ทำโอถึงดึก บางทีเรือเข้ามา (เรือบรรทุกสินค้า: ผู้วิจัย) ก็ต้องทำวันอาทิตย์ไม่มีวันหยุดเลย บางทีก็ดูจากข่าวกีฬา ถ่ายทอดสดบ้าง แต่ราคาบอลเราดูได้ตลอดเพราะมันมีในมือถือ ข้อมูลอะไรมีหมด” (นาย โกะ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2560)

กลุ่มแฟนบอลทางไกล ส่วนหนึ่งจะเชียร์ทีมท้องถิ่นหรือทีมที่ชื่นชอบผ่านการเล่นพนันควบคู่กันไป บางครั้งทีมอาจจะเป็นรองและมีโอกาสพ่ายแพ้ในการแข่งขันครั้งนั้นค่อนข้างสูง ด้วยอัตราต่อรองแบบฝีมือหรือการต่อลูกเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เล่นพนันตัดสินใจเลือกแทงทีมรักของตนเองด้วยหลักคิดที่ว่า ถ้าทีมจะของตนเองจะแพ้ก็ไม่น่าจะแพ้เกินอัตราต่อรองเชิงฝีมือซึ่งหมายความว่า การเล่นพนันในครั้งนั้นผู้เล่นมีโอกาสจะได้รับเงินจากการพนันถึงแม้ว่าทีมรักของตนเองเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ พฤติกรรมการเชียร์ฟุตบอลของแฟนบอลทางไกลเหล่านี้ก็ได้ยึดโยงอยู่แค่ในระดับทีมฟุตบอลของท้องถิ่นของตนเองเท่านั้นหากแต่เชื่อมโยงออกไปสู่ทีมภายนอกประเทศด้วย เช่น สโมสรแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ดในประเทศอังกฤษ สโมสรลิเวอร์พูลในประเทศอังกฤษ สโมสรบาเซโลน่าในประเทศสเปน หรือสโมสรยูเวนตุสในประเทศอิตาลี จนนำไปสู่รูปแบบการเชียร์หรือกลุ่มแฟนบอลฟุตบอลต่างประเทศในประเทศไทยอีกจำนวนมาก

ลักษณะแฟนบอลอีกกลุ่มหนึ่งที่เน้นผลการแข่งขันในเชิงของการพนันแทบทั้งสิ้น คือ “แฟนบอลเฉพาะกิจ”⁷ พฤติกรรมของแฟนบอลกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับผลการแข่งขันมากกว่าความรักและความชื่นชอบทีมที่ตนเองเชียร์ ผลแพ้ชนะและผลต่างประตูของทีมรักจะมีต่อรายได้ที่มา

⁷ แฟนบอลเฉพาะกิจ มาจากการนิยามตัวเองของนักเล่นพนันฟุตบอลโดยเฉพาะ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เล่นพนันฟุตบอลที่มาหลากหลายต่างให้ความหมายที่ใกล้เคียงกัน

จากการพนัน และเล่นพนันบอลทุกทีมไม่ว่าจะเป็นทีมคู่ตรงข้ามกับความชื่นชอบของตนเองโดยมีเป้าหมายหลักคือ เงินตราและชัยชนะ โดยอาจจะแทงฟุตบอลทีมที่ตนไม่ได้ชื่นชอบหรือเกลียดชังก็ได้ ดังเช่น กรณีของนาย ชัย (นามสมมุติ) ได้มีภาพความทรงจำฝังอยู่ภายในจิตใจต่อการเล่นพนันบอลระหว่างทีมเชียร์และทีมตรงกันข้าม ซึ่งนายชัย ชื่นชอบทีมฟุตบอลจากอังกฤษและเชียร์ทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ในช่วงฤดูกลานั้นได้เข้าชิงแชมป์เปียนลีกกับ ทีมบาร์เยิร์น มิวนิค จากประเทศเยอรมัน และระยะเวลานั้นทีมบาเยิร์น มิวนิค มีฟอร์มการเล่นที่ดีมากจนคิดว่าน่าจะเอาชนะทีมรักของตนเองได้ ประกอบกับราคาอัตราต่อรองที่สูง จึงทำให้ชัย ตัดสินใจแทงพนันอยู่ฝ่ายที่เป็นต่อ ซึ่งมีโอกาสที่จะกำชัยชนะได้มากกว่า ผลการแข่งขันชิงแชมป์ครั้งนั้นทีมจากเยอรมันทำประตูขึ้นนำทีมจากอังกฤษ 1 ลูก จนใกล้จะหมดเวลาการแข่งขัน เริ่มมีการพลิกลือคช่วงท้ายเกมส์ช่วงท้ายเกม 5 นาทีสุดท้าย ทีมจากเมืองแมนเชสเตอร์ทำประตูเพิ่มได้ 2 ลูกจึงแซงกลับมาและเป็แชมป์ในปีนั้น ผลการแข่งขันในครั้งนั้นทำให้ ชัย เสียเงินเดิมพันไปพร้อมกับทีมคู่แข่งที่พ่ายแพ้ให้กับทีมที่ตนเองรักและเชียร์มาโดยตลอด จนรู้สึกว่ตัดสินใจผิดพลาดกับการแทงฟุตบอลในครั้งนั้น

แฟนบอลเฉพาะกิจสามารถตัดสินใจแทงบอลและเชียร์ได้ทุกทีมไม่จำกัดเฉพาะทีมใดทีมหนึ่ง แม้แต่ทีมที่ตนเองไม่ชอบก็ตาม โดยหวังว่าทีมที่ตนเองแทงนั้นจะมีชัยชนะเหนือคู่แข่ง ในอัตราต่อรองที่ตนเองจะได้เงินจากการพนันในแต่ละครั้ง ดังการอธิบายว่า

“ผมเป็นแฟนแมนยู ชอบมาตั้งแต่เด็ก พ่อเชียร์ผมเลยเชียร์ตาม พวกแมนยูจะไม่ค่อยชอบทีมลิเวอร์พูลสักเท่าไร แต่ถ้าเป็นการพนันแล้วก็ต้องแยกกันทีมเชียร์ก็ทีมเชียร์ พวกเราเน้นผลการแข่งขัน บางครั้งถ้าทีมเราเป็นรองก็อาจจะมีการแทงสวนทีมตัวเองก็ได้ เพราะมันมีโอกาสชนะแล้วได้เงินมากกว่า” (นาย ชัย (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2560)

ลักษณะของกลุ่มแฟนบอลสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามพฤติกรรมเชียร์และเล่นการพนัน คือ 1. แฟนบอลลัดถิ่น 2. แฟนบอลทางไกล 3. แฟนบอลเฉพาะกิจ พฤติกรรมเหล่านี้สามารถเลื่อนไหลได้และมีได้ถูกจำกัดว่าแฟนฟุตบอลจะต้องเป็นแบบใดแบบหนึ่ง บางครั้งอาจเป็นได้ทั้งสองแบบหรือสามแบบก็ได้

- เศรษฐกิจสังคมของนักพนันฟุตบอล และการเล่นพนันในนิคมอุตสาหกรรม

รูปแบบทางสังคมของนักพนันฟุตบอลที่มีความช่วยเหลือกันในทางการเงินจากการพนัน

เมื่อรายได้จากการพนันคือการแสวงหาเงินตราเพื่อมาหล่อเลี้ยงครอบครัวในระยะสั้นๆ เช่น ซื้อข้าว ค่าเล่าเรียน ค่าขนมของลูกๆ เมื่อไปโรงเรียนในแต่ละวัน การเล่นพนันฟุตบอลในแต่ละครั้งจึงมีเป้าหมายในชีวิตที่มากกว่าการเล่นเพื่อความสนุกสนานและการบันเทิง ดังนั้นการตัดสินใจแทงพนันฟุตบอลแต่ละครั้งจึงมีการแสวงหาข้อมูลจำนวนมากที่หลากหลายแหล่งทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันจากสมาชิกภายในเครือข่ายของนักพนันฟุตบอลด้วยกัน ดังในกรณีของนายออด (นามสมมุติ) ผู้เล่นพนันฟุตบอลท่านหนึ่ง เป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งเช่าอพาร์ทเมนท์อยู่ และมีลูก 3 คน มีรายได้จากการทำงานเมื่อรวมค่าล่วงเวลาหรือรายได้พิเศษอื่นๆ แล้วประมาณ 17,000 บาทต่อเดือน และเมื่อรวมกับภรรยาที่มีรายได้อีกประมาณ 12,000 บาทต่อเดือนก็อาจมีรายได้รวมกันสูงถึงเกือบสามหมื่นบาทต่อเดือน แต่เมื่อหักรายจ่ายค่าครองชีพต่างๆ ในแต่ละเดือนอาจแทบไม่มีเงินเก็บออมหรือเหลือเพียงเล็กน้อยเท่านั้น กลุ่มนักพนันฟุตบอลของออด(นามสมมุติ) จะมีอยู่ประมาณ 15 คน ในทุกวันที่มีการแข่งขันจะเข้ามาร่วมพูดคุยและตีหมัด/เบียร์ เพื่อปรึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการเล่นพนันบอล ผู้เล่นจะเลือกแทงพนันทั้งที่อยู่ในระบบออนไลน์และ การเล่นกับเจ้ามือ(โต๊ะบอล)ที่คุ้นเคยโดยตรง เนื่องจากลักษณะการแทงและการชำระเงินที่แตกต่างกัน (ออด(นามสมมุติ),สัมภาษณ์,วันที่ 1 ตุลาคม 2560)

การพนันในระบบออนไลน์ถึงแม้ว่าจะทำให้ผู้ชื่นชอบสามารถเล่นการพนันได้ทุกที่และทุกช่วงเวลาของการแข่งขันฟุตบอล แต่ขณะเดียวกันคือข้อจำกัดของการเล่นพนันแบบออนไลน์จำเป็นจะต้องใช้เงินสดในการเล่นเดิมพัน จากการสมัครเป็นสมาชิกและการสร้างบัญชีในระบบของการพนันการเล่นแต่ละครั้งจะต้องมีเงินสดในบัญชีที่ตนเองได้ลงทะเบียนไว้ จำนวนเงินอย่างน้อยตามปริมาณการเล่นในครั้งนั้น เช่น จะแทงบอลทีม A หนึ่งพันบาทก็จะต้องมีเงินในบัญชีหนึ่งพันบาทเช่นเดียวกัน ซึ่งระบบการพนันออนไลน์ก็ได้สร้างความยุ่งยากให้กับบรรดานักพนันจนเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่แพร่กระจายมากในกลุ่มนักเล่นพนัน เช่น การโอนเงินเข้าบัญชีหากต้องการจะเล่นพนันคู่ใดคู่หนึ่งและด้านหนึ่งของแรงงานที่มีเวลาส่วนตัวน้อย สถานการณ์ทางการเงินที่ไม่สอดคล้องกับการนำเงินไปใส่บัญชีเพื่อเล่นการพนันในระยะเวลานานๆ อย่างไรก็ตามระบบการพนันออนไลน์ยังเป็นเครื่องมือสำคัญของนักพนันฟุตบอล โดยจะกล่าวในประเด็นถัดไป

การเล่นพนันกับโต๊ะบอลโดยตรงจะเป็นที่นิยมเล่นพนันฟุตบอลมากกว่าการเล่นพนันบอลในระบบออนไลน์ เนื่องจากสามารถแทงฟุตบอลในระบบเงินเชื่อหรือเครดิตได้ ซึ่งแต่ละคนจะได้รับวงเงินการแทงพนันของตนเอง มีการกำหนดวันและระยะเวลาในการชำระเงินที่ชัดเจนสอดคล้องกับตารางวันเวลาที่มีการแข่งขัน เจ้ามือที่กลุ่มของออดแทงนั้นจะมีการกำหนดเป็นวันอังคารและวันศุกร์ การรวมตัวแทงกันเป็นกลุ่มของนักพนันฟุตบอลจะทำให้ผู้เล่นไม่จำเป็นต้องเสียเงินสดมากในระยะสั้น ๆ เนื่องจากสมาชิกภายในกลุ่มที่เล่นพนันด้วยกันนั้น ต่างคนก็จะได้รับวงเงินการแทงหรือเครดิตทุกราย เมื่อตนเองเล่นเสียยังสามารถหยิบยืมเครดิตหรือวงเงินของเพื่อนที่เล่นได้ภายในกลุ่มเพื่อเป็นการรักษาเงินสดของตนเองไว้ เช่น นายออด ได้แทงบอลตลอดช่วงระยะเวลาเสาร์ – อาทิตย์ และได้เสียเงิน (เครดิต) เป็นจำนวน 12,000 บาท ซึ่งมากกว่าวงเงินที่ตนเองได้รับ 2,000 บาท และคาดหวังว่าจะเอาคืนจึงขอหยิบยืมเครดิตหรือวงเงินของสมาชิกในกลุ่มนักพนันบอลนั้นเล่นในคู่ต่อไป จนสามารถปลดภาระหนี้สินที่เกิดจากการเล่นพนันในช่วงเวลานั้นได้ หรือขณะที่ออดเล่นพนันเสียสามารถขอหักเครดิตหรือวงเงินจากสมาชิกที่เล่นการพนันครั้งนั้นได้ เช่น เมื่อออดเล่นเสียไป 4,000 บาท อาจไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินสดแต่จะขอหักจากเครดิตของสมาชิกที่แทงได้เช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามผู้เล่นที่เป็นหนี้จึงเป็นหนี้กับคนในสมาชิกที่เกิดขึ้นมาจากการหักเครดิต และต้องหาเงินมาใช้หรือเล่นต่อไปเพื่อชำระหนี้หรือค้ำประกันวงเงินให้กับเพื่อนในกลุ่มของตนเอง ดังคำกล่าวของออด (นามสมมุติ) ว่า

“คนที่เล่นการพนันจะต้องมีสังคมของเขา ถ้าเล่นคนเดียวก็ตายอย่างเดียว เพราะเวลาที่เล่นเสียเราก็ต้องจ่ายเงินสด พอหมดเครดิตก็แทงไม่ได้แล้วจะหาวิธีการเอาคืนอย่างไรหมดเครดิต แต่ถ้าเรามีเพื่อนมีสังคมที่ไว้น้ำใจกันได้ร่วมเล่นการพนันกันช่วยเหลือให้หยิบยืมเครดิตกัน พอเสียเราก็ยืมเครดิตเพื่อนแทง พอเพื่อนเสียเราก็ให้เพื่อนยืม การเล่นพนันบอลมันก็คือ ธุรกิจอีกแบบหนึ่งที่จะต้องอาศัยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึงจะไปรอด” (ออด(นามสมมุติ),สัมภาษณ์,วันที่ 1 ตุลาคม 2560)

ความช่วยเหลือของสมาชิกในแวดวงนักพนันฟุตบอลจะสามารถทำให้ผู้เล่นสามารถแสวงหารายได้จากการเล่นพนันฟุตบอลได้อย่างสม่ำเสมอ ขณะที่การแข่งขันระหว่างการพนันระบบออนไลน์กับเจ้ามือ(โต๊ะบอล) ที่มีความเข้มข้นสูงจึงส่งผลให้ โต๊ะบอลจะมีการประณีประนอมกับผู้เล่น

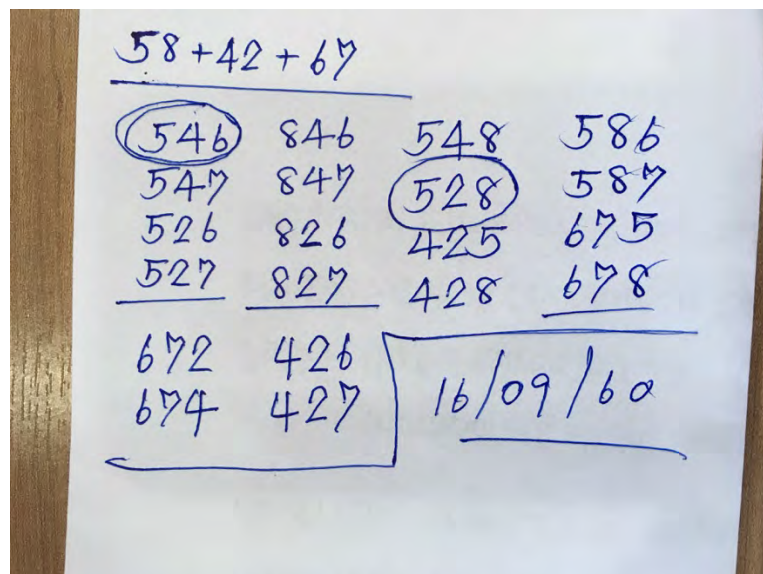
ค่อนข้างสูง มีการขายวงเงินหรืออัตราการแพงของรายบุคคลให้ระดับสูง ผู้เล่นบางรายมีรายได้เพียง 15,000 บาทต่อเดือน แต่สามารถมีเครดิตในการแทงฟุตบอลได้สูงถึง 30,000 – 50,000 บาท

การเล่นพนันฟุตบอลออนไลน์ได้กลายเป็นเครื่องมือกำบังความเสี่ยงอันหนึ่งให้กับนักพนันฟุตบอล ความแตกต่างอีกอย่างหนึ่งระหว่างโต๊ะบอล คือการพนันออนไลน์สามารถแทงได้ตลอดเวลาของการแข่งขัน เช่นการแทงพนันฟุตบอลในครึ่งหลัง หรือช่วงสิบนาทีสุดท้ายของการแข่งขัน เมื่อนักพนันฟุตบอล (ที่เล่นพนันโดยตรงกับโต๊ะบอล) ได้ทราบผลการแข่งขันของทีมที่ตนเองได้ถือเดิมพันไว้มีผลการแข่งที่น่าพอใจ มีโอกาสที่จะชนะ และมีรายได้จากการทายผลแข่งขันฟุตบอลในคู่อื่นมาก่อนแล้วนั้น แต่ผลการแข่งขันบางคู่อังไม่เสร็จสิ้นและมีความเสี่ยงที่อาจจะเสียผลกำไรจากการเล่นในครั้งนั้นได้ นักพนันสามารถตัดสินใจแทงฝั่งตรงกันข้ามของตนเองที่ได้เล่นไว้โดยตรงกับโต๊ะบอล ในระบบการพนันออนไลน์เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากผลฟุตบอลพลิกลือค ซึ่งจะนำไปสู่การสูญเสียผลกำไรทั้งหมด จึงตัดสินใจเลือกเล่นในระบบออนไลน์เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของตนเองในวันนั้นๆ ดังในกรณีของนายนิ้อต (นามสมมุติ) ได้อธิบายว่า ในวันที่เล่นพนันบอลครั้งหนึ่งได้แทงบอลถูกต้องเนื่องจนได้รับเงินประมาณ 10,000 บาท และเหลืออีก 1 คู่ที่เล่นไว้พร้อมๆ กัน ซึ่งมีผลการแข่งขันที่น่าอยู่เช่นเดียวกัน แต่รูปเกมส์การแข่งขันตกเป็นรองจึงตัดสินใจแทงฝั่งตรงกันข้ามไว้อีกส่วนหนึ่งเพื่อป้องกันความเสี่ยง เนื่องจากนิ้อตได้รับเงินประมาณ 10,000 บาทจากการแทงถูกต้องเนื่อง แต่หากบอลพลิกลือคเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ก็จะเสียเงินจากกำไรลงไปอีก 3,000 บาท จึงตัดสินใจแทงอีกฝั่งหนึ่งไปที่ 1,500 – 2,500 บาท หากไม่ว่าฝ่ายใดชนะหรือแพ้ก็ตามนิ้อตจะสามารถรักษาระดับผลกำไรตามที่ตนเองต้องการได้หรือวิธีการดังกล่าวนี้ที่นักพนันฟุตบอลเรียกว่า “การออกตัว”

นอกจากการเล่นพนันฟุตบอลแล้วผู้เล่นจำนวนมากก็ยังเลือกเล่นการพนันชนิดอื่นอีกหลายชนิดตั้งแต่ไฮโล การเล่นเกม รูปร่างพฤติกรรมการเล่นพนันในพื้นที่⁸ กิจกรรมการพนันในมุมมองของแรงงานที่เห็นว่าเป็นคือ ความต้องการและการจัดการทางการเงินในระยะสั้น มาจากรายได้ที่อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ (ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน) แต่ต้นทุนการใช้ชีวิตการทำงานที่มีสัดส่วนสูง ได้แก่ ค่าเช่าที่พักอาศัย ค่าข้าวของเครื่องใช้อุปโภค บริโภค ค่าผ่อนสินค้ารายเดือน ค่าเดินทางประจำวัน ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าเงินใส่ซอง และการแบกรับภาระของครอบครัวตนเอง เช่น การส่งเงินกลับบ้านเพื่อบรรเทาทุกข์ทางด้านเศรษฐกิจ การพนันจึงเป็นกิจกรรมการจัดการทาง

⁸ พฤติกรรมการพนันในพื้นที่ ผู้วิจัยนิยามเฉพาะหมายถึงการพนันบนพื้นฐานความสัมพันธ์ทางกายภาพที่เกิดขึ้นจริง มิใช่การพนันบนระบบออนไลน์ อินเทอร์เน็ต

การเงินระยะสั้นชนิดหนึ่ง ที่อาจสร้างโอกาสให้ตนเองและครอบครัวมีรายได้เพิ่มมากขึ้นในแต่ละเดือน การเสี่ยงโชคด้วยสลากกินแบ่งรัฐบาล หรือหวยใต้ดิน กล่าวได้ว่าเป็นกิจกรรมที่นิยมเล่นกันมากของผู้คนแทบทุกกลุ่ม เนื่องจากการลงทุนน้อย แต่มีอัตราผลตอบแทนค่อนข้างสูง เช่น นางสาวน้อย (นามสมมุติ) เป็นลูกจ้างภายในสำนักงานแห่งหนึ่ง มีรายได้เป็นเงินเดือนๆ ละ 13,000 บาทต่อเดือน เมื่อรวมกับค่าล่วงเวลาและ จะซื้อหวยในอัตรางวดละ 300-500 บาท แทบทุกงวด มีการกระจายความเสี่ยงไปยังตัวเลขอื่น ๆ ที่ตนคาดว่าจะออก น้อยเคยถูกหวยใต้ดินมากที่สุดคือ 50,000 บาทจากการซื้อเพียง 500 บาท และ ถูกเล็ก ๆ น้อย ๆ เรื่อยมา และมองว่าการซื้อหวยใต้ดินคือการลงทุนชนิดหนึ่งไม่แตกต่างจากการฝากเงินไว้กับธนาคารเมื่อถูกรางวัลก็จะได้เป็นเงินก้อนกลับมา ผู้แสวงโชคทางด้านหวยหลายรายเห็นว่าการเล่นพนันประเภทหวย สลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นเรื่องของตัวเลข มีความเป็นวิทยาศาสตร์สูงสามารถอธิบายได้ทางสถิติการคาดคะเนถึงตัวเลขงวดต่อไปได้ เป็นความสามารถของการแสดงฝีมือทักษะทางการคำนวณ ดังแผนภาพการคำนวณตัวเลขของ นายเบิร์ด (นามสมมุติ)

ภาพแสดงการคำนวณหวยใต้ดินของพนักงานแห่งหนึ่ง

หรือ

วันที่	เลขที่	เลขที่	เลขที่	เลขที่	Share	Return
1 ตุลาคม 2560	413894	86	180,971	287,128		
1 ตุลาคม 2560	887714	52	611,726	462,952	890	789
16 กันยายน 2560	179143	71	172,647	340,388	123	87 09
1 กันยายน 2560	143224	65	345,679	278,195	456	45 8
16 สิงหาคม 2560	719831	37	115,302	253,945	234	21
1 สิงหาคม 2560	25619	36	661,386	787,989	345	21
16 กรกฎาคม 2560	83027	87	835,584	390,823	890	21
1 กรกฎาคม 2560	113260	26	226,489	688,005	345	87
1 มิถุนายน 2560	055630	61	121,218	581,881	345	43
16 พฤษภาคม 2560	458901	34	396,008	603,490	890	09
2 พฤษภาคม 2560	009656	33	949,573	773,923	890	21

ภาพแสดงการคำนวณหวยใต้ดินของพนักงานแห่งหนึ่ง

จากภาพแสดงสถิติการคำนวณหวยใต้ดินประจำงวดที่วันที่ 1 พฤศจิกายน **** ผู้เล่นได้รวบรวมข้อมูลจากการออกเลขหวยใต้ดินแล้วนำมาคาดคะเนผ่านการประเมินเชิงคณิตศาสตร์ เห็นว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา 11 งวด มีความแม่นยำค่อนข้างมากเนื่องจากตามสูตรการคำนวณพบว่าตัวเลขมีความสัมพันธ์กับหวยของรัฐบาลในแทบทุกงวด โดยประเมินว่าในงวดต่อไปจะออกตามตัวเลขที่ตนเองได้คาดเดาด้วยวิธีการทางสถิติแบบคณิตศาสตร์ไว้

รูปแบบพฤติกรรมการเล่นไฮโลของกลุ่มแรงงาน พื้นที่ของการเล่นส่วนใหญ่จะถูกเก็บเป็นความลับสามารถรับรู้ได้เฉพาะกลุ่มผู้เล่นหน้าเดิมและผู้สนใจการพนันแบบที่แทบทั้งสิ้น สถานที่จะถูกจัดตั้งขึ้นตามบ้านพักอาศัยของแรงงาน แค้มป์ที่พักอาศัยภายในโรงงาน ซึ่งการเล่นในแค้มป์จะมีความปลอดภัยจากกฎหมายค่อนข้างสูง เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถเข้ามาตรวจตราและสอดส่องได้ กลุ่มผู้เล่นมักจะเล่นกันเองภายในบริษัท/โรงงานอุตสาหกรรม ภายหลังจากการเลิกงานตั้งแต่หลัง 18.00 น. เป็นต้นไป เจ้ามืออาจเป็นหัวหน้างาน/หัวหน้าแผนกภายในองค์กร หรือบุคคลที่มีสภาพคล่องทางการเงินสูงสามารถให้ลูกมือสามารถหยิบยืมเงินตรามาเล่นก่อนได้ในบางกรณี ผู้เล่นที่ชื่นชอบการเล่นไฮโล เห็นว่าการพนันไฮโลมีช่องทางให้ตนเองเสี่ยงโชคได้หลากหลายการเลือกหน้าลูกเต๋าที่มี 1 - 6 และหากต้องการที่จะลดความเสี่ยงจากการเล่น คือการเลือกแทงเฉพาะแต้มสูง หรือแต้มต่ำเท่านั้น

ถึงแม้ว่าจะมีหน้ากลางคือ 11 แต้ม อยู่ข้างแต่ผู้เล่นสามารถเลือกแทงแต้มที่ 11 ได้ในอัตราต่อรองที่ค่อนข้างสูง หรือเลือกที่จะไม่แทงในตานนั้นก็ได

ความสามารถของผู้เล่นในการเล่นไฮโลที่สำคัญคือ การฟังผู้แทงจะเริ่มฟังตั้งแต่การเขย่าเพื่อคำนวณการหมุนของลูก วิธีการรินเพื่อฟังเสียงการกระทบกันระหว่างลูกเต๋ากับลูกเต๋า หรือการฟังเสียงกระทบหรือเสียงการเคลื่อนที่ระหว่างลูกเต๋าและถ้วยไฮโล เสียงที่ได้ยินจะถูกตีความผ่านประสบการณ์ของผู้แทงของแต่ละคน แล้วประเมินตีความเป็นตัวเลขของลูกเต๋า ทิศทางการหมุนผลรวมของตัวเลขสูง – ต่ำ และการตีความผ่านตัวเลขของผู้เล่นแต่ละคนจึงมีความแตกต่าง ที่มีความเห็นไม่ลงรอยต่อกัน สู่การยกย้ายถ่ายเทเงินตราการพนันบนผืนแผ่นไฮโล ดังจะเห็นได้จากการอธิบายของ นายอ้วน (นามสมมุติ) ว่า

“การเล่นไฮโลสนุกตรงที่ว่ามันคือการประชันความสามารถในการฟังเสียงลูกเต๋า คนที่ฟังเก่งๆ บางครั้งเล่นได้ทีหลายหมื่นบาท ถ้าเราไม่เห็นด้วยกับผู้เล่นคนอื่นที่เขาฟังก็ไป “ยก” เงินเขามาแทงในหน้าหรือตัวเลขที่เรามั่นใจซึ่งก็จะได้เงินเพิ่มขึ้นหรือเสียมากขึ้น เช่น บางครั้งเราฟังๆ ลูกเต๋าก็ก่อนเสียงทุ่ม ๆ น่าจะเป็นแต้มสูงแต่คนข้าง ๆ เราฟังแล้วเป็นแต้มต่ำโยนเงินแทงสงมา 2000 เราก็ยกของเขามาลงแต้มสูงที่เรามั่นใจ พอเปิดฝาถ้วยไฮโลออกสูงเราก็ได้เงินจากผู้เล่นที่แทงต่ำ และเงินจากการแทงถูกจากเจ้ามือด้วย แต่ถ้าเสียก็เช่นกัน ก็ต้องจ่ายเงินต้นพร้อมกับเงินที่เขาแทงถูกด้วย”

การเล่นไฮโลจึงมิใช่การเล่นแบบมีเจ้ามือเพียงคนเดียวที่ทำหน้าที่เขย่าถ้วยกับลูกเต๋าทหากแต่ผู้เล่นทุกคนสามารถแสดงความเป็นเจ้ามือแบบไม่เป็นทางการผ่านความเห็นที่แตกต่างกัน จากประสบการณ์การฟัง ได้แก่ การยกย้ายเงินตราของผู้เล่นด้วยกัน การแทงถูกและการรับจ่ายแทน การแสดงตัวตนและการต่อรองทางด้านความสามารถการฟัง สู่การคาดคะเน เช่น นายแดง (นามสมมุติ) ที่มีความสามารถในการฟังลูกเต๋ไฮโล จะได้รับการยอมรับจากกลุ่มผู้แทง หากเมื่อครั้งใดที่นายแดงแทง ก็จะมีลูกมือแทงตามทันที ขณะเดียวกัน เจ้ามือที่ทำหน้าที่เขย่าจำเป็นที่จะต้องมีการเขย่าไฮโลที่สูงมาก เจ้ามือบางรายเขย่าตายแต้มสูง หรือแต้มต่ำบ่อย ก็จะทำให้ผู้เล่น ผู้แทงคาดการณ์แต้มได้ไม่ยาก เจ้ามือจำเป็นต้องมีวิธีการเขย่าหนี เพื่อต่อรองความสามารถของผู้เล่นแต่ละคนแต่ละราย

บางครั้งการเล่นไฮโลในแต่ละวงที่มีผู้เล่นหลายคน แต่อาจมีการต่อรองทางด้านฝีมือของผู้เชี่ยวชาญไฮโล และผู้แทงเพียงแค่นักหนึ่งคน ดังการบอกเล่าของ นายเอก (นามสมมุติ) เจ้ามือไฮโล ว่า

“บางที่เราไปเล่นเจอคนเล่นที่ฟังเก่ง ๆ พอแทงถูกหลายที่เรา ก็จะต้องเข่าหนี เช่น เข่าให้เข้า 11 ไปเลย แต่ก็อีกแหละไม่แน่เสมอไป เราเป็นเจ้ามือก็ต้องสังเกตผู้เล่นแต่ละคนว่าชอบเล่นอะไร ชอบสูง หรือชอบเลขอะไรที่แทงบ่อย ๆ ก็จะต้องเข่าหนี แต่ถ้าเข่าหนีไม่ออกผู้เล่นคนอื่น ในวงจะเริ่มแทงตามคนที่ได้ในที่สุดเราก็จะเป็นฝ่ายเสียและเปลืองพลา ความสามารถของเจ้ามือไฮโลจะต้องเข่าเก่ง ซ้อมบ่อย ๆ สั่งให้ได้หรือถ้าไม่ได้ก็ต้องมีโอกาสสัก 60 – 70 เปอร์เซ็นต์ ที่เราจะต้องเข่าให้ได้ไม่งั้นก็แย่”

การสูญเสียเงินตราทรัพย์สินไปของผู้เล่นพนัน จากการเล่นการพนันด้วยการนำเอาเงินจากอนาคตมาเล่นก่อน เช่น การหยิบยืมเพื่อนร่วมงานในวงไฮโล การเปิดเครดิตของการแทงฟุตบอล และการพนันที่ทำให้กลุ่มแรงงานสูญเสียทรัพย์สินมากเป็นอันดับต้น ๆ คือ การพนันฟุตบอล ที่นอกจากผู้เล่นจะเสียเปรียบในอัตราต่อรองแล้ว การเปิดให้เครดิตหรือการแทงเงินเชื่อยังมีผลทางด้านวิธีคิดสำคัญคือการทำผู้เล่นยังไม่เสียเงินสดจริง และคาดหวังว่าตนเองจะสามารถเอาคืนได้ภายในสัปดาห์นั้น เมื่อเสียคู่แรก ผู้เล่นจะเอาคืนในคู่ที่สอง คู่ที่สามและคู่ต่อ ๆ มา ทำที่สุดยอดเสียสะสมจนมีปริมาณที่สูงมากขึ้นจนไม่สามารถจ่ายเป็นเงินได้อาจต้องเสียทรัพย์สิน และหากไม่จ่ายโต๊ะรับแทงบอลจะมีมาตรการการติดตามทวงหนี้ที่อาจบีบบังคับให้ขายสินทรัพย์ที่ตนเอง ครอบครองครอบครองอยู่ ด้วยวิธีใช้รุนแรง บางครั้งอาจมีการข่มขู่เพื่อเอาชีวิต ดังกรณีของ นายกร (นามสมมุติ) ได้อธิบายว่า

“การแทงแบบเงินเชื่อนี้แหละทำให้คนเป็นหนี้เยอะ เพราะว่าพอเสียแล้วก็อยากได้คืนเสียคู่แรกพันทิ้ง คู่สองอยากได้คืนแทงสองพันเสียอีก คู่ที่สามแทงสามพันถ้าได้ก็ยังเสียอยู่เพราะมีค่าน้ำ เกิดเสียอีกล่ะ คินนั้นรวมแล้วก็หกพัน บางคนแทงกันเป็นหมื่น เสียกันเป็นแสนถูกโต๊ะตามกันเป็นแถว โต๊ะเขาก็มีวิธีการตามเพราะต้องมาเอาข้อมูลจากโต๊ะย่อยๆ นี้แหละ เมื่อก่อนตอนผมเป็นคนแทงนะพอติดหนี้เยอะไม่มีตั้งจ่ายเขาก็เริ่มมาบีบบังคับหลายอย่าง เช่น ยึดข้าวของเครื่องใช้ เงินทอง บางทีก็ขู่ฆ่าเลย”

ความปรารถนาและความหวังมองผ่านพฤติกรรมการเล่นการพนันของกลุ่มแรงงาน การพนันด้านหนึ่งที่ถูกสังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นสิ่งเลวร้ายและนำมาสู่การสร้างปัญหาภัยกับสังคมและครอบครัว แต่ในทางตรงกันข้ามกลุ่มแรงงานที่เล่นพนันมองว่า การพนันคือช่องทางแห่งความหวังหนึ่ง คอยหน้าทีการจัดการทางการเงินของพวกเขาในระยะสั้น ข้อจำกัดด้วยกลไกของรัฐท้องถิ่นที่ไม่เอื้ออำนวยให้แรงงานพลัดถิ่นเหล่านี้เข้ามามีโอกาสและมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงนโยบาย รายได้ที่มาจากการทำงานประจำที่เล็กน้อยภายหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และช่องทางการต่อรอง ประเด็นของค่าแรงมีเพียงเล็กน้อย เมื่อแรงงานประสบช่องทางเพียงเล็กน้อยเพียงพอที่จะเยียวยาหรือแสวงหารายได้เข้ามาบรรเทาความปรารถนาตามความต้องการของตนเอง รายได้ที่มาจากการพนันส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้จับจ่ายใช้สอย ซื้อข้าวของ บริโภค ตามแบบแผนความคิดและความฝันของชนชั้นกลางในเมือง เช่น การกินสุกี้ร้านดัง การซื้อเสื้อผ้าสวยงาม การซื้อสินค้าที่มีความทันสมัย ด้วยการอธิบายว่า “เงินร้อนต้องรีบใช้ให้หมด” ตามความปรารถนาและโครงสร้างของอารมณ์ของกลุ่มแรงงานที่ไม่เป็นไปอย่างต้องการเสมอ ความปรารถนาที่หมายถึงเป้าหมายสูงสุดในชีวิตของแรงงานแต่ละคน แต่ด้วยข้อจำกัดที่หลากหลายที่บีบบังคับให้แรงงานเหล่านี้ต้องเลือกช่องทางของการพนัน เป้าหมายสูงสุดของการทำงานของพวกเขาเหล่านี้คือการแสวงหาเงินทุกวิถีทาง การเก็บออมเงินสักก้อนหนึ่ง เพื่อกลับไปลงทุนเปิดร้านค้า ร้านบริการ ร้านขายอาหาร ที่บ้านเกิดของตนเองหรืออาจกล่าวได้ว่าพวกเขาเหล่านี้ต่างมีความคิดความฝันที่จะก้าวขึ้นเป็นผู้ประกอบการ และรายได้ที่มาจากการพนันที่อาจเปลี่ยนเป็นทางลัดของการก้าวขึ้นสู่เจ้าของกิจการของตนเองได้

- สนามบอลฟุตบอลเอกชนพื้นที่ใหม่ในสังคมอุตสาหกรรม

การก่อรูปและการขยายตัวของสนามฟุตบอลของเอกชนในพื้นที่ของนิคมอุตสาหกรรม จากกระแสของการเติบโตฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีกที่มีปริมาณของผู้ชมและผู้รักในเกมส์กีฬาฟุตบอล ให้ความสนใจเพิ่มขึ้นมาก และการกลับมาของกระแสความนิยมของฟุตบอลทีมชาติไทยภายใต้การคุมทีมของ ชิโก้ เกียรติศักดิ์ เสนาเมือง ที่นำทีมชาติไทยก้าวขึ้นมาเป็นแชมป์ฟุตบอลในระดับภูมิภาค ในชื่อการแข่งขันอาเซียนฟุตบอลแชมป์เปียนชิพ (AFF Cup) ในปี 2014 หรือตามชื่อของผู้สนับสนุนการแข่งขัน คือ เอเอฟเอฟ ซูซูกิ คัพ และเป็นการกลับมาชนะเลิศในรายการนี้ครั้งแรกในรอบ 12 ปี ประกอบกับการนำพาทีมชาติไทยเข้าสู่ฟุตบอลโลกรอบคัดเลือกโซนเอเชียได้สำเร็จ จนทำให้กีฬา

ฟุตบอลได้กลับมาเป็นกระแสนิยมและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น สู่การเกิดขึ้นของผู้ประกอบการ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอลอีกมากมาย เช่น การขายเสื้อทีมชาติ ชุดแข่งสโมสรและของที่ระลึก การขยายตัวของสนามฟุตบอลให้เข้าของเอกชน

การเกิดขึ้นของสนามฟุตบอลเอกชนได้กลายเป็นพื้นที่ทางสังคมใหม่อีกแห่งหนึ่งของชีวิตแรงงานอุตสาหกรรม สนามฟุตบอลเข้าแห่งแรกในเขตเมืองชุมชนอุตสาหกรรม ก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 และขยายปริมาณเพิ่มมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน (ปีพ.ศ. 2560) มีจำนวนทั้งสิ้น 12 แห่ง สนามฟุตบอลเหล่านี้ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตทางสังคมของกลุ่มแรงงาน ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ที่มุ่งจัดสร้างให้เป็นเขตสถานประกอบการเชิงพาณิชย์ และอุตสาหกรรมที่เต็มไปด้วยโรงงาน กิจกรรมทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตลอดจนร้านค้ารายย่อย การให้บริการที่หลากหลาย จนแทบไม่มีที่ว่างให้กับพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อน การผ่อนคลาย ออกกำลังกาย หรือการเข้ามาใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ดังในกรณีของ นาย วิน (นามสมมุติ) ได้เล่าถึงชีวิตประจำวันของตนเองว่า ภายหลังจากการเลิกจากงานตามปกติหากไม่มีการทำงานล่วงเวลา (ห้าโมงเย็น: ผู้วิจัย) ก็จะเดินทางกลับที่พักอาศัยเพื่อเตรียมอาหาร เดินหาซื้อผักกับข้าวตามตลาดนัดในมือเย็น แล้วเดินทางกลับที่พักซึ่งเป็นบ้านเช่าโดยทันที ไม่สามารถออกไปทำกิจกรรมยามว่าง พักผ่อนหรือกินข้าวข้างนอก เนื่องจากพื้นที่ของชุมชนในนิคมอุตสาหกรรมปราศจาก หรืออาจมีพื้นที่สาธารณะเพียงน้อยนิดให้ผู้คนเข้ามาใช้ หากนายวิน(นามสมมุติ)ไม่กลับที่พักภายในทันทีก็จะขี่มอเตอร์ไซด์เดินทางไปพบปะเพื่อนฝูง คนคุ้นเคยเพื่อผ่อนคลายด้วยการแลกเปลี่ยน เรื่องราวของตนเองผ่านการดื่มเหล้าเบียร์ร่วมกัน

ภาพแสดงการพักผ่อนของนักฟุตบอลหลังจากการเล่นกีฬา

สนามฟุตบอลเอกชนจะเริ่มเปิดทำการตั้งแต่เวลา 6.00 – 24.00 น. ในทุกๆ วัน บางแห่งอาจมีการเปิดตลอดเวลา 24 ชั่วโมงไม่มีวันหยุด เนื่องจากเวลาของการเลิกงานของพนักงาน แรงงานในแต่ละบริษัทไม่สอดคล้องกัน เช่น นาย ก๊ (นามสมมุติ) จะเดินทางไปร่วมเตะฟุตบอลตั้งแต่ หกโมงเช้าในวันอาทิตย์เนื่องจากเป็นเวลาของการเลิกงาน หรือ นาย ชัย (นามสมมุติ) เดินทางไปเตะตอนตีสามซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากการเลิกงานเช่นกัน

รายได้หลักของสนามฟุตบอลเอกชนจะมาจากค่าเช่าสนามเตะฟุตบอลในอัตราชั่วโมงละ 1,000 – 1,200 บาท จากลูกค้าชาวจากรที่รวมตัวกันมาเล่นแบบไร้สังกัด และการขายสินค้าจำพวกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะเบียร์ ดังนั้นผู้ประกอบการสนามฟุตบอลเช่าจำเป็นต้องสร้างกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเตะฟุตบอลอย่างต่อเนื่อง และการจัดโปรโมชั่นสำหรับผู้ที่ยิมขึ้นชอบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะทำให้ยอดขายของสนามมีอัตราเพิ่มสูงขึ้น ผลการประกอบการก็จะมีผลกำไรในปริมาณทิศทางเดียวกัน กิจกรรมสนามฟุตบอลก็จะสามารถทำกำไรเพิ่มขึ้นได้ สามารถหล่อเลี้ยงธุรกิจเกี่ยวกับกีฬาของตนเองได้

สามารถกล่าวได้ว่าการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์ เป็นรายได้หลักอีกทางหนึ่งของธุรกิจสนามฟุตบอลในนิคมอุตสาหกรรม เป็นเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ยอดนิยมของกลุ่มแรงงานอย่างยิ่ง เนื่องจากง่ายต่อการตี้มไม่จำเป็นต้องมีส่วนผสมที่มากมาย ประกอบกับสถานประกอบการสนามฟุตบอลจะได้รับการสนับสนุนกิจกรรมจากผู้สนับสนุนเครื่องตี้ม ได้แก่ เต็นท์ที่พักสำหรับนักกีฬาตามความเหมาะสมของสนามในแต่ละแห่ง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายเมื่อซื้อเครื่องตี้มครบตามจำนวน เช่น การแจกพวงกุญแจ ที่เปิดขวด เลื่อยตัด เป็นต้น มีการจ้างผู้หญิงเข้ามาเป็นพนักงานเสิร์ฟและเติมเบียร์ให้กับลูกค้า (สาวเชียร์เบียร์) เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจของผู้ตี้มที่เป็นผู้ชายและการสนับสนุนให้เกิดการตี้มเพื่อเพิ่มยอดขาย

การสร้างกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเล่นฟุตบอลอย่างต่อเนื่อง คือการจัดแข่งขันแบบลีก เป็นการรับสมัครทีมฟุตบอลเข้ามาร่วมเตะแบบพบกันหมด อย่างน้อย 12 – 20 ทีม ซึ่งจะมีการเก็บค่าสมัครในอัตราทีมละ 2,500 บาท และค่าเช่าสนามอัตราครั้งละ 1,200 บาท ทีมฟุตบอลหลากหลายทีมจะมาสมัครเข้าร่วมแข่งขันกันภายใต้ชื่อของโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อเป็นการออกกำลังกาย และการซ้อมทีมเพื่อเข้าแข่งขันฟุตบอลรายการหลักภายในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น กีฬาสีของสถานประกอบการ หรือการแข่งขันฟุตบอลระหว่างโรงงานภายใต้ชื่อ “อุตสาหกรรมคัพ” ที่ถูกจัดขึ้นในทุกๆ ปี นอกจากนี้ยังมีการสร้างกิจกรรมการแข่งขันฟุตบอลแบบระยะสั้น เช่น การแข่งขันฟุตบอลแบบแพ้คัดออกชิงเงินรางวัล หรือการจัดการแข่งขันในรูปแบบสาย 4 ทีมแล้วแข่งแบบพบกันหมดชิงเงินพร้อมถ้วยรางวัล การจัดการแข่งขันรูปแบบนี้จะมีการเก็บค่าสมัครอัตราที่ไม่สูงมากนัก เนื่องจากมีจำนวนนัดการแข่งขันที่น้อย การเก็บอยู่ในอัตราประมาณ 1,000 – 1,500 บาท (นางสาว ปอน (นามสมมุติ),สัมภาษณ์, 1 กรกฎาคม 2560)

การรวมตัวของแรงงานเข้ามาเล่นฟุตบอลในสนามของเอกชนมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ หนึ่งการรวมเป็นกลุ่มกันอยู่แล้วภายใต้สังกัดของโรงงาน จะมีลักษณะการรวมตัวของนักฟุตบอลภายใต้สังกัดของโรงงานจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณการออกกำลังกายจากต้นสังกัด ภายใต้โครงการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) และหน่วยงานอุตสาหกรรม เจ้าของกิจการโรงงานสามารถนำภาระค่าใช้จ่ายเหล่านี้ ใช้เป็นหลักฐานในการหักภาษีของต้นสังกัดได้ การเกิดขึ้นของโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมหรือ CSR ได้มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างสรรค์พื้นที่สาธารณะสำหรับบุคลากรภายในบริษัทของตนเอง การส่งเสริมให้เกิดทีมฟุตบอลประจำโรงงาน หลายบริษัทสนับสนุนทีมฟุตบอลของตนเองหลายด้าน ได้แก่ การตั้งชมรมฟุตบอล

ภายใน การจัดสรรเงินของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนกิจกรรมค่าเช่าสนาม ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่ารถ และบางบริษัทได้เปิดโอกาสให้นักกีฬาฟุตบอลสามารถเบิกค่าล่วงเวลาการทำงาน (Over Time) เพิ่มเติมได้จากการซ้อมฟุตบอล

ระบบการจัดการภายในทีมอาจมีผู้นำหรือผู้จัดการทีมที่กระจายอยู่ตามแผนกต่าง ๆ ใน โรงงาน เช่น ทีมจางอานดำเป็นพนักงานของบริษัท อะบาทอส ทำการผลิตชิ้นส่วนอะไหล่, ทีม Fujitrans เป็นพนักงานของบริษัทขนส่ง, ทีม Process เป็นพนักงานของบริษัท Selitica Server ผลิต ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์, ทีมหมู่เฮา...ลูกหมู เป็นทีมรวมของพนักงานของบริษัทที่หลากหลาย เป็นต้น มีการเติมพันเพื่อสร้างสีสัน สร้างแรงกระตุ้นให้กับผู้เข้าแข่งขัน ผู้จัดการทีม กองเชียร์ของแต่ละฝ่าย วงเงินการเติมพันขึ้นอยู่กับกติกาตกลงกันเองของตัวแทนในแต่ละฝ่าย โดยส่วนใหญ่ผู้จัดการทีมจะทำ หน้าที่เจรจา การแข่งขันบางนัดอาจมีวงเงินเติมพัน 3,000 – 4,000 บาท บางครั้งมีสูงถึงหลักหมื่น บาท ดังเช่นในการแข่งขันฟุตบอลลีกที่ถูกจัดขึ้นโดยสนามฟุตบอลเอกชน ตัวแทนจากโรงงาน ก และ โรงงาน ข จะเติมพันกันต่อนัดราวหนึ่งหมื่นบาท ซึ่งจะเฉลี่ยเงินมาจากทั้งผู้เล่นและกองเชียร์ที่เข้ามา มี ส่วนร่วม พร้อมกับเปียร์อีก 2 ลัง เป็นต้น (นาย นน (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 1 กรกฎาคม 2560)

ภายใต้การรวมทีมนักฟุตบอลของโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งอาจมีการตั้งชมรมและเก็บ เงินค่าสมาชิกบ้างเล็กน้อยเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าเดินทาง ค่าน้ำ ค่าอาหาร หรือค่ารักษาพยาบาล ให้กับนักกีฬาที่บาดเจ็บ ดังในกรณีของ นาย อู๊ด (นามสมมุติ) เป็นนักฟุตบอลในสังกัดของโรงงาน อุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ได้รับบาดเจ็บข้อเท้าจากการแข่งฟุตบอลลีกคัพที่ถูกจัดขึ้นโดยสนามเอกชน จน ถูกนำตัวไปรักษาที่คลินิกบริเวณใกล้เคียงของพื้นที่ค่าใช้จ่ายเพื่อการรักษาพยาบาลจะมาจากวงเงิน ของบริษัทประกันที่ทางโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการจัดทำให้กับพนักงานทุกคน ร่วมกับ ประกันสังคมอีกทางหนึ่ง พร้อมกับมีเงินช่วยเหลือจากชมรมเล็กๆ น้อยๆ ในส่วนที่ขาดหายไป เช่น ค่าอาหารของผู้บาดเจ็บ ค่าดูแลรักษาตัว เป็นต้น

รูปแบบที่สองคือการรวมตัวกันเองเพื่อการออกกำลังกายและเติมพัน ซึ่งจะมีลักษณะการ รวมตัวของแรงงานแบบปัจเจก การรู้จักกันเป็นส่วนตัวแล้วนัดกันมาเตะฟุตบอล โดยส่วนใหญ่จะใช้ ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ มีการเติมพันขึ้นต่อทั้งที่เป็นผลแพ้ชนะและจำนวนลูกที่ยิงเข้า ดังในกรณีของ การแข่งขันของทีม A กับ ทีม B จะมีการเติมพันด้วยฝ่ายแพ้จะต้องเป็นผู้ชำระค่าเช่าสนาม พร้อมด้วย เปียร์อีก 1 ลัง และเมื่อถูกยิงเข้าจะต้องเสียเปียร์ตามผลต่างของประตูอีกประตูละ 1 ขวด

ความสัมพันธ์ภายในของผู้เล่นฟุตบอลในพื้นที่ของสนามฟุตบอลเอกชน สามารถจำแนกออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับภายในองค์กร หน่วยงาน และระดับข้ามองค์กร หน่วยงาน ภายในองค์กร จะเป็นความสัมพันธ์ร่วมกันของผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน หรือแรงงาน ที่นอกจะเป็นความสัมพันธ์ด้านการทำงานหรือกระบวนการผลิตภายในขององค์กรที่ถูกกำหนดตามโครงสร้างของหน่วยงาน พื้นที่ของกิจกรรมฟุตบอลได้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการเพิ่มมากขึ้น เช่น แรงงานที่มีความสามารถในการเล่นฟุตบอลสูง อาจได้รับการเอาอกเอาใจจากผู้จัดการทีมหรือผู้บริหารตลอดระยะเวลาที่มีการแข่งขัน มีโอกาสสร้างอำนาจต่อรองเพิ่มมากขึ้นบนพื้นที่ของสนามฟุตบอล เช่น การต่อรองเพื่อเพิ่มระยะเวลาการซ้อม การสนับสนุนกิจกรรมของทีมมากขึ้น หรือการขอยุติงานหลังจากการแข่งขัน เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระดับข้ามองค์กร หน่วยงาน ที่อาจเป็นความสัมพันธ์แบบปัจเจก มาจากความคุ้นเคย คนท้องถิ่นเดียวกันที่มีความชื่นชอบกีฬาชนิดเดียวกัน การพูดคุยถูกคอกันในระหว่างการดื่มกิน หรือความสามารถในการเล่นฟุตบอลที่ดี รูปแบบความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการเหล่านี้จะทำหน้าที่ผ่อนคลาย ความตึงเครียดของอารมณ์ การแลกเปลี่ยนความคิดหรือการแสดงออกถึงความไม่พอใจที่มาจากการทำงานประจำวัน แรงงานจำนวนมากได้สร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวภายใต้เครือข่ายของสนามฟุตบอลเอกชนเหล่านี้แสวงหางานทำ หรือการหางานใหม่ภายในนิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้ หรือนิคมใกล้เคียง ดังในกรณีของ นายอาร์ท (นามสมมุติ) ถูกเชิญ (ไล่ออก) ออกจากงานในโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง จากการถูกสุ่มตรวจแอลกอฮอล์ในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาสุดสัปดาห์จึงเดินทางเข้ามาสนามฟุตบอล สอบถามถึงตำแหน่งงานในโรงงานอื่น ๆ พร้อมทั้งรับฟังคำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ที่ตนเองพอจะแสวงหาเส้นสายเพื่อเข้าไปทำงานที่ใหม่ได้ ในระยะเวลาไม่นาน นายอาร์ท (นามสมมุติ) ได้งานทำที่บริษัทแห่งหนึ่งในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมในตำแหน่ง คนขับรถส่งสินค้า รับส่งพนักงาน มีรายได้ต่อเดือนที่ 12,000 บาท (ไม่รวมค่าทำล่วงเวลา) ดังในคำบอกเล่าว่า

“ถูกเชิญให้ออกเพราะว่ามีแอลกอฮอล์เกินกำหนดตอนทำงาน ผมทำงานหน้าท่าคอยดูแลตรวจสอบ ขนย้ายตู้คอนเทนเนอร์จากเรือสินค้าลงท่าเรือ ฝ่ายบุคคลบอกว่าห้ามกินเหล้าเพราะอันตราย...หลังจากออกจากงานก็เดินทางไปหาพรรคพวกที่รู้จักกันในสนามฟุตบอล หางานทำหรือให้เขาฝากงานให้ มีหลายคนที่เขาชวนไปทำงานด้วยมีทีมเตะบอล ไม่มีกฎที่ห้ามเรื่องการมีแอลกอฮอล์เกิน”

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่นฟุตบอลภายในองค์กร/หน่วยงาน ด้านหนึ่งคือการสนับสนุนการออกกำลังกายร่วมกันภายใต้โครงการความรับผิดชอบต่อสังคม อีกด้านหนึ่งคือการกระตุ้นความสามารถในการผลิตอย่างเต็มศักยภาพของมนุษย์ และการสวมวิถีที่ดีต่อองค์กร

- พื้นที่ทางสังคมในวงเหล้า (เบียร์) ของแรงงาน

พฤติกรรมการดื่มเหล้า/เบียร์ ของกลุ่มแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรมที่เป็นกิจกรรมของการดำเนินชีวิตประจำวัน จะสามารถพบเห็นการกินดื่มได้ตลอดทั้งวันและทั้งคืน ปรากฏการณ์สะท้อนมาจากร้านอาหารที่เริ่มเปิดตั้งแต่ 6 โมงเช้า เพื่อคอยรอรับบริการขายเครื่องดื่มและอาหารให้กับแรงงานในเวลาหลังเลิกงาน อาการเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าจากการทำงาน ถูกผ่อนคลายด้วยฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ เช่น การดำเนินชีวิตของ อู๊ด (นามสมมุติ) เป็นพนักงานอยู่ในบริษัทแห่งหนึ่ง ถูกกำหนดด้วยตารางการทำงานแบบเป็นช่วงระยะเวลา (แบบเข้ากะ) การสลับหมุนเวียนตารางการทำงาน จะถูกกำหนดเป็นรายเดือน ระยะเวลาที่ อู๊ด เดินทางไปทำงานกะเวลากลางคืนตั้งแต่ 20.30 น. ไปจนกระทั่ง 5.30 น. ของอีกวัน เมื่อภายหลังจากการเลิกงานของแต่ละวัน อู๊ดและเพื่อนๆ ที่ร่วมทำงานอยู่ด้วยกันจะนัดแนะไปดื่มเบียร์ เป็นการผ่อนคลายจากงานประจำ ร้านอาหารจำนวนมากจะเปิดให้บริการตั้งแต่ตีห้าครึ่งไปจนถึงหัวค่ำเพื่อรองรับลูกค้าแรงงานที่ออกกะทำงาน การดื่มกินในแต่ละครั้งจะดำเนินเป็นระยะเวลาประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง หลายเรื่องหลากหลายจากการทำงานภายในหน่วยงาน/องค์กรถูกนำมาแลกเปลี่ยน บอกเล่า นิินทาและก่นด่ากันอย่างออกรสชาติ หลังจากกิจกรรมของการดื่ม อู๊ดและเพื่อนๆ จะทำการหารเฉลี่ยร่วมกันเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ร้านค่า ซึ่งก็เป็นเงินตราที่ไม่มากนักอยู่ในอัตราระหว่าง 100 – 300 บาทต่อครั้ง แล้วแยกย้ายกลับไปพักผ่อนหลับนอนเอาแรงสำหรับการทำงานในวันต่อไป

ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ที่อาจมีเพียงวันอาทิตย์เท่านั้นที่ได้หยุดพักผ่อน แรงงานบางคนอาจเดินทางไปเตะฟุตบอลตามสถานที่นัดแนะกัน ซึ่งก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงกับการกินดื่มเหล้าเบียร์ได้ แรงงานหลายรายที่อาจตื่นขึ้นมาในวันพักผ่อนแล้วเดินทางไปตามบ้านเพื่อนร่วมงาน เพื่อนที่คุ้นเคยหรือคนรู้จักใกล้เคียงกัน เพื่อกินดื่มและพูดคุยกัน ดังกรณีของมิตร (นามสมมุติ) พอเข้าสู่ช่วงวันหยุดก็เริ่มโทรนัดหมายเพื่อนที่คุ้นเคย ไปดื่มเหล้ากันตามบ้าน ร้านอาหาร หรือสถานที่ตามการนัดหมายของสมาชิก ส่วนใหญ่จะเริ่มกินกันตั้งแต่เที่ยงเพราะเป็นเวลาดีนนอน และการออกมารับประทานอาหาร

เมื่อเสร็จก็จะเดินทางไปตามสถานที่ที่ตกลงกันไว้ โดยจะเลิกกินกันประมาณ 20.00 น. ถึง 21.00 น. ซึ่งจะต้องกลับไปพักผ่อนเพื่อตื่นมาทำงานในวันถัดไป

“พอเลิกจากเราก็จะไปนั่งกินเบียร์กันที่ร้านเดิมแถวๆ ทางเข้าเคหะฯ นั้นแหละ ไปนั่งคุยกันเรื่องงาน บางทีก็ขัดแย้งกัน ทะเลาะกัน ก็มานั่งคุยปรึกษากัน ระบายความทุกข์ของตนเองบ้างเพื่อนบ้าง แลกเปลี่ยนกันไป การทำงานมันเครียดนะมีงานก็หนัก เงินก็แทบไม่พอใช้ ทะเลาะกันอีกสารพัด พอออกกะก็มานั่งกินกันสักชั่วโมงสองชั่วโมงค่อยกลับไปนอน” (นายอู๊ด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 7 กรกฎาคม 2560)

และ

“ช่วงวันหยุด (วันอาทิตย์: ผู้วิจัย) เราไม่ได้ไปไหน เพราะถึงจะไปก็ไม่มีอะไรจะไปไหน มีแค่รถมอเตอร์ไซด์ แถวๆ นี้ก็มีแค่สวนสาธารณะที่เครือฯ สนามบอลของเทศบาลมีแต่ก็ไม่ได้ให้เข้าไปใช้ หรือถ้าชวนก็ไม่เห็นจะมีใครไป พอตื่นมาเพื่อนก็โทรมาชวนไปกินเหล้าแล้ว เนี่ยเดี๋ยวผมก็จะไปกินกับเพื่อนละ ซีมอร์ไซ่ไปกับแฟนทำกับข้าวกินกัน เย็นๆ ค่อยซึ่รอกลับ”

พฤติกรรมการกินเหล้า/ดื่มเบียร์ของแรงงานอาจถูกมองว่าเป็นอบายมุข และเรื่องการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยสำหรับคนภายนอก แต่สำหรับแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรมต่างเห็นว่า กิจกรรมของการดื่มเหล้า/เบียร์เป็นการดำเนินชีวิตประจำวันรูปแบบหนึ่งของการใช้ชีวิต เป็น “พื้นที่สาธารณะ” อีกแบบหนึ่งในสังคมอุตสาหกรรม เป็นพื้นที่พวกเขาสามารถส่งเสียง เรียกร้อง ถามหาความเป็นธรรม ความเสมอภาคจากการมีชีวิตภายใต้ नियามของคำว่า “แรงงาน” เป็นพื้นที่ของแรงงานที่ต้องการแสวงหาทางออกจากปัญหา การผ่อนคลายเป็นชีวิต ความเครียดที่มาจากการทำงานในชีวิตประจำวัน ตารางการทำงานของแต่ละองค์กร กฎระเบียบที่ถูกกำหนดขึ้น การถูกจับตามองด้วยเพื่อร่วมงาน และหน่วยงานบริหารโดยเฉพาะฝ่ายบุคคล ที่พยายามควบคุมแทบทุกอย่างก้าวในขณะเวลาการทำงาน พื้นที่สาธารณะแทบจะถูกทำให้หายไปจากชีวิตของแรงงานด้วยระบบการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพภายในหน่วยงาน ประกอบกับพื้นที่สาธารณะของทางเทศบาลที่มีเพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ

สัดส่วนของประชากรที่มีมากกว่า 250,000 คน ที่มีเพียงสนามฟุตบอลเพียง 2 แห่ง (ปัจจุบันได้ห้ามให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปใช้) และสวนสาธารณะอีก 1 แห่ง ด้วยการจัดการของรัฐท้องถิ่นที่มองว่าทรัพยากร โครงสร้างพื้นฐานของตนเองเกิดความเสียหายจากการเข้ามาใช้พื้นที่สาธารณะจึงปิดเพื่อบำรุงดูแลรักษาและไม่ให้เข้าใช้บริการ

พื้นที่สาธารณะของการกินเหล้า⁹ คือ การเปิดโอกาสให้เพื่อนที่คุ้นเคยและสมาชิกหน้าใหม่สามารถเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยน พูดคุย และการรับฟังในแทบทุกเรื่องตั้งแต่ เรื่องตลกขบขัน ปัญหาครอบครัว ปัญหาความขัดแย้งภายในโรงงาน (บางครั้งไม่สามารถเล่าให้ใครฟังได้ภายใน) การออกกำลังกาย (เตะฟุตบอล) การหางานใหม่ การเงิน การพนัน หรือแม้แต่เรื่องเศรษฐกิจการเมืองระดับประเทศถูกนำมาตั้งคำถาม การแสดงความคิดเห็นทั้งการรัฐประหารครั้งล่าสุด การเป็นประชาธิปไตย การเลือกตั้ง หรือเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นที่แรงงานเหล่านี้สามารถสัมผัสได้ด้วยตนเอง เช่น ความชอบของเศรษฐกิจระดับล่างของนายอ้วน (นามสมมุติ) ประกอบอาชีพขายขนมหวานภายในตลาดนัดของชุมชนแห่งนี้ ที่อธิบายถึงความยากลำบากและยอดการขายขนมที่น้อยลงในระยะเวลาสั้น (ปี พ.ศ. 2559 – 2560: ผู้วิจัย) พร้อมทั้งขอความเห็นของสมาชิกร่วมวงเหล้าเพื่อแก้ปัญหา และการเป็นพื้นที่ของการแสดงตัวตน ซึ่งมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยในพื้นที่ของการทำงาน ความสามารถทางฝีมือทางด้านดนตรีการขับกล่อมโดยเฉพาะกีตาร์ การแสดงฝีมือการทำกับข้าวของผู้หญิงที่ถูกผลิตออกมาในรูปแบบของกับข้าวและกับแก้มเหล้า อาหารพื้นถิ่น เลี้ยงดูสมาชิกภายในวงเหล้า เป็นต้น

สมาชิกวงเหล้าจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนหน้ากันอย่างเป็นประจำ ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับว่าการนัดหมายในครั้งนั้นอาจมีเรื่องราวเฉพาะเรื่อง เช่น การทำงาน บุคคลที่เข้ามาร่วมอาจจะถูกเลือกเข้ามารับฟัง แลกเปลี่ยนอย่างเฉพาะเจาะจง บางครั้งหลายปัญหาอาจถูกแก้และสามารถเจรจาไกล่เกลี่ยได้ภายในพื้นที่เหล่านี้ ตลอดจนการแสวงหาเครือข่ายการถักทอและการประสานผลประโยชน์เฉพาะหน้า ได้แก่ การหาที่รองรับการทำงานใหม่ ดังในกรณีของ ไก่ (นามสมมุติ) ที่เริ่มรู้สึกไม่พอใจกับเพื่อน

⁹ พื้นที่สาธารณะของการกินเหล้า ผู้วิจัยไม่ปฏิเสธว่าการกินเหล้าดื่มสุราคือ ปัญหาชนิดหนึ่งที่สังคมให้ความสนใจ และมีความเห็นว่า การกินเหล้าคือ กิจกรรมหนึ่งทำหน้าที่สร้างพื้นที่สาธารณะชนิดหนึ่งในสังคมเมืองโดยเฉพาะเมืองอุตสาหกรรม การแสดงออกของตัวตน การแสวงหาเครือข่ายทางสังคม และการพักผ่อนหย่อนใจของแรงงานในระดับล่าง

ร่วมงานในที่เดิมจึงขอให้ อู๊ด (นามสมมุติ) พาไปกินเหล้าอีวงหนึ่งอยู่คนละบริษัท ซึ่ง ไก่ (นามสมมุติ) อยากจะไปสมัครงานใหม่ในบริษัทที่เพื่อนของอู๊ดได้ปฏิบัติงานอยู่

ความสัมพันธ์ของสมาชิกเครือข่ายวงเหล้าเปียร์ที่ถักทอประสานกันในลักษณะเฉพาะเรื่อง ประเด็นหรือความเห็นร่วมกันด้านการใช้ชีวิตประจำวันและการทำงาน ผู้คน/แรงงานจะใช้เหตุผลในการเลือกเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมวงเหล้า ตามจุดยืนทางด้านการทำงาน ทักษะคติในการดำเนินชีวิตของแต่ละคน เช่น มิตร (นามสมมุติ) เลือกที่จะติดต่อประสานชักชวน ไก่ (นามสมมุติ) ไปกินดื่มเพื่อที่จะปรึกษาปัญหาครอบครัวที่บ้านเกิดตนเองเนื่องจากเป็นคนทางภาคอีสานเช่นเดียวกัน และ ไก่ อาจจะติดต่อเพื่อนของตนเองให้เข้ามาร่วมวงด้วยเนื่องจากการเป็นคนท้องถิ่นเดียวกัน ลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมจึงอาจมีสถานะเพียงชั่วคราวไม่ยาวนาน และเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากการย้ายที่ทำงาน ย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย ความขัดแย้งที่เกิดภายในเครือข่ายของผู้ดื่มเอง และความขัดแย้งที่มาจาก การประกอบอาชีพงานประจำ จึงทำให้ความสัมพันธ์ในเครือข่ายนี้มีระยะสั้น แต่สามารถก่อรูปขึ้นเป็นเครือข่ายกลุ่มใหม่ได้ง่าย

บทที่ 5

ปัจจัยและผลกระทบที่เกิดจากการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม

บทนี้นำเสนอประเด็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการขยายตัว และการเล่นพนันของแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรม ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นตามจากการเติบโตของอุตสาหกรรมการพนัน และผลจากการเล่นการพนันที่เกินขีดจำกัด โดยจะนำเสนอจะปรากฏภาพสะท้อนทั้งในระดับพื้นที่สังคมอุตสาหกรรมและสังคมในภาพรวม

5.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม

5.1.1 การพัฒนาของระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร การขยายตัวของระบบอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ อัจฉริยะ (Smart Phone) ที่ทำให้ข้อมูลข่าวสารเข้าสู่ผู้รับสารได้อย่างรวดเร็ว หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นข้อมูลเชิงรุก กล่าวคือ ชีวิตประจำวันของผู้คนสมัยใหม่ จะมีข้อมูลข่าวสาร เนื้อหา โฆษณา ต่าง ๆ เข้าสู่การรับรู้มากขึ้น ขณะเดียวกันการเกิดขึ้นของเว็บไซต์ (website) ที่เกี่ยวข้องกับการพนันแทบทุกมุมโลกและทุกชนิด ได้ถูกพัฒนาให้ผู้เล่นสามารถเข้าไปใช้บริการได้ง่ายมากขึ้น การเล่นพนันออนไลน์เหมือนโลกหนึ่งที่ผู้เล่นสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ตลอดเวลาและเสมือนจริงมากที่สุด เช่น การเล่นคาสิโนออนไลน์ (Casino online) การพนันฟุตบอลออนไลน์ที่ทำให้ผู้เล่นสามารถแทงได้ฟุตบอลเพียงคู่เดียวได้ตลอดระยะเวลาของการแข่งขัน

5.1.2 กฎหมายเพื่อควบคุมการพนันไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการพนัน และมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ ไพศาล ลิ้มสถิต (2557, หน้า 51-52) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนันที่ถูกนำมาใช้ในการบังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 มีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2505 เป็นกฎหมาย ที่ล้าสมัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การพนันทางสังคมปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการควบคุมหรือการกำกับดูแลมีความหละหลวมไร้ประสิทธิภาพ ปัญหาที่มาจากพระราชบัญญัติการพนันสามารถจำแนกได้ 8 ประเด็นสำคัญด้วยกันคือ

1. ภาครัฐไม่มีนโยบายหรือยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการผลกระทบจากการพนัน ภาครัฐไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาการพนัน
2. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจพนันและปัญหาการประสานงาน

ระหว่างหน่วยงานมีลักษณะแยกการทำงาน อาจมีเพียงเฉพาะส่วนของการบังคับใช้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่
ตำรวจ

3. การจัดแบ่งประเภทหรือชนิดของการพนันล่าสมัยและขาดความชัดเจน
4. การบัญญัตินิยามศัพท์ “การพนัน” และถ้อยคำที่เกี่ยวข้อง เช่น การทายผลฟุตบอลที่มีเงินรางวัลเดิมพัน (การพนันฟุตบอล) การจัดแบ่งประเภทหรือชนิดของการพนันล่าสมัยและขาดความชัดเจน
5. การพิจารณาอนุมัติใบอนุญาตให้มีการเล่นพนันถูกกฎหมายของเจ้าหน้าที่ ไม่มีความชัดเจนในหลักการหรือเงื่อนไขการพิจารณาที่บุคคลใดก็ได้สามารถยื่นขอใบอนุญาตได้
6. ปัญหามาตรการป้องกันผลกระทบทางสังคมจากการพนัน
7. บทลงโทษล่าสมัยไม่เหมาะสมกับสังคมแบบใหม่ ได้แก่ การโทษปรับเป็นเงินเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับวงเงินของเจ้ามือที่มีสัดส่วนในระดับสูง
8. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ที่มีได้อ้างอิงจากหลักกฎหมายใด การบังคับใช้กฎหมายไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน เนื่องจากหวาดกลัวจากการถูกข่มขู่กลั่นแกล้งจากผู้มีอิทธิพล

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ที่กฎหมายยังไม่ครอบคลุมถึงการพนันออนไลน์ หรือการพนันบนอินเทอร์เน็ต ที่จะต้องอาศัยกฎหมายการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แต่สถานะของการพนันออนไลน์ที่ไม่เข้าข่ายของการทำผิดกฎหมายด้วยลักษณะของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ จึงไม่สามารถเอาผิดตามกฎหมายการพนันได้หากแต่เป็นการกระทำความผิดแต่ส่วนของคอมพิวเตอร์เท่านั้น (ปิยอร เปลี้นผดุง, 2557, หน้า 54)

5.1.3 แนวทางการพัฒนาเชิงนโยบายระดับท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับพื้นที่อุตสาหกรรม การกระจายอำนาจของรัฐที่เปิดโอกาสในรัฐท้องถิ่นสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง สถานการณ์ทางด้านประชากรของพื้นที่ประกอบไปด้วยประชากรที่ปรากฏชื่อในทะเบียนราษฎรของท้องถิ่น จำนวน 73,201 คน และประชากรแฝง 183,125 คน ตามสถิติประชากรเดือนธันวาคม พ.ศ.2559 และข้อมูลทางสถิติของกลุ่มตัวอย่างได้จำแนกไปในทิศทางเดียวกันคือ สัดส่วนของประชากรแฝงหรือแรงงานพลัดถิ่นมีปริมาณสูงถึงร้อยละ 88.0 (เทศบาลนครแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2560)

การออกนโยบายในระดับท้องถิ่นที่ให้ความสำคัญทางด้านการพัฒนาโครงสร้างของเมืองอุตสาหกรรม การดำเนินนโยบายด้วยการพิจารณาจากจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ ดังจะเห็นได้จากผลการดำเนินงานของแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก สามารถเห็นได้ว่าการดำเนินนโยบายให้ความสำคัญภาคธุรกิจ การบริการ ภาคอุตสาหกรรม เช่น ศูนย์ข้อมูลทางเศรษฐกิจ ศูนย์แสดงสินค้า ร้านค้าชุมชน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง ด้านสังคมได้แก่การพัฒนาทางด้านบุคลากร เยาวชนในระบบการศึกษา การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ชุมชนครอบครัวเข้มแข็ง เป็นต้น (เทศบาลนครแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก, 2560, หน้า 31 - 33)

ประชากรแฝงที่เป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ของพื้นที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในสังคมอุตสาหกรรม ในทางตรงกันข้ามสายตาของรัฐที่มองกลุ่มเหล่านี้ว่าเป็นผู้สร้างปัญหาดังปรากฏในการวิเคราะห์ของรัฐว่า ความหลากหลายทางการประกอบอาชีพของประชากรและการอพยพถิ่นฐานทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความเดือดร้อน ราคาค่าเช่าและปัญหาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตจะส่งผลกระทบต่อพัฒนา และประชากรแฝง แรงงานอพยพเหล่านี้มีชีวิตที่เป็นปัจเจกไม่สนใจระเบียบ ขาดจิตสำนึกของการเป็นท้องถิ่น การส่งเสริม การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจุดยืนของการพัฒนาเชิงนโยบายท้องถิ่นของรัฐ จึงมีความย้อนแย้งในตัวเองค่อนข้างสูง และเป็นไปได้ยากที่จะออกนโยบายเพื่อมาตอบโจทย์การใช้ชีวิตของแรงงานอพยพ ประชากรแฝง ผู้เป็นกำลังหลักสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค (เทศบาลนครแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก, 2560, หน้า 22 - 23)

การออกแบบนโยบายของรัฐท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชากรในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม การเคลื่อนไหวของประชากรเชิงพื้นที่ มีความเปลี่ยนแปลงที่สูงและรวดเร็ว มีประชากรที่หลากหลาย ประเด็นสำคัญคือการเปลี่ยนแปลงของประชากรเหล่านี้จำนวนมาก ที่คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 80 มิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ที่ตนเองได้ปฏิบัติงาน ประกอบอาชีพ ทำมาค้าขาย หรือพักอาศัยอยู่ หรือถูกเรียกว่าประชากรแฝง สายตาที่สอดส่องของรัฐท้องถิ่นมักจะมองว่าประชากรเหล่านี้คือกลุ่มบุคคลที่เข้ามาสร้างปัญหาในพื้นที่ เข้ามาใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยและไม่สนใจที่จะอนุรักษ์ รักษา ดังนั้นการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐจึงขาดการมีส่วนร่วมของผู้คนเหล่านี้ ขาดข้อเสนอและความคิดเห็นของประชากรแฝง สภาพของปัญหาเชิงพื้นที่จึงถูกแก้ไขแบบง่าย เช่น การเปิดให้ใช้พื้นที่สาธารณะของรัฐท้องถิ่น (ที่มีเพียง 2 แห่ง) เกิดความทรุดโทรมเนื่องจากมีผู้คนเข้า

ไปใช้เป็นจำนวนมาก และรัฐท้องถิ่นเห็นว่าประชากรแฝงกลุ่มนี้เป็นผู้ทำลาย จึงปิดซ่อมบำรุงปรับปรุงพื้นที่สาธารณะ แล้วห้ามให้ประชาชนเข้าใช้บริการโดยเฉพาะสนามกีฬาต่าง ๆ

นโยบายพัฒนาพื้นที่จากสายตาของรัฐที่มักจะมีคนมองเห็นผู้คนที่ปรากฏและเรียกว่า ทะเบียนราษฎร์เป็นหลักซึ่งมีส่วนที่ต่ำกว่าประชากรที่รัฐมักละเลย ประกอบกับสถานการณ์การประกอบอาชีพของประชาชนตามข้อเท็จจริงมีสูงถึงมากกว่าร้อยละ 80 ที่อยู่ในระบบอุตสาหกรรม ขณะที่การดำเนินการตามแผนพัฒนาคนในพื้นที่ที่มีฐานคิดของ ระบบเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจแบบดั้งเดิมและวิถีพอเพียง ดังกล่าวให้เห็นจากนโยบายการพัฒนา เช่น การพัฒนาประมงพื้นบ้าน ระบบเศรษฐกิจของชาวบ้าน เศรษฐกิจพอเพียง ผู้นำชุมชนแบบดั้งเดิม ที่กล่าวได้ว่ากลุ่มคนดั้งเดิมที่อยู่ในระบบการผลิตนี้เป็นส่วนที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดในสังคมอุตสาหกรรม

ประชากรแฝงและแรงงานจึงแสวงหาหรือสร้างพื้นที่สาธารณะของตนเองขึ้นมาใหม่ เพื่อการแสดงตัวตนทางสังคม ปลอดภัยตนเองออกจากเวลางานสู่การพักผ่อน การแสวงหาทางเลือกทางเศรษฐกิจ การหารายได้พิเศษ พื้นที่สนามฟุตบอลเอกชน พื้นที่ร้านอาหาร การกินดื่มของมีนเมา พื้นที่ทางการพนันจึงเป็นทางเลือกและรูปแบบทางวัฒนธรรมใหม่ของพวกเขา

5.1.4 โครงสร้างรายได้ที่ต่ำ และระเบียบการทำงานที่เคร่งครัด แรงงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน โดยที่ยังไม่ถูกหักออกเป็นต้นทุนในการทำงาน อาจกล่าวได้ว่าไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพที่มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายสุขภาพ ค่าผ่อนสินค้า ค่าประเภทรายเดือนอีกจำนวนมาก ส่งผลให้แรงงานจำนวนมาก มีอัตราการจ่ายที่ไม่สมดุลกับรายได้ ไม่มีเงินสะสมหรือเงินออม หลายรายจำเป็นต้องแสวงหาการประกอบอาชีพเสริมเพียงเล็กน้อย ซึ่งเป็นไปได้ยากเนื่องจากตารางเวลาการทำงานที่เคร่งครัด และรีบเร่งแทบทุกอย่าง

การสร้างระเบียบ ตารางเวลาภายในองค์กรเพื่อเข้ามาจัดการประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของแรงงานและการขีดความสามารถฝีมือของคนเหล่านี้ออกมาให้มากที่สุดในเวลาที่กำหนดไว้ การปลีกตัวเพื่อแสวงหาชีวิตส่วนตัวในโรงงานแทบเป็นไปได้ยาก ซ้ำยังถูกสอดส่องภายใต้การบริหารของฝ่ายบุคคล ความไร้ประสิทธิภาพ ไม่ตั้งใจทำงาน อู้งาน การทำงานส่วนตัว ได้กลายเป็นประเด็นสำคัญต่อการประเมินผลงานปลายปี ซึ่งหมายถึงเงินก้อนจากโบนัสที่ให้พนักงานในทุกสิ้นปี อาจลดน้อย หรือเพิ่มมากขึ้นได้

การทำงานล่วงเวลาที่ปราศจากวันหยุด แรงงานจำนวนมากถูกบังคับให้ทำงานล่วงเวลาในวันสุดสัปดาห์ เนื่องจากระบบการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมที่จะต้องทำงานรีบเร่งแข่งกับเวลา เช่น ต้นทุนของเรือขนส่งสินค้าในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่มากขึ้นตามระยะเวลา ค่าของเครื่องใช้ที่มีอายุการใช้งานตามระยะเวลา เป็นต้น กลุ่มแรงงานจะต้องถูกบังคับให้ทำงานล่วงเวลาเพื่อระบายผลิตสินค้าให้รวดเร็วมากที่สุด การจำหน่ายออกสู่ตลาด การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ได้ถูกแปรเปลี่ยนมาเป็นต้นทุนภายในโรงงานการผลิตและการขนส่ง ผู้คนจำนวนมากนี้หลายรายทำงานโดยมีวันหยุดเพียง 1 – 2 วันในแต่ละเดือนเพื่อแลกกับรายได้ที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

ความสัมพันธ์ระหว่างตารางการทำงาน รายได้กับรายจ่ายที่ไม่สมดุล รูปแบบการทำงานของแรงงานในระบบอุตสาหกรรมที่จะต้องคำนึงถึงการสร้างประสิทธิภาพการทำงานและเวลา กล่าวคือ ระยะเวลาการทำงานแรงงานจะสามารถทำการผลิตได้ตามเป้าหมายขององค์กร หรืออาจต้องทำงานแข่งขันกับเวลา เพราะการเสียเวลา (การทำงาน) ถือเป็นการเพิ่มต้นทุนอีกลักษณะหนึ่งของกระบวนการผลิต การทำงานล่วงเวลาทั้งที่เป็นแบบสมัครใจและเชิงบังคับโดยมีเงินตราเป็นแรงจูงใจสามารถกล่าวได้ว่า แรงงานได้ขายเวลาส่วนตัวที่มีค่าของตนเองให้กับองค์กรเพื่อเป็นการสร้างรายได้ อีกทางหนึ่งของกลุ่มแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

การพนันและการดื่มเหล้า เบียร์ ถือเป็นพื้นที่ทางสังคมเป็นกิจกรรมการพักผ่อน และคลายเครียด เป็นเวลาที่แรงงานเหล่านี้หลบหนีออกจากเวลาที่ตนเองขายให้กับระบบทุนนิยม การแสวงหาพื้นที่ทางสังคมของตนเอง พฤติกรรมการเล่นพนันจึงเป็นทางเลือกเฉพาะหน้าอีกทางหนึ่งที่จะทำให้พวกเขาเหล่านี้แสวงหารายได้ในระยะสั้น เพื่อนำเงินตราที่ได้ไปเลี้ยงดูครอบครัว และอาจลืมตาอ้าปากได้บ้างหากประสบโชคดีถูกรางวัลใหญ่เหมือนกับการรายงานข่าวออกสื่อโทรทัศน์ผู้ถูกรางวัลใหญ่ในแทบทุกงวด

5.1.5 การใช้เหตุผลกับการเล่นการพนัน พฤติกรรมการเล่นพนันกล่าวได้ว่าเป็นการใช้เหตุผลชนิดหนึ่ง สังคีต พิริยะรังสรรค์ (2547) ได้อธิบายว่า การพนันก่อนสังคมทุนนิยมเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจทางสังคมหรือเสี่ยงทายอนาคต และการพนันในสังคมทุนนิยมมีรูปแบบที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เล่นและองค์กรแสวงหากำไร กรณีของการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อหารายได้ของรัฐมาใช้เพื่อพัฒนาสังคม อย่างไรก็ตามการพนันเป็นสิ่งที่สังคม การเมืองไม่ให้การยอมรับด้วยเหตุผลทางศีลธรรม สู่การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ และการควบคุมต่าง ๆ ขึ้นมา

เหตุผลหลักการเล่นพนันของกลุ่มแรงงานส่วนใหญ่คือความต้องการเงินสดเพื่อนำมาใช้จัดการชีวิตของครอบครัวที่มีลักษณะเฉพาะหน้าหรือระยะสั้น หลายรายเข้ามาเล่นการพนันเพื่อต้องการเงินตราเพียงไม่กี่ร้อยบาทเพื่อเลี้ยงดูและจุนเจือครอบครัว ด้วยเงินลงทุนเพียงเล็กน้อยและเมื่อเสียเงินตราไปกับการพนันด้วยข้อจำกัดทางเศรษฐกิจของแต่ละคน เช่น นายอู๊ด เล่นพนันแต่ละครั้งจะมีการวางแผนถึงปริมาณและความสามารถในการเสียเงินของตนเองไว้ที่ 1,000 บาท/สัปดาห์ หรือข้อมูลเชิงปริมาณได้อธิบายว่าแรงงานใช้เงินลงทุนไปกับการเล่นพนันในแต่ละเดือนไม่เกิน 5,000 บาทมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 86.0 ซึ่งเป็นอาจเป็นอัตราที่ไม่ทำให้บุคคลในครอบครัวและตนเองเดือดร้อน แต่ประเด็นสำคัญคือการเล่นการพนันที่ก้าวข้ามหรือเลยความสามารถที่ตนเองเสียได้ จนนำไปสู่ความเดือดร้อนของตนเองและบุคคลอื่นรอบข้าง ดังนั้น การตัดสินใจเล่นการพนันจำเป็นที่จะต้องใช้เหตุผลทางการเงิน ความสามารถในการดูแลครอบครัวมาประกอบ

การตัดสินใจเล่นการพนันที่ก้าวข้ามเหตุผลทางการเงิน คือผู้เล่นจะต้องคำนึงถึงเงินตราที่ตนเองสามารถหามาได้ การจัดสรรหรือการแบ่งเงินส่วนหนึ่งเพื่อนำไปแสวงหารายได้เสริมจากการพนัน ดังนั้นจำนวนเงินเล่นการพนันในแต่ละครั้งเป็นเรื่องของปัจเจก ที่คิดและตรึกตรองแล้วว่าตนเองจะสามารถเสียการพนันอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด แต่การตัดสินใจที่อยู่นอกเหนือและการก้าวข้ามเหตุผลเชิงจริยศาสตร์ แต่เป็นแรงผลักดันของอารมณ์ความรู้สึกที่มีพลังขับเคลื่อนที่รุนแรง การเสียเงินจากการพนันเป็นสิ่งที่ไม่สามารถยอมรับได้และต้องเอาคืน ผู้คนเหล่านี้ติดกับดักของความเสียหายการพนันที่สามารถส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของครอบครัว การติดหนี้ติดสินที่มาจากการเล่น การสูญเสียที่ดินไปกับการพนันฟุตบอล เงินโบนัสประจำปีหมดไปกับหนี้สินจากไฮโล หลายครอบครัวต้องประสบกับปัญหาการหย่าร้างตลอดจนการปล่อยให้ลูกๆ ขอดตนเองต้องขาดการดูแลภายในครัวเรือนหรือกำพร้าพ่อ

5.2 ผลกระทบที่เกิดจากการเล่นพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม

5.2.1 การขยายตัวของการเล่นฟุตบอลและการพนันชนิดอื่น

การเกิดขึ้นของการพนันออนไลน์ คือ ผู้เล่นมีช่องทางในการเล่นการพนันที่หลากหลาย และเปิดเผยตัวตนมากขึ้น เนื่องจากการพนันออนไลน์อาจกล่าวได้ว่าเป็นเทคโนโลยีแบบใหม่ในแวดวงการพนันมีความเสี่ยงต่ำต่อการละเมิดกฎหมายหรือผิดกฎหมาย ผู้เล่นการพนันในระบบออนไลน์จะเห็นว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาโชค รายได้ที่ไม่แตกต่างจากการเสี่ยงโชคแบบถูกกฎหมาย เช่น

สลากรีนแบ่งรัฐบาล ทำให้เกิดผู้เล่นการพนันหน้าใหม่ ๆ มีปริมาณสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น จากการขยายตัวของเทคโนโลยีทางการพนัน

ความล้ำสมัยของกฎหมายการพนันในประเทศไทย จึงเป็นช่องโหว่ขนาดใหญ่และเปิดโอกาสให้กับเทคโนโลยีทางการพนันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น จากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการตลาดเพื่อหาลูกค้า (นักพนันหน้าใหม่) อย่างเปิดเผย เนื่องจากรูปแบบการพนันออนไลน์ที่ไม่ปรากฏตัวตนหรือหลักฐานการเล่นพนันเชิงประจักษ์ เช่น โปยหอย โปยบอล แต่ฐานข้อมูลการเล่นพนันถูกจัดเก็บไว้ในระบบรักษาความปลอดภัยภายนอกประเทศแทบทั้งสิ้น รูปแบบการจัดการที่มาจากภายนอก จึงทำให้ระบบการควบคุมทางออนไลน์เป็นไปได้ยาก กระบวนการชำระเงินจ่ายเงินอยู่ในรูปแบบดิจิทัลแทบทั้งสิ้น หากปรากฏอย่างชัดเจนได้แก่ระบบศูนย์บริการข้อมูล (call center) ของแต่ละเว็บไซต์การพนันเท่านั้น และศูนย์ข้อมูลเหล่านี้จะไม่ปรากฏหลักฐานการเล่นของลูกค้าของตนเองที่ชัดเจน ด้วยระบบการเข้ารหัสแบบผู้ใช้ที่ไม่จำเป็นต้องใช้ชื่อจริงและรหัสผ่านที่มีความสลับซับซ้อน ดังนั้นกฎหมายการพนันในประเทศไทยจึงไร้ประสิทธิภาพในการควบคุมและการจัดการปัญหาการพนันแบบใหม่ ตลอดจนปัญหาของการนิยามเรื่อง “การพนัน” ว่าอะไรคือการพนัน? หน่วยงานรัฐโดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายจึงไม่สามารถดำเนินการได้

5.2.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมในระดับครัวเรือน

ลักษณะโครงสร้างรายได้ที่ไม่สัมพันธ์กับภาระค่าใช้จ่าย และการเล่นพนันคือรูปแบบของการจัดการทางการเงินเฉพาะหน้า การพนันที่ก้าวข้ามเหตุผลทางการเงินได้ส่งผลทำให้ตนเองตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องเผชิญอยู่กับความเสี่ยงหลายด้าน ได้แก่ ระบบการเงินภายในครอบครัว การแตกสลายของสังคมครอบครัว ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานและการประกอบอาชีพ

ระบบการเงินในครอบครัวขาดสภาพคล่องการเล่นพนันที่ไม่คำนึงสัดส่วนระหว่างรายได้และรายจ่าย เช่น รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายประจำเดือนต่าง ๆ แล้วอาจเหลือประมาณ 1,000 – 2,000 บาทที่สามารถนำเงินจำนวนนี้ไปจับจ่ายใช้สอยซื้อข้าวของชนิดอื่นตามความปรารถนาของตนเองได้ หรือการนำไปแสวงโชคจากการพนัน นักพนันหลายรายไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมการเล่นของตนเองเมื่อต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นรองเสียเปรียบหรือสูญเสียเงินทุนไป จึงพยายามทำทุกวิถีทางในการเล่นพนันเพื่อให้ได้เงินทุนเหล่านั้นกลับคืนมา ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มสัดส่วนการแทงพนัน

ในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละครั้งซึ่งเป็นที่นิยมมากในกลุ่มของบรรดาผู้เล่นพนัน ดังในกรณีของ นายอู๊ด (นามสมมุติ) อธิบายว่า

“ตอนที่เราแทงบอลแต่ละคู่ประมาณ 1,000 บาท พอเสียจะแทงคู่ต่อไปอีก อาจไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท และถ้าเสียอีกคู่ต่อไปจะต้องแทงมากขึ้นเป็น 2,000 บาท ถ้าเสียอีกคู่ต่อไปจะเพิ่มเป็น 4,000 บาท การแทงทบไปเรื่อยๆ อย่างนี้ บางทีก็เสีย ทุกคู่ในคืนเดียวก็มี เคยเล่นแล้วแทงทบไปจนรวมเงินเสียมากถึง 16,000 บาท ตอนแทงเป็นเงินเครดิตนี่ แต่พอจะเคลียร์เงินให้กับเจ้ามือมันต้องจ่ายเงินสดก็ต้องไปหา มาให้ได้ บางทีก็ต้องไปเอาเงินเก็บของเรามาใช้หนี้ก่อน” (นายอู๊ด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2560)

พฤติกรรมกรรมการแทงพนันบอลที่คำนวณแบบทบต้นหรือการแทงทบ ในสายตาของนักพนันบอลที่ถุกมองว่าการแข่งขันฟุตบอลมีเพียง 2 ทีม และมีโอกาสที่จะออกได้ทั้งสองฝั่งไม่ต่างจากการโยนเหรียญแบบหัว – ก้อย ดังนั้นการแทงแบบทบเงินต้นจึงมีโอกาที่จะทำให้พวกเขาสามารถแทงถูกต้องและได้เงินต้นทุนหรือการขาดทุนที่น้อยลงจากการเล่นพนันในวันนั้น แต่อย่างไรก็ตามความสอดคล้องกันและแตกต่างหลายอย่างระหว่างการเล่นพนันฟุตบอลกับการโยนเหรียญคือ การโยนเหรียญตามปกติ 10 ครั้ง มิใช่จะออกเพียงแต่หน้าหัว 5 ครั้ง และหน้าก้อย 5 ครั้งเสมอไปอาจจะเป็นไปได้หลากหลายรูปแบบและมีความใกล้เคียงกับการประเมินความเป็นไปได้ของการแข่งขันฟุตบอล แต่การเล่นพนันฟุตบอลมีทั้งอัตราต่อรองทั้งเชิงฝีมือ และอัตราต่อรองแบบเงินตรา ความได้เปรียบเสียเปรียบของทีมแข่งขันและตัวผู้เล่น ความเหมาะสมและสภาพสนาม เป็นต้น ภายใต้สถานการณ์การพนันจึงทำให้นักพนันฟุตบอลเผชิญกับภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นจากการพนันฟุตบอลต้องหาเงินมาชำระหนี้พนัน ตั้งแต่การนำเงินเก็บออมของครอบครัวมาชำระ การหยิบยืมเงินจากบุคคลใกล้ชิด ส่งผลกระทบต่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมาจากการพนันเพิ่มขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ซึ่งอาจนำไปสู่การเพิ่มพูนภาระหนี้สินที่สูงขึ้นจากรายได้ที่เท่าเดิมแต่มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น บุคคลที่ตนเองสัมพันธ์ด้วยได้ส่งผลกระทบต่อโดยตรง เช่น การขาดแคลนเงินสดที่นำมาจัดการภายในครอบครัว การสูญเสียที่ดิน ที่อยู่อาศัยของตนเอง ดังกรณีของนายอ้วน (นามสมมุติ) ได้เผชิญชะตากรรมที่ต้องสูญเสียที่ดินในบ้านเกิดจากการการเล่นการพนัน และโยกย้ายครอบครัวของตนเองเข้ามาตั้งหลัก

แหล่งอยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมประกอบอาชีพหลักคือการขายขนมในตลาดนัดที่หมู่บ้านจัดตั้ง
แทบทุกวัน และการเป็นนายหน้ารับแทงพนันฟุตบอลหรือคนเดินโพลยควบคู่กันไป

กรณีของครอบครัวนายก้อน (นามสมมุติ) มีภรรยาประกอบอาชีพเป็นแรงงานอยู่ในบริษัท
แห่งหนึ่ง นายก้อนประกอบอาชีพค้าขายผลไม้ มีลูกสาวอยู่ในวัยเรียน 2 คน ก้อนชื่นชอบการเล่นพนัน
ฟุตบอลและการพนันแทบทุกชนิด ตลอดระยะเวลาการเล่นพนันของก้อนได้ประสบปัญหาทางด้าน
การเงินที่มาจากการสูญเสียพนัน ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพของตนเองเพิ่มมากขึ้นจากการ
นำผลกำไรจากการขาย และเงินลงทุนที่จะนำไปซื้อผลไม้มาจำหน่ายมาเสี่ยงโชคกับการพนัน หลาย
ครั้งประสบความสำเร็จและสร้างผลกำไรอย่างงดงาม อีกหลายครั้งก็ประสบความล้มเหลวจนแทบจะ
ไม่มีเงินมาซื้อผลไม้มาขายในครั้งนั้น เงินสดหมู่บ้านในการค้าขายเริ่มลดลง สินค้าที่นำมาขายจึงมี
ปริมาณและคุณภาพลดลงเช่นกัน การนำเงินตราที่เคยหมู่บ้านใช้ในการค้าขายถูกถ่ายเทไปสู่
เงินตราการพนันที่หมุนไปแล้วแทบไม่เคยกลับมา รถกระบะแค็บของก้อนที่เคยขับตระเวนซื้อสินค้าถูก
จำหน่ายเพื่อใช้หนี้สินการพนัน ก้อนจึงปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการค้าขายผลไม้มาจำหน่ายอยู่ในพื้นที่ตั้งที่
ไม่ต้องเคลื่อนย้าย แล้วใช้วิธีการจ้างรถรับจ้างแทน (นายก้อน (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 2
ตุลาคม 2560)

การแตกสลายทางสังคมในระดับครัวเรือน การพนันนำบุคคลที่ตนเองสัมพันธ์เข้ามาเผชิญ
ความเสี่ยงจากการสูญเสียเงินตรา การสูญเสียปัจจัยการผลิตของครอบครัว หลากหลายครอบครัวต้อง
ประสบปัญหากับการแบกรับภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการพนันไม่ไหว และอาจจำเป็นต้องสิ้นสุดการ
ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน ดังในครอบครัวของนางสาวนิค (นามสมมุติ) ใช้ชีวิตแบบครอบครัวอยู่กับสามีที่ยัง
ไม่ได้แต่งงานกัน ใช้ชีวิตร่วมกันจนมีลูกชายอยู่ในวัย 5 ขวบ ทั้งคู่ได้เข้ามาทำงานเป็นแรงงานอยู่
ภายในนิคมอุตสาหกรรม ฝ่ายชายชอบเสี่ยงโชคและเล่นพนันเงินเดือนที่ได้รับจะถูกหักเป็นค่าใช้จ่าย
ในการซื้อหวยใต้ดินที่ซื้อไว้เป็นระบบเงินเชื่อ หลายครั้งต้องนำเงินเก็บออมของครอบครัวที่มีเพียง
เล็กน้อยมาชำระหนี้สินที่มาจากการเล่นฟุตบอล และไฮโล ในช่วงระยะเวลาใกล้สิ้นปีบริษัทจัดสรรผล
กำไรให้กับพนักงานในรูปของเงินโบนัส เมื่อบรรดาเจ้าหนี้การพนันได้ทราบข่าวก็จะมาติดตามและ
ทวงถามหนี้สินที่ติดค้างไว้ เงินที่เหลืออาจถูกจัดสรรไปแสวงโชคการพนันควบคู่ไปกับการดื่มเหล้าจน
แทบไม่เหลือเก็บออม จนกระทั่งภรรยาผู้ร่วมชีวิตหมดความอดทนต่อการดำเนินชีวิตที่ไร้จุดหมาย
ของหัวหน้าครอบครัวจึงตัดสินใจแยกทางเดินชีวิตร่วมกัน ลูกชายที่ถือกำเนิดขึ้นมาถูกนำไปเลี้ยงดูอยู่
กับผู้เป็นแม่และครอบครัวในจังหวัดดั้งเดิม ดังคำกล่าวของนิคว่า

“ผู้ชั้นมันชอบเล่นพนันมีตั้งค์เท่าไรก็เอาไปเล่นหมด พอเล่นได้ก็ไม่เคย
 เองเงินมาให้เก็บแต่เอาไปกินเหล้า คราวนี้ก็หมดทั้งเงินแทงพนันและเงินที่ได้ พอ
 โบนัสออกแทนที่จะมีเงินเก็บเป็นก้อนเหลือกับเขาบ้าง ก็มีเจ้าหน้าที่มันไปก่อไว้มา
 ทวง พอเหลือนิดหน่อยก็เอาไปเล่นอีก อยู่กับมันแทบจะไม่มีเงินกินข้าว พอไม่มีก็มา
 ขอเรา พอเล่นได้ไม่เคยเห็นหัว...ลูกชายนี้ก็ไม่เคยดูแลชั้นต้องทำเองส่งเองหมด พอ
 เป็นแบบนี้แล้วเลยคิดว่าอยู่คนเดียวดีกว่า เลยไปขอลีกกับมันแล้วก็แยกทางกันอยู่...
 ก็ดีขึ้นนะพอแยกกันอยู่เพราะเงินเดือนของเราไม่ต้องแบ่งไปจ่าย เล่นพนันอีก”
 (นางสาวนิค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2560)

การเล่นพนันที่เกินขีดจำกัดได้สร้างผลกระทบนำไปสู่การล่มสลายของสถาบันครอบครัว มิได้
 ส่งผลเฉพาะแค่ในระดับของบุคคลเท่านั้นหากแต่ยังไปกระทบกับสายสัมพันธ์ทางสังคมที่ใหญ่กว่าได้
 อีก เช่น ครอบครัวไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิดคนอื่น ที่เข้าไปขอความช่วยเหลือหรือ
 สนับสนุนทางการเงินก็จะถูกปฏิเสธ เนื่องจากจะถูกมองว่าเงินตราเหล่านั้นจะถูกใช้หมดไปกับการ
 พนัน

การเล่นพนันที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและการทำงาน ด้านหนึ่งที่มองว่าการพนัน
 เป็นการสร้างเครือข่ายของความช่วยเหลือกันในทางเศรษฐกิจและสังคม ขณะเดียวกันการเล่นพนัน
 แบบสุดโต่ง ละทิ้งเหตุผลทางการเงินของตนเอง ได้ส่งผลต่อเนื่องไปยังการประกอบอาชีพประจำของ
 ตนเอง ได้แก่ การสร้างความไม่ไว้วางใจต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร เนื่องจากผู้เล่นพนันจนมีสถานะ
 ที่ถูกนิยามว่าเป็น “ผู้ติดการพนัน” จะส่งผลต่อบุคคลภายในหน่วยงาน ดังในกรณีของนางสาวนุช
 (นามสมมุติ) มีตำแหน่งเป็นพนักงานฝ่ายบุคคลในโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ได้อธิบายว่าผู้ที่ชอบ
 เล่นพนันจนเป็นนิสัย มักจะขาดความตั้งใจในการทำงานเพราะสมาธิที่จะจดจ่ออยู่กับการทำงานถูก
 นำไปคิดในเรื่องของการพนัน เช่น การนั่งคำนวณหวยใต้ดิน การคิดวิเคราะห์การเล่นพนันฟุตบอล
 หรือการหาสถานที่เล่นพนันภายหลังจากการทำงาน เมื่อเล่นการพนันเสียจำนวนมากจะมาหยิบยืม
 เงินของเพื่อนร่วมงาน หลายรายที่ยืมแล้วไม่มาชำระคืนส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน บาง
 กรณีลูกหนี้ไม่นำเงินมาชดใช้ตามสัญญาเกิดความขัดแย้งจนส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนของบริษัท
 การทำงานที่ไร้ประสิทธิภาพ ฉ่อยชา พนักงาน (ลูกหนี้) บางรายอาจจำเป็นต้องลาออกเพื่อหลบหนี

หนี้สิน และบางกรณีการนำเงินตราของเพื่อนร่วมงานที่ร่วมลงเงินเพื่อนำไปทำกิจกรรมของกลุ่ม เช่น การจัดเลี้ยงรายไตรมาสของพนักงาน การนำไปบริจาคแก่หน่วยงานทางสังคม ถูกนำไปใช้เล่นการพนัน โดยคาดหวังว่าจะนำไปสู่การลงทุนเพื่อแสวงหารายได้ให้กับตนเองอีกทางหนึ่ง แต่ผลที่ได้รับกลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม คือการสูญเสียเงินกองทุนที่จะนำไปทำกิจกรรมทางสังคมจนหมดสิ้น จนนำไปสู่ความไม่ไว้วางใจร่วมกันและความขัดแย้ง ดังที่ นางสาวนุช (นามสมมุติ) กล่าวว่า

“พวกที่ชอบเล่นการพนันมันก็ชอบเล่นกันจริง ๆ วัน ๆ ไม่ทำอะไร มาถึงช่วงนอน พอสายก็คิดห่วยไม่รู้เอาสูตรจากไหนมาเยอะเยอะ อ่านหนังสือพิมพ์วิเคราะห์บอล เย็นหน่อยก็เริ่มไปหาที่เล่นละ เป็นภาระของคนอื่นต้องมารับผิดชอบงานของมัน...พอเสียเงินไม่มีจ่ายก็มายืมเงินเพื่อนนี่แหละ ยืมไม่ใช้หนักเข้าก็ลาออกหนีหนี้” (นางสาวนุช (นามสมมุติ) สัมภาษณ์ 7 ตุลาคม 2560)

และ

“เคยมีครั้งหนึ่งพวกเราที่รวมเงินกันกะว่าจะเอาไปกินข้าวร่วมกันเป็นเดือน ๆ ไปหรือ เอาไปบริจาคสถานสงเคราะห์อะไรพวกนี้ เลยเอาเงินไปฝากไว้ที่เพื่อนซึ่งเราก็ไม่คิดว่าเขาจะเอาเงินเราไปทำอย่างอื่นนะ เพราะเท่าที่เห็นคือเล่นห่วยเหมือนๆ พวกเรานี้แหละ มันเอาเงินไปแทงบอลจนเสียหายหมดแล้วมาบอกว่าเอาเงินไปหมุนให้มากขึ้น สรุปคือเงินหมดไม่ได้ไปไหน ไม่ได้คืน แล้วมันก็ย้ายบริษัทหนีไปเลย” (นางสาวนุช (นามสมมุติ) สัมภาษณ์ 7 ตุลาคม 2560)

การเล่นพนันที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพส่วนตัว การนำเงินสดที่ควรสะสมไว้นั้น อยู่ในระบบการค้ำขายของตนเอง แต่นำเงินสดเหล่านั้นมาหมุนเวียนอยู่ในเส้นทางของการพนัน ซึ่งไม่สามารถคาดการณ์แนวโน้มทางการเงินที่ชัดเจนได้เหมือนกับการประกอบการ ดังกรณีของนายก้อน (นามสมมุติ) พ่อค้าขายผลไม้สด ที่สูญเสียเงินตราทั้งที่เป็นเงินเก็บ ต้นทุน และผลกำไรทั้งหมดไปกับการเล่นการพนันฟุตบอลและการพนันชนิดอื่น ส่งผลให้ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประกอบการค้าผลไม้จากเดิมที่มีรถกระบะบรรทุกผลไม้ไปเร่ขายตามแหล่งชุมชนสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก สู่การ

สูญเสียรถที่เป็นเครื่องมือสำคัญทางการค้าของตนทำหน้าที่นำสินค้าไปถึงมือผู้บริโภค มาเปิดร้านแฟลกลอยซึ่งมีต้นทุนค่าเช่า การเสียค่าขนส่งเมื่อส่งสินค้า การเปลี่ยนการค้าเชิงรุกเป็นการค้าเชิงรับที่รอคอยลูกค้าเข้ามาซื้อสินค้าแต่เพียงฝ่ายเดียว พฤติกรรมการเล่นการพนันของนายก้อน (นามสมมุติ) ด้านหนึ่งได้รับการยอมรับจากแวดวงนักพนันถึงการมีอยู่ของตนในฐานะ “ความเป็นนักพนันที่ใจถึงกล้าได้กล้าเสีย” ขณะที่ด้านกลับคือความล้มเหลวจากการพนันด้วยเช่นกัน จากภาพสะท้อนของการประกอบอาชีพในสายตาของคนอื่นที่มองว่าก้อน(นามสมมุติ) น่าจะสามารถขยายกิจการและสะสมทุนได้เพิ่มมากขึ้นจากครั้งหนึ่งที่เคยเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จจากดัชนีชีวิตทางสังคมคือ การมีบ้านของตนเอง การมีคอนโด การมีรถของตนเองที่สามารถบุกตะลุยขับไปขายผลไม้ในแหล่งของชุมชนที่มีความสามารถที่จะซื้อสินค้าได้ จากคำกล่าวของนายก้อน(นามสมมุติ) ว่า

“เมื่อก่อนผมขายผลไม้ใส่ท้ายรถไปขายทั่วไป งานวัด หมู่บ้าน ผมมีบ้านมีรถมีคอนโด แต่เมื่อก่อนก็แทบจะอยู่แต่เล่นไม่มากนักก็อยู่ 500 คู่ละ 1,000 แต่พอเสียเยอะขึ้นเริ่มแพงมากขึ้นจนรู้สึกคุ้นเคยกับการเล่นมาก ๆ ...พอเสียบ่อยเข้าก็ต้องเอาเงินเก็บมาใช้จนหมด ขายคอนโดใช้หนี้ ทำที่สุดขายรถแล้วก็หันมาหาที่เช่าเพื่อขายผลไม้ ทุกวันนี้ก็รู้สึกเสียใจว่าทำไมเราเป็นแบบนี้ ปัจจุบัน (พ.ศ. 2560 : ผู้วิจัย) ก็ยังเล่นอยู่แต่เล่นน้อยลงและพยายามไม่ให้กระทบกับเงินของที่บ้าน” นายก้อน (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, วันที่ 2 ตุลาคม 2560

มุมหนึ่งบนพื้นที่ทางการพนันได้ทำหน้าที่ถักทอ ประสานสังคมและการสร้างความหวังให้กับผู้คนและแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม แต่อีกด้านหนึ่งนักพนันที่เล่นโดยมีเป้าหมายถึงผลกำไรและไร้ข้อจำกัดของตนเองได้สร้างผลกระทบหลายระดับได้แก่ ความไว้วางใจต่อตนเองของครอบครัวและสังคม ปัญหาการหย่าร้าง ระบบการทำงานภายในองค์กร และการสร้างโอกาสทางด้านเศรษฐกิจความมั่งคั่งของตนเองที่ลดน้อยถอยลง

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงใต้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดังนี้

1. สถานการณ์การเล่นพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงใต้
2. พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงใต้
3. ปัจจัยที่ส่งผลและผลกระทบที่เกิดจากการพนันฟุตบอลของแรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงใต้

6.1 สรุปผลการวิจัย

สถานการณ์การเล่นการพนันในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงใต้ พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้เล่นการพนันส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีอายุต่ำกว่า 40 ปี ผู้ที่อยู่ในสถานภาพโสดจะมีแนวโน้มการเล่นพนันค่อนข้างมาก ส่วนมากจะประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่นอกพื้นที่และต่างจังหวัดระยะเวลาในการเข้ามาอยู่ไม่เกิน 10 ปี แต่ละครายแบกรับภาระค่าใช้จ่ายประจำ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายส่วนของค่าเช่าที่อยู่อาศัย การเลี้ยงดูครอบครัวหรือการส่งเงินกลับบ้านเพื่อหล่อเลี้ยงบุคคลในครัวเรือน ทักษะที่มีต่อการพนันผู้เล่นเห็นว่าการพนันบางชนิดไม่เป็นการพนันในสายตาของพวกเขา เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล ประเภทหวยชนิดต่าง ๆ และการพนันยังเป็นแหล่งที่มาของรายได้แห่งหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การพนันยังเป็นกิจกรรมทางสังคมและพักผ่อนคลายชีวิตยามที่ตนเองเหนื่อยล้าจากการทำงาน ขณะที่ผลกระทบด้านลบที่มาจากการพนัน ได้แก่ การเกิดขึ้นของปัญหาหนี้สิน ปัญหาของครอบครัว และการขยายตัวของระบบอินเทอร์เน็ตจะทำให้ผู้คนเข้าถึงการพนันได้ง่ายมากขึ้น

พฤติกรรมการเล่นพนันทางการเงิน ผู้เล่นพนันจะใช้เงินในการเล่นการพนันต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่จะเล่นไม่เกิน 1,000 บาทต่อครั้ง มีปริมาณการเงินที่เล่นสูงสุดไม่เกิน 5,000 บาท ขณะที่สัดส่วนการเล่นพนันได้มากที่สุดส่วนใหญ่มักจะไม่เกิน 5,000 บาท และที่น่าสนใจคือปริมาณการได้พนันมากที่สุดในลำดับถัดมาที่มีสัดส่วนไม่ต่างกันมากคือจะมีรายได้สูงสุดจากการเล่น

พนันตั้งแต่ 10,001 – 50,000 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการเล่นสูงที่สุดในอัตราไม่เกิน 5,000 บาท การพนันที่มีอัตราการตอบแทนสูงและลงทุนต่ำ เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล หวยประเภทต่าง ๆ การพนันดังกล่าวจึงกลายเป็นที่นิยมทางสังคม สอดคล้องกับปริมาณเงินที่เสียมากที่สุดต่ำกว่า 5,000 บาท ที่มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.5 และผลการได้เสียการพนันยังคงมีโอกาสอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมาก

พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม การเปลี่ยนโครงสร้างของการเล่นพนันฟุตบอลจากเดิมที่เป็นระบบแบบง่าย ๆ จะปรากฏเจ้ามือ โต๊ะบอล คนกลางแบบชัดเจน รูปแบบการพนันฟุตบอลแบบใหม่ที่ถูกสร้างเป็นเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ เล่นผ่านเว็บไซต์หรือช่องทางต่าง ๆ ในระบบดิจิทัลสามารถเล่นได้ตลอดเวลา ไม่ปรากฏตัวเจ้ามือ คนกลางที่ชัดเจน เป็นการตัดตอนโต๊ะบอลหรือคนกลาง ทำให้กลุ่มเจ้ามือใหญ่สามารถกอบโกยผลประโยชน์ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยมากขึ้น การมีนายหน้าหรือผู้ดูแลเว็บไซต์จะทำหน้าที่หาลูกค้าโดยได้รับเป็นสัดส่วนตามอัตราการแทงพนัน แต่ละผู้ให้บริการจะมีศูนย์บริการให้ข้อมูล (call center) ทำหน้าที่โอนเงินให้กับลูกค้าในกำกับของตนเอง แต่ละบริษัทรับแทงพนันจะมีการแข่งขันกันสูงในระบบการพนันแบบใหม่ เช่น การรับเงินเมื่อเปิดบัญชีใหม่ การรับเงินคืนตามยอดเสีย การรับเงินตามจำนวนวันเล่น เป็นต้น

การกำเนิดของฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีกทำให้เกิดพื้นที่ชุมชนแบบใหม่ได้แก่ กลุ่มแฟนบอลพลัดถิ่น หมายถึงกลุ่มแฟนบอลที่ย้ายจากภูมิลำเนาเดิมมาทำงานในพื้นที่ต่างถิ่นแล้วมีการรวมตัวเพื่อเชียร์สโมสรบ้านเกิดของตนเอง ซึ่งเป็นการบริโภคฟุตบอลในฐานะของการเป็นตัวแทนของท้องถิ่น และการสร้างอัตลักษณ์ของท้องถิ่นผ่านปฏิบัติการ กลุ่มแฟนบอลทางไกล หมายถึงกลุ่มผู้คนที่ส่งแรงใจ ความช่วยเหลือทางด้านแรงเชียร์ผ่านเครือข่ายของระบบสื่อสารมวลชน มีโอกาสการเข้าร่วมเชียร์ในสนามค่อนข้างน้อย และส่วนหนึ่งจะมีพฤติกรรมที่จะนิยมเล่นพนันฟุตบอลร่วมกับการส่งกำลังใจเชียร์ทีมที่ตัวเองรักเพื่อเพิ่มอรรถรสและสีสันสำหรับการดูฟุตบอล และกลุ่มแฟนบอลเฉพาะกิจ หมายถึง แฟนบอลที่ให้ความสำคัญกับผลการแข่งขันมากกว่าความรักและความชื่นชอบทีมฟุตบอล เน้นผลแพ้ชนะและผลต่างประตู ต่อรายได้ที่มาจากการพนัน และเล่นพนันบอลทุกทีมไม่ว่าจะเป็นทีมคู่ตรงข้ามกับความชื่นชอบเป้าหมายหลักคือ เงินตราและชัยชนะ

บทบาทของภาคเอกชน อุตสาหกรรมได้เข้ามาสร้างพื้นที่ทางสาธารณะรูปแบบใหม่ผ่านการจัดทำโครงการกิจกรรมทางสังคม กิจกรรมสนันทนาการ การออกกำลังกายในสนามฟุตบอลเอกชน กลายเป็นพื้นที่ทางสังคมใหม่ของกลุ่มแรงงานอุตสาหกรรม การออกกำลังกาย การใช้เวลาว่างการ

พักผ่อน การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อแสวงหาการประกอบอาชีพใหม่ และเป็นพื้นที่การเติมพินชั้นต่อจากการแข่งขันฟุตบอล

ความสัมพันธ์ของวงเหล้า เบียร์และการพนัน กิจกรรมการกินเหล้า/ดื่มเบียร์ของแรงงาน เป็น “พื้นที่สาธารณะ” หนึ่งในสังคมอุตสาหกรรมที่ผู้คนต่างต้องการแสวงหาทางออกจากปัญหา เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้เพื่อนที่คุ้นเคยและสมาชิกหน้าใหม่สามารถเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยน พูดคุย การรับฟังร่วมกันในทุกเรื่องตั้งแต่ ปัญหาครอบครัว ปัญหาความขัดแย้งภายในโรงงาน การออกกำลังกาย ข้อมูล การหางานใหม่ การเงิน ข้อมูลการพนัน เศรษฐกิจการเมืองระดับประเทศ การเป็นประชาธิปไตย การเลือกตั้ง หรือเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นที่แรงงานเหล่านี้สามารถสัมผัสได้ด้วยตนเอง เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่สั้นไม่ยาวนานเนื่องจากการหมุนเวียนและเปลี่ยนกันมาอย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมการเล่นพนันของแรงงานคือ ความต้องการและการจัดการทางการเงินเฉพาะหน้า ผู้เล่นส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ (ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน) มีต้นทุนการใช้ชีวิตการทำงานที่สูง ได้แก่ ค่าเช่าที่พักอาศัย ค่าข้าวของเครื่องใช้อุปโภค บริโภค ค่าผ่อนสินค้ารายเดือน ค่าเดินทางประจำวัน ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าเงินใส่ซอง และการแบกรับภาระของครอบครัวตนเอง รายได้ที่มาจากการพนันจะถูกนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเล็กๆ น้อยๆ และการเล่นการพนันคือความพยายามในการจัดการความสัมพันธ์ทางสังคมแนวใหม่ การต่อรองชั้นเชิงทางด้านความสามารถ การคาดคะเน และการประเมินความเป็นไปได้ผ่านศักยภาพต่างๆ ของผู้เล่น การต่อสู้ทางฝีมือระหว่างบรรดาลูกมือกับเจ้ามือ และการตัดสินใจการใช้เหตุผลทางด้านการเงิน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นการพนันประกอบไปด้วย 5 ปัจจัยได้แก่ 1. การพัฒนาของระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร การขยายตัวของระบบอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ อัจฉริยะ (Smart Phone) ที่ทำให้ข้อมูลข่าวสาร และการพนันไปสู่ตัวผู้รับสารได้อย่างรวดเร็ว 2. กฎหมายเพื่อควบคุมการพนันไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการพนันและมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ 3. แนวทางการพัฒนาเชิงนโยบายระดับท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับพื้นที่อุตสาหกรรม 4. โครงสร้างรายได้ที่ต่ำ และระเบียบการทำงานที่เคร่งครัด 5. การใช้เหตุผลกับการเล่นการพนัน

ผลกระทบที่เกิดจากการเล่นพนันสามารถแสดงออกมา 2 ด้านใหญ่ คือ หนึ่งการขยายตัวของการพนันฟุตบอลและการพนันชนิดอื่นที่มาจากระบบการพนันออนไลน์ซึ่งทำให้ ผู้เล่นมีช่องทางในการเล่นการพนันที่หลากหลาย และเปิดเผยตัวตนมากขึ้น ความล้มเหลวของกฎหมายการพนันในประเทศไทย จึงเป็นช่องโหว่ขนาดใหญ่และเปิดโอกาสให้กับเทคโนโลยีทางด้านการพนันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

สองผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมในระดับครัวเรือน คือ ระบบการเงินในครอบครัวขาดสภาพคล่องเนื่องจากการเล่นการพนันที่มีได้คำนึงถึงความสัมพันธ์ของระบบการเงินภายในครัวเรือน การแตกสลายของสังคมครอบครัว ได้แก่ การสร้างภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นจนบุคคลในครอบครัวไม่สามารถยอมรับได้สู่การหย่าร้าง ความแตกแยกภายในครอบครัว และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานและการประกอบอาชีพ เนื่องจากการเล่นพนันที่นำไปสู่การเพิ่มพูนหนี้สินการหยิบยืมเงินบุคคลอื่น แล้วไม่นำมาคืนหรือการนำเงินของกลุ่มทางสังคมมาหมุนเวียนในระบบการพนันทำให้เกิดความขัดแย้งภายในหน่วยงาน ความล่าช้าการทำงานเนื่องจากไม่สนใจหน้าที่ของตนเอง และการเล่นการพนันที่ไร้ขีดจำกัดนำไปสู่การสูญเสียโอกาสที่จะก่อร่างสร้างตัวและการขยายกิจการของตนเองได้

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยการพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรม สามารถนำมาอภิปรายร่วมเพื่อขยายพรมแดนองค์ความรู้ทางการพนันและการพนันฟุตบอล การศึกษาการพนันฟุตบอลของ พินิต วงษ์ยี่สกุล (2550) ที่ได้แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของเครือข่ายการรับพนันฟุตบอล ที่ปรากฏทั้งเครือข่ายระหว่างประเทศ และเครือข่ายภายในประเทศที่ประกอบไปด้วย บิวเจ้ามีระดับย่อย เจ้ามีระดับกลาง เจ้ามีรายใหญ่ ระบบการชำระเงินมีทั้งระบบเงินสด และเครดิตจากการศึกษาการพนันฟุตบอลในสังคมอุตสาหกรรมชี้ให้เห็นถึง ความเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างการพนันในระบบออนไลน์ที่มีได้ปรากฏเครือข่ายที่โยงใยแบบเดิม หากแต่เจ้ามีรายย่อยยังมีบทบาทในการแสวงหาลูกค้า ประสานลูกค้า และมีเว็บไซต์การพนันที่จดทะเบียนมาจากภายนอกประเทศ เป็นตัวกลางทำหน้าที่ออกราคาต่อรอง รับแทงพนันที่หลากหลาย ทำให้รายได้ตกเป็นของเจ้ามีตัวจริงได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย การหาหลักฐานปราบปรามและจับกุมทำได้ยากมากขึ้น

การอภิปรายผลร่วมกับการศึกษาของ วสันต์ ปัญญาแก้ว (2559) เรื่องพนันบอลกับไทยลีก อธิบายว่ากีฬาฟุตบอลเกิดขึ้นมาเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในสังคมสมัยใหม่ แฟนบอลส่วนใหญ่คือกลุ่มคนที่อาศัย ใช้ชีวิตอยู่ในเมืองที่สัมพันธ์อยู่กับพื้นที่และเวลา “วัฒนธรรมแฟน” คือการพยายามรวมตัวกันของกลุ่มคนที่กำลังแสวงหาความเป็นชุมชน ซึ่งในพื้นที่สังคมสมัยใหม่แทบจะไม่มีพื้นที่เหล่านั้น และเห็นว่าการขยายตัวของวัฒนธรรมแฟนบอลจะเบียดขับและลดความสำคัญของการพนันบอลลงไป การศึกษาการพนันฟุตบอลในสังคมอุตสาหกรรมได้อธิบายต่อไปอีกว่าการขยายตัวของระบบสื่อสารมวลชนตั้งแต่วิทยุ โทรทัศน์ เทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ต ได้ส่งผลให้วัฒนธรรมการ

เชียร์ฟุตบอลไทยลีกขยายตัวเพิ่มมากขึ้น การสร้างความเป็นท้องถิ่นนิยม ทีมบ้านเกิดของตนเองได้ สร้างความเป็นชุมชนของแฟนบอลในระดับท้องถิ่น และความแตกต่างกับการศึกษาของ วสันต์ คือ ผลการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่า การขยายตัวของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สังคมออนไลน์ ที่เปิดโอกาสให้นัก ฟันฟุตบอลสามารถเล่นได้ตลอดเวลาของการแข่งขัน การเติบโตของฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีกได้ กลายเป็นทางเลือกใหม่ของการเล่นพนันสามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อตัดสินใจในการแทงพนันได้ไม่ยาก นัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพนันฟุตบอลจะเติบโตไปพร้อมกับฟุตบอลลีกอาชีพในประเทศ

การอภิปรายผลร่วมกับการศึกษาของ อาจินต์ ทองอยู่คง (2559) เรื่องวัฒนธรรมแฟนและ การบริโภคฟุตบอล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกลุ่มแฟนบอลพลัดถิ่น หมายถึงกลุ่มแฟนบอลที่ย้ายภูมิลำเนา เดิมมาทำงานในกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีการรวมตัวทางสังคมเพื่อเชียร์สโมสรบ้านเกิดของตนเอง ที่แสดงให้เห็นถึงการบริโภคฟุตบอลในฐานะของตัวแทนท้องถิ่น การขยายพรมแดนความรู้ของแฟน บอล การศึกษาการพนันฟุตบอลในสังคมอุตสาหกรรมได้เพิ่มประเด็นการอธิบายแฟนบอลว่า ยังมี กลุ่มของแฟนบอลทางไกล หมายถึงกลุ่มผู้คนที่ส่งแรงกำลังใจ ผ่านเครือข่ายของระบบสื่อสารมวลชน มีส่วนร่วมในสนามค่อนข้างน้อย และส่วนหนึ่งจะนิยมเล่นพนันฟุตบอลร่วมกับการส่งกำลังใจเชียร์ทีม ที่ตัวเองรักเพื่อเพิ่มอรรถรสและสีสันสำหรับการดูฟุตบอล และกลุ่มแฟนบอลเฉพาะกิจ หมายถึง แฟน บอลที่ให้ความสำคัญกับการแข่งขันมากกว่าความรักและความชื่นชอบทีมฟุตบอล

การศึกษาของ อริยา เสวตามย์และคณะ (2557) หวยความรู้และความหมาย ในมุมมองของ ผู้หญิง ด้วยการอธิบายว่าการเล่นพนันหวยคือการจัดการทางการเงินในครอบครัว การเล่นหวยที่ ถึงความพยายามในการดิ้นรนให้ตนเอง และครอบครัวอยู่รอด หวยเป็นปฏิบัติการทางสังคมที่สร้าง อำนาจต่อรอง ของผู้หญิงในการจัดการความเสี่ยงต่างๆ ทั้งในบริบทโลกาภิวัตน์และตลาด แบบเสรี นิยมใหม่ สอดคล้องกับการศึกษาการพนันฟุตบอลในสังคมอุตสาหกรรมตามประเด็นของการจัดการ ทางด้านการเงินหากแต่การพนันของกลุ่มแรงงานจะมีลักษณะของการจัดการทางการเงินเฉพาะหน้า ในระยะสั้น ภายใต้โครงสร้างรายได้ที่ไม่สอดคล้องกับรายจ่ายสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน

6.3 ข้อเสนอแนะ

1. การปฏิรูปโครงสร้างการพนันที่จำเป็น เช่น ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันที่มี ความทันสมัยทันต่อบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ในยุคสมัยที่ทุกสิ่งสามารถเข้าไปอยู่ในระบบ ออนไลน์ (internet of thing)

2. การปรับปรุงโครงสร้างของรายได้และค่าแรงขั้นต่ำที่สูงขึ้น หรือการจัดการสวัสดิการเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของแรงงาน เช่น การจัดตั้งกองทุนที่มาจากรายได้การขายสลากออมสินของรัฐบาล การเก็บภาษีการพนัน เช่น โรงงานผลิตไฟหรือเหล้าเบียร์

3. การปฏิรูปรัฐบาลท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษ เช่น รัฐท้องถิ่นในเขตอุตสาหกรรม รัฐท้องถิ่นในพื้นที่การท่องเที่ยว หรือรัฐท้องถิ่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน สร้างทัศนคติและการมีมุมมองที่หลากหลาย ยืดหยุ่น โดยเฉพาะการพิจารณาในประเด็นของการเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลงของประชากรที่มีลักษณะของการข้ามพรมแดนไปมาเหล่านี้ เพื่อสร้างศักยภาพการกำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความทันสมัย

4. การสร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบของมนุษย์และสังคมในทุกระดับ การปรับวิถีคิดต่อการพนันที่มองว่าพฤติกรรมแบบไหนคือกิจกรรมการผ่อนคลาย การแสวงหารายได้เฉพาะหน้า หรือพฤติกรรมประเภทใดคือการเข้าสู่การติดกับดักของการพนัน การเข้าสู่วังวนและจะนำมาสู่ผลกระทบกับตนเองและครอบครัวได้

บรรณานุกรม

- Appadurai, Arjun. 1996. *Modernity at large: Cultural Dimensions of Globalization*.
 Menneapolis and London: University of Mennesota Press.
- Auslander, P. 2008. *Theory for Performance Studies : A Student's Guide*. London:
 Routledge Taylor & Francis Group.
- David Frisby and Mike Featherstone (edited). 1997. *Simmel on Culture : Select
 Writings Theory, Culture & Society*. Sage Publications, Inc.
- Janet Stephenson. 2008. The Cultural Values Model: An integrated approach to
 values in landscapes. *Landscape and Urban Planning* 84. p. 127-139
- Kerkvliet, Benedict J. 2002. *Everyday Politics in the Philippines: Class and Status
 Relations in a Central Luzon Village*. Lanham: Rowman & Littlefeld.
- Kerkvliet, Benedict J. 2005. *The Power of Everyday Politics: How Vietnamese
 Peasants Transformed National Policy*. Ithaca: Cornell University Press.
- _____. 2009. *Everyday Politics in Peasant Society (and ours)*. *The Journal of
 Peasant studies* 36 (1): 227-243.
- Popkin, Samuel. 1979. *The Rational present: The Political Economy of Rural Society
 In Vietnam*. London: University of California Press.
- กรรณจรียา สุขรุ่ง, ปิยนาด ประยูร, หนูเพียร แสนอินทร์ (บรรณาธิการ). (2557). *รายงานประจำปี
 2556 ศูนย์การศึกษาปัญหาการพนัน. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)*
- กาญจนา แก้วเทพ และเดือนเด่น เหลืองแข็ง. *การเล่นห่วยกับสื่อมวลชน: บทบาทที่ทฤษฎีอาจจะลืม
 กล่าวถึง*. *วารสารนิเทศศาสตร์* ปีที่ 14 (2536)
- กิตติทัช อินทเกษร. (2553). *พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล: กรณีศึกษานักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 แห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. *งานนิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
 ภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัยบูรพา*
- เฉลิมพงษ์ พงษ์ประชา. (2558). *มิติเชิงสังคมของพฤติกรรมการเล่นห่วยใต้ดินของประเทศไทย*.

- วารสารการบริหารท้องถิ่น ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม – ธันวาคม 2558)
- ชญาน์ทัต ศุภชลาทัต. (2556). *ความใกล้ชิดของความหมายแห่งชีวิต สังคมวิทยาชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ. สยามปริทัศน์.
- เชวงศักดิ์ พลเยี่ยม. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการ (ซื้อ) เล่นหวยใต้ดินของประชาชน กรณีศึกษา: อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด. ปัญหาพิเศษ. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอสถ. (2555). *The Politics Of Desire: การเมืองของความปรารถนา*. กรุงเทพฯ. อักษรสัมพันธ์
- ฐิติมน สือเสาวลักษณ์. (2556). *พฤติกรรมการณ์ซื้อหวยใต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- เทศบาลนครแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก. (2559). แผนพัฒนาท้องถิ่น. มปท.
- เทศบาลนครแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก. (2560). งานทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน. มปท
- เทศบาลนครแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก. (2550). แผนพัฒนาท้องถิ่น. มปท.
- บุญเชิด หนูอิมและคณะ (2558). *ความเปลี่ยนแปลง “ชนบท” ในสังคมไทย : ประชาธิปไตยบนความเคลื่อนไหว ภาคตะวันออก ประเทศไทย*. รวบรวมบทความวิจัยโครงการความเปลี่ยนแปลง “ชนบท” ในสังคมไทย : ประชาธิปไตยบนความเคลื่อนไหวของประเทศไทย, สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- บุศรา สุภใส. (2547). *พฤติกรรมการณ์ซื้อหวยใต้ดิน: ศึกษากรณีประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลคลองตำหรุ*. ปัญหาพิเศษ. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปรีชา สารุพากษ์. (2557). *พฤติกรรม สาเหตุ และผลกระทบจากการเล่นพนันหวยใต้ดินของประชาชนในเขตตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ*. งานนิพนธ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปิยอร เปลี่ยนผดุง. (2557). *กฎหมายควบคุมการพนันออนไลน์ของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา*

- และแนวทางการปรับใช้ พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ. 2478 กับ การพนันออนไลน์. รายงานการวิจัย ฉบับสมบูรณ์. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล ลิ้มสถิตและคณะ. (2557). มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการพนัน ในต่างประเทศ. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ. (2543). *อุตสาหกรรมการพนัน ไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และมาเลเซีย*. กรุงเทพฯ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- นวนน้อย ตรีรัตน์. (2539). *พนันฟุตบอล: การเลี้ยงโชคของชนชั้นกลาง*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษา เศรษฐศาสตร์การเมือง. คณะรัฐศาสตร์
- นพพร เนื่องแก้ว. (2546). คุณภาพชีวิตแรงงานชั้นกรรมกรในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะอง. ปัญหาพิเศษ. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรเพ็ญ วรสิทธา. (2557). *ความเป็นไปได้ในการแปลงเงินหยวนเป็นเงินออม: กรณีศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร*. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. ปีที่ 54. ฉบับที่ 1 (มกราคม – มีนาคม 2557)
- มานิตย์ ดีเอื้อ. (2542). คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จัหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้ คำปรึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยรรยง หอมศรีวรานนท์. (2543). ชีวิตทางเศรษฐกิจของแรงงานต่างถิ่นในนิคมอุตสาหกรรม แหลมฉบัง. ปัญหาพิเศษ. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วสันต์ ปัญญาแก้ว (บรรณาธิการ). (2557). *ฟุตบอลไทย ประวัติศาสตร์ อำนาจ การเมือง และความ เป็นชาย*. กรุงเทพฯ. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสันต์ ปัญญาแก้ว (บรรณาธิการ). (2559). *ฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีก: ผู้หญิง อำนาจ วัฒนธรรมแฟน และชนชั้นใหม่*. กรุงเทพฯ. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมชาย หาญหิรัญ, จิตรลดา ใหม่ศาสตร์. (2551). *การวิเคราะห์พฤติกรรมความเสี่ยงของการพนันฟุตบอล*. วารสารวิทยาการจัดการ. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1. มกราคม – มิถุนายน 2551.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ. (2547). *เศรษฐกิจการพนัน: ทางเลือกเชิงนโยบาย*. กรุงเทพฯ. ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ และพยนต์ สุรินจำลอง. (2550). *ห่วยใต้ดิน-ห่วยบนดิน: พฤติกรรมการบริโภคของคนไทย*. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ปีที่ 27. ฉบับที่ 2. เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม 2550
- แสน วิชาชาญ. (2545). *ตำนานห่วย แห่งเมืองสยาม*. กรุงเทพฯ. ว. เพ็ชรสกุล
- โสภิต หวังวิวัฒนา. (2557). *จุลสาร. ทันเกมส์ เรียนรู้เท่าทัน การพนัน*. ปีที่3 ฉบับที่ 11 ตุลาคม 2557
- ศุภมณฑา สุภานันท์. (2554). *พื้นที่ เวลา อัตลักษณ์ และการสร้างความหมายทางสังคม*. วารสารนิเทศศาสตร์. ปีที่ 29 ฉบับที่ 3. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถจักร สัตยานุรักษ์และคณะ. (2558). *“ชนบท”: ประชาธิปไตยบนความเคลื่อนไหว*. รวมบทความการวิจัย โครงการความเปลี่ยนแปลง “ชนบท” ในสังคมไทย: ประชาธิปไตยบนความเคลื่อนไหวของประเทศไทย. สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- อริยา เศวตามร์และคณะ. (2556). *ห่วย : ความรู้และความหมายในมุมมองของผู้หญิง*. ศูนย์การศึกษาปัญหาการพนัน. ศูนย์ศึกษาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- อังคณา ภัคศิรีสุวรรณ. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตแรงงานบริษัทเกียวิริชู อิโอ จำกัด*. นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์. สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม. รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

นายเต็ม (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 27 พฤศจิกายน 2559

นายกร (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 7 มิถุนายน 2560

นายเค (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 10 มิถุนายน 2560

นายต๋ม (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 8 มิถุนายน 2560

นายต๋มและนายต๋อม (นามสมมุติ). เสวนากลุ่ม. วันที่ 8 มิถุนายน 2560

นายไก่ (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 21 มิถุนายน 2560

นายชัย (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 21 มิถุนายน 2560

นายวิน (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 29 มิถุนายน 2560

นางสาวปอน (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 1 กรกฎาคม 2560

นายนพ (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 1 กรกฎาคม 2560

นายอู๊ด (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 3 กรกฎาคม 2560

นายอาร์ท (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 27 มิถุนายน 2560

นายอู๊ด (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 7 กรกฎาคม 2560

นายมิตร (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 8 กรกฎาคม 2560

นายอ้วน (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 10 กรกฎาคม 2560

นายเบิร์ด (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 27 กรกฎาคม 2560

นางสาวน้อย (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 15 กรกฎาคม 2560

นายเอก (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 16 กรกฎาคม 2560

นายจ้อย (นามสมมุติ). สัมภาษณ์. วันที่ 17 กรกฎาคม 2560

นายอู๊ด, นายอาร์ท และนายอ้วน. เสวนากลุ่ม. วันที่ 29 มิถุนายน 2560

ภาคผนวก

โครงการวิจัยเรื่อง “การพนันฟุตบอลในชีวิตประจำวันของสังคมอุตสาหกรรม
แห่งหนึ่งในภาคตะวันออก.”

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นในประเด็นของสถานการณ์การเล่นพนัน
ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการเพื่อการอธิบายใน
ภาพรวม โดยท่านไม่จำเป็นต้องบอกชื่อหรือสถานที่ทำงานให้ทางผู้เก็บข้อมูลทราบ และ ข้อมูลของ
ท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้นจึงขอให้ท่านตอบคำถามตามความเป็นจริง ซึ่งการตอบ
แบบสอบถามฉบับนี้จะไม่ผลผูกมัดใด ๆ ทั้งสิ้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 มุมมองต่อการพนัน

1. ท่านเห็นด้วยต่อประเด็นต่อไปนี้หรือไม่

ประเด็น	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
1. การซื้อหวยใต้ดินไม่จัดว่าเป็นการพนัน			
2. การพนันเป็นที่มาของรายได้ช่องทางหนึ่ง			
3. การพนันถือเป็นกิจกรรมการพักผ่อนชนิดหนึ่ง			
4. การพนันทำให้เกิดภาระหนี้สิน			
5. อินเทอร์เน็ต ออนไลน์ ทำให้เข้าถึงการพนันได้ง่ายมากขึ้น			

6. ควรมีกฎหมายที่อนุญาตให้การพนันฟุตบอลถูกกฎหมาย			
7. ควรรอนุญาตให้มีการเปิดบ่อนคาสิโนที่ถูกกฎหมาย			
8. การพนันทำให้เกิดปัญหาครอบครัวมากขึ้น			
9. การพนันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตไม่น่าเบื่อจนเกินไป			
10. การพนันเป็นการแสวงหาเพื่อนแบบใหม่			
11. การพนันเป็นกิจกรรมยามว่าง			

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเล่นพนัน

2. ท่านเคยเล่นการพนันอะไรบ้าง

ประเภทการพนัน	เคยเล่นในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา		เคยเล่นแต่ไม่ได้เล่นนานกว่า 1 ปี	ไม่เคยเล่น
	เล่นเป็นประจำ	เล่นนานๆ ครั้ง		
1. สลากกินแบ่งรัฐบาล				
2. หวยใต้ดิน และหวยชนิดอื่นๆ				
3. การพนันฟุตบอล				
4. การพนันไพ่				
5. ประเภทไฮโล น้ำเต้าปูปลา				
6. มวยตู้				
7. สล็อตเกอร์และกีฬานชนิดอื่นๆ				
8. ดีโก้ ไก่ชน บั้งไฟ				
9. อื่น ๆ เช่น กำถั่ว				

2.1 ประเภทการพนันที่ท่านชอบเล่นมากที่สุดคือ.....

3. สถานที่ที่ท่านเล่นการพนันบ่อยที่สุด 3 อันดับแรก (ไม่รวมการพนันออนไลน์) ได้แก่

- 1 ตลาด 2 ย่านที่พักอาศัย 3 ใน

โรงงานหรือสถานที่ทำงาน

- 4 สนามฟุตบอลในนิคมฯ5 ร้านอาหาร/สถานบันเทิง 6 บ่อนงานศพ

- 7 บ่อนชายแดน 8 พื้นที่ภายนอกจังหวัดหรือนอกนิคม

อุตสาหกรรม (ไม่รวมบ่อนชายแดน)

- 9 อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านเล่นพนันผ่านช่องทางใดหรือเล่นพนันกับใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1 เล่นกับเพื่อน/คนรู้จักคุ้นเคย 2 เล่นกับคนเดินโพย

- 3 เล่นกับโต๊ะหรือร้านรับแทงพนัน 4 เล่นผ่านระบบออนไลน์

- 5 เป็นเจ้ามือเอง

5. ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านมีวงเงินที่ใช้ในการเล่นพนันเท่าใด

5.1 จำนวนเงินที่ใช้ในการเล่นพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน บาท

5.2 จำนวนเงินที่ใช้ในการเล่นพนันโดยเฉลี่ยต่อครั้ง บาท

5.3 จำนวนเงินสูงสุดที่เคยเล่นใช้ในการเล่นพนันต่อครั้ง บาท

6. ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านเล่นพนันได้หรือเสีย

- 1 ได้ 2 เสีย 3 เท่าทุน

6.1 จำนวนเงินที่ท่านเคยเล่นได้มากที่สุดต่อครั้ง บาท

6.2 จำนวนเงินที่ท่านเคยเล่นเสียมากที่สุดต่อครั้ง บาท

ตอนที่ 3 ข้อมูลทั่วไป

7. เพศ 1 ชาย 2 หญิง 3 เพศสภาพ

8. อายุ ปี

9. สถานภาพ 1 โสด 2 สมรส 3 หย่าร้าง 4 อยู่ร่วมกัน

โดยไม่แต่งงาน

10. อาชีพ

เจ้าของกิจการ ธุรกิจส่วนตัว

- 1 ขายอาหาร 2 ขายสินค้า/บริการ 3 รับเหมาช่วงงาน

4 จัดหาลูกจ้าง 5 อื่นๆ.....

ลูกจ้าง

1 สำนักงาน 2 ขนส่ง 3 ในโรงงาน

อื่นๆ

1 ราชการ 2 รัฐวิสาหกิจ 3 เกษตรกร/ประมง

4 อาชีพอิสระ เช่น ทนายความ

11. ภูมิลำเนาเดิม จังหวัด.....

12. ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ปี

13. รายได้ต่อเดือน.....บาท

14. รายจ่ายประจำที่ท่านต้องรับผิดชอบ 3 อันดับแรก

1 ส่งเงินกลับบ้าน 2 เลี้ยงดูบุตร 3 ผ่อนสินค้า 4

ค่าเช่าบ้าน

5 ซื้อเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย 6 ค่าดูแลรักษาสุขภาพ